

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

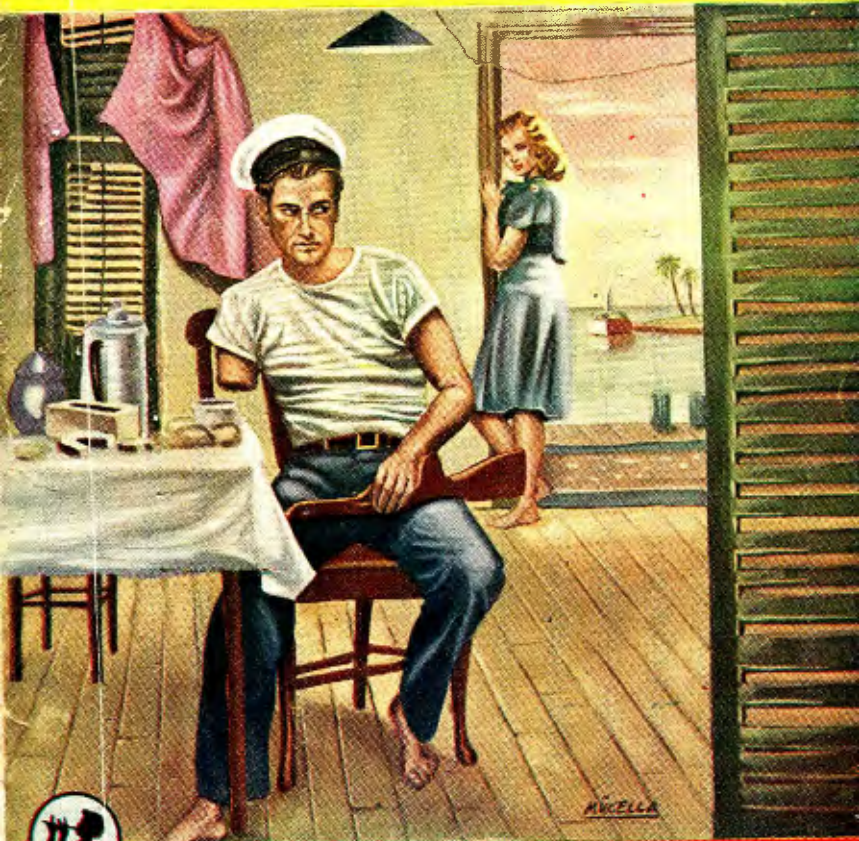
Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ERNEST HEMINGWAY HAYATIN ÜCRETİ

"En iyiden de üstün... Hemingway'ın şaheseri"-Elliot Paul

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi Bu bir Roman değil, bir hayattır.,
ışık - Yayınları! Brookly'n Daily

I Ş I K Y A Y I N L A R I

Dünya Edebiyatından Tercümeler

Ernest Hemingway

HAYATIN ÜCRETİ

ÇEVİREN :
ÇETİN TÜMAY

Dizgi ve Baskı
EKİCİGİL BASIMEVİ

Tel: 25388

Ücretsiz PDF Kitap Alın - <https://rantey.org>

İstanbul
1955

İŞİK YAYINLARI

Dünya Edebiyatından Tercümeleer Serî: 1

ERNEST HEMINGWAY

Modern Amerikan edebiyatının en kuvvetli simalarından biri olan Ernest Hemingway, 21 Temmuz 1898 de, Illinois eyaletinde Oak Park'ta doğdu.

Babası doktor ve spora meraklı bir adamdı, oğlunun da bilgili ve spora düşkün bir insan

olmasını istiyordu. Annesi, viyolonsel çalmasını, musikşinas olmasını arzu ediyordu.

Ebeveyninin arzu ve gayretlerinin aksine, Hemingway, orta mektebi bitirince Star gazetesinde muhabirliğe başladı.

Daha sonra evlendi ve 1921 yılında Parise yerleşti, roman yazmaya başladı. Yazdığı *În Our Time* (1) çocukluk ve ev hayatını anlatıyordu.

Farewell Arms'ta (2) harbin bütün dehşetini duyurmağa çalıştı. Paristeki hayatını *The Sun Also Rises* (3) de anlatır. *The Sun Rises*, Hemingway'in ilk şöhret basamağıdır.

İspanya iç harbini anlatan *For Whom The Bell Tolls*, (4) Hemingway'i şöhretin zirvesine çıkarmıştır.

Hemingway, ikinci izdivacını bir gazeteci olan Martha Gellhorn ile yaptı ve 1941 de harp muhabiri olarak Çine gitti.

Ernest Hemingway, yaşadığını, gördüğünü ve bildiğini yazan; duyduğunu, çok usta bir şekilde duyurmasını bilen, soy bir sanatçıdır ve dünya barışına ettiği hizmetten dolayı 1953 Nobel Edebiyat Mükâfatını almıştır.

(1) *Bizim Zamanımızda.*

(2) *Silâhlara Veda.*

(3) *Yine Sabah Oldu.*

(4) *Canlar Kimin İçin Çalıyor.*

HAYATIN ÜCRETİ'NE DAİR

Amerika'nın ünlü yazarı Ernest Hemingway'nin, lehte ve aleyhte en çok yazı yazılan eserlerinden biri de hiç şüphesiz yoktur ki, «To Have and Not» dır.

Yazarın, müteaddit şahıs ve karakterlerle, muayyen sosyal meseleleri işlemesine alışmış olan münekkitler bu romanda aynı hayavı bulamadıklarından dolayı, eser için «sade ve dağınık bir kül» diye bahsetmektedirler. Kitaptaki hareketi ve tiplerin yaşayışını günlük hayattan ayırmak, adetâ onlara hususî bir kıymet ve mânâ ifade etmeğe uğraşmakla, yazarın sanat ve sosyal anlayışına yaklaşamadıklarını farketmişlerdir. Halbuki Hemingway gördüğünü, bildiğini ve bilhassa yaşadığını yazan, yazarken esaslara ve teferrüatlara tamamilen kıymet veren, en umulmadık kıymetleri geri plâna atıp, teferrüatları, basit ve kıymetsiz gibi görmenin, esas hâdise ve vak'a serisine olan tesislerini ele alan ve bunların san'atını yapan usta bir yazardır. Bundan dolayı «To Have and Have Not» da ki, Harry Morgan'ın hareketli hayatını, o şahsın yaşamadaki mânâyı bulmak için sadelik ve dinamizmin bir külü olmaktan çıkarıp günlük hayatının teferrüatları arasında şekillendirmek ve öyle mütalâa etmek lâzımdır.

İşte o zaman roman hakikî karakterini bulacaktır. Eserde bahsedilenler bir avantürye bir hayat olmaktan çok uzaktır. Fertlerin hakikî hayatları ve hüviyetleridir. Herkes günlük

karakterini türlü kisveler altında, mütemadiyen değişen, hareket halinde olan bir nüve etrafında dönerek yaşar. Her işin bir mânâsı vardır. Her hareketin bir neticesi olduğu gibi.

İşte yazar, bu kitabında bunu vermek istemiş ve başarmıştır. Eseri bu yönden gören Eliot Paul «Tam mânâsıyla Hemingway'in şaheseri» diye bahsediyor.

Brooklyn Daily Eagle «Kuvvetli macera ve cehennemim ta kendisi» diyerek lehte ve aleyhte yazılanların ara noktasında bir kanaate hasıl olmuş bulunuyor.

Chicago Trübune «Tesirli bir kitap», Atlantic Monthly «Hemingway'in en kuvvetli tarafı hareket; ve o bunu bütün Amerikan yazarlarından daha iyi beceriyor», London Times «hareketli bir uzun hikâye. Bir kurşun yağmuruyla başlıyor, ve yine öyle sona eriyor» demektedir. Time, eseri lâyıkile inceliyerek «Harry Morgan, Hemingway'in şimdiye kadar yarattığı en zor anlaşılabilen karakteridir» diye yazıyor.

Yazarın pek çok eseri hakkında kritikler yazmış bulunan Alfred Kazin, N.Y. Herald Tribune'de «Harry Morgan içinde bulunduğu karışıklık havasına fazlasıyla intibak etmiş bir insan. Hayatın Ücretinde talihlerine küsmüş, ölümle yüzyüze bulunan insanlara daima rastlanıyor. Dehşet ve kan sanki bir sahifesinden diğerine akıyor. İşte san'at ve san'atkâr» diye bahsetmektedir.

«Hemingway'in sürükleyici, dehşet dolu şaheserlerinden biri daha» başlığı altında mühim bir kritik yayınlayan Bostan Herald, bilhassa eserin vak'aları arasındaki bağlantıyı ve karakterlerin çeşitli hâdiselerdeki durumunu beğenmektedir.

Bütün bu yazılardan gayesi, romanın yalnız Amerikadaki baskılarının tarihlerinden bahsetmek, onun Amerikan halkı tarafından da ne şekilde karşılanmış olduğuna dair bir fikir vermeğe kâfidir.

Hayatın Ücreti, Scribner yayınlarından 1937 kasım'ında üç, aralık ve mart aylarında ise birer baskı yapmıştır. Grosset - Dunlap yayınlarında 1938 aralık, 1941 şubat ve mayıs 1942 ağustos, 1943 nisan, 1944 haziran, 1945 nisan, temmuz, ekim, 1947 mart ve kasım, 1950 kasım aylarında olmak üzere on iki defa neşredilmiştir.

Son olarak 1953 aralık ve kasım'ında Perma Books yayınlarından neşredilmekle yalnız Amerika'da on dokuz defa basılmış oluyor. Amerika haricindeki baskıları İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Finlandiya, Danimarka, Çekoslovakya, Avusturya, Holânda, Portekiz'de müteaddit defalar neşredilmiştir.

Bu tercümesiyle de memleketimizde ilk defa basılmış olup gerekli alâkayı bulacağını ümid ediyoruz.

Dr. Safder Melih

KISIM I

Havana'da sabah şafak sökmeden önce, buz arabalarının barlara gelişinden evvel, binaların duvarlarına dayanmış bekleyen dilencilerin bulunduğunu bilir misiniz? İşte biz dokların ilersindeki «San Francisco'nun İncisi» barına kahvemizi içmeye giderken bunlardan biri eğilmiş, bir çeşmeden kana kana su içiyordu. Bara girip oturunca o üç kişinin yine bizi beklediklerini gördük.

İçlerinden biri yanımıza yaklaşarak:

— Ne haber? dedi.

— Bunu yapamam. Size yardım etmek isterdim. Ama dün gece de söyledim ya. Yapamam.

— Paranın miktarını sen tayin et.

— Mesele parada değil. Yapamam. Sadece bu kadar.

Diğer ikisi de masaya yaklaşmış, hazin hazin bize

bakıyorlardı. Hepsi de hoş adamlardı ve onlara yardım etmek hakikaten iyi olacaktı.

İyi ingilizce konuşan biri:

— Her seferinde bir binlik alacaksın, dedi.

— Allah aşkına üzmeyin beni. Vallahi yapamam.

— Hele işler değişince eline tonla para geçecek.

— Biliyorum. Ben de sizdenim. Fakat yapamam.

— Niçin?

— Ben ekmeğimi o tekneyle kazanıyorum. Onu kaybedersem hayatımı kaybetmiş olurum.

— Verdiğimiz parayla bir yenisini alırsın.

— Kodeste mi?

Herhalde ısrar ederlerse muvaffak olacaklarını sanmışlardı ki, bir tanesi devam etti:

— Tam üç bin dolar alacaksın. Az para mı bu? Hem biliyorsun, bu kadarla da kalmayacak

— Dinle, dedim. Burada Başkan kim olursa olsun, buna aldırmam. Fakat buradan Amerika'ya konuşan şeyler taşıyamam.

Şimdiye kadar konuşmayanları:

— Gevezelik edeceğimizi mi sanıyorsun? dedi. Hiddetlenmişti.

— Ben konuşan şeyler, dedim.

— Sen bizi l e n g u a s l a r g a s m ı sanıyorsun?

— Hayır.

— L e n g u a l a r g a ' n ın ne olduğunu biliyor musun?

— Evet. Uzun dilli, geveze biri demektir.

— Onlara ne yaparsınız biliyor musun?

— Bana kabadayılık sökmöz. Siz bana geldiniz. Benim bir şey yaptığım yok.

İlk konuşan, hiddetli herife:

— Kapa çeneni Pancho, dedi.

Pancho atıldı:

— Gevezelik edeceğimizi söylüyor.

— Bana bakın, dedim. Size konuşan şeyleri taşımayacağımı söyledim. Kaçak içki konuşamaz. Esrarlı sigaralar konuşamaz. Konuşamıyan başka şeyler de vardır. Ama insanlar konuşur.

Pancho hiddetle:

— Çinliler konuşabilir mi? diye sordu.

— Tabii konuşurlar. Ama ben onları anlamam o da başka mesele.

— Öyle mi?

— Dün gece de söyledim ya. Yapamam.

— Ama sen de konuşamazsın. Öyle değil mi? diye Pancho sordu.

İyice anıyamadığı ve dolayısıyla sinirlendiği tek şey buydu. Bu arada ondaki hayal kırıklığını da fark ediyordum. Cevap vermedim bile.

Aynı haşın tavırla:

— Demek sen bir l e n g u a l a r g a değilsin? diye sordu.

— Kim bilir!

— Ne demek istiyorsun? bu bir tehdit mi yoksa?

— Dinle! Sabah sabah kafa tutma bana. Şimdiye kadar birçok kişinin kanına girdiğine eminim. Ama ben daha sabah kahvemi bile içmedim.

— Demek çok insanın kanına girdiğimden eminsin?

— Yok canım. Olşan bile aldırış etmem buna. Sen hiddetlenmeden bir iş yapamaz mısın?

— Şimdi hiddetlendim. Seni öldürmeyi çok isterdim.

— Canın cehenneme. Çok konuşma.

İlk adam:

— Sâkin ol Pancho, dedi Sonra bana döndü: Çok müteessirim. İş kabul etmeni isterdim.

— Ben de müteessirim. Fakat yapamam.

Üçü de kapıya doğru yürürken arkalarından baktım. Hoş adamlardı. İyi elbiseler giymişlerdi. Şapkaları yoktu. Üçü de zengin insanlara benziyorlardı. Sık sık bol paradan bahsediyorlar, İspanyol telâffuzu ile İngilizce konuşuyorlardı.

İçlerinden ikisi kardeşiler galiba. Fakat öteki Pancho daha uzun boyluydu. O da ötekilere benziyordu ya. Güzel elbiseleri, parlak saçları vardı. Onun konuşması gibi haşın olmadığını farkediyordum. Sadece çok sinirliydi.

Kapıdan çıkıp sağa dönerlerken, meydanın karşısından kapalı bir arabanın onlara doğru geldiğini gördüm. Birden vitrin camı parçalandı ve kurşunlar tezgâhın üzerine dizili içki şişelerini tuz buz etmeye baş-

ladı. Otomatik silâhın muntazam po po pop'larını ve duvardaki şişelerin şangirtisini işitiyordum.

Tezgâhın arkasına atlayıp sol tarafa yaklaşarak, dışarsını görececek şekilde süründüm. Otomobil durmuş ve yanbaşına iki kişi çökmüştü. Birinin koltuk altında bir Thompson tabancası vardı. Öteki elinde otomatik bir tabanca tutuyordu. Thompsonlu adam bir zenciydi. Ötekinin sırtında beyaz bir şoför ceketi vardı.

Kübalı'lardan biri tam kırılan vitrinin altında yüzükoyun yatıyordu. Öteki ikisi, bitişikteki Cunard Bar'ın önündeki Tropikal marka bira yüklü arabanın arkasına sığınmışlardı. Arabanın iki atından biri dizleri üzerine çökmüştü. Öteki başını boyunduruktan kurtarmak için saha kalkıyordu.

Kübalı'lardan biri arabanın arkasından fırlayarak kaldırıma atlayıp ölü atı kendisine siper aldı. Thompson'lu zenci otomobilin çamurluğunun gerisine kaçarak Kübalıya ateş açtı. Kübalı kenara kaçtı ve zenci tüfeğe yeni bir şarjör koyarken şoför Kübalı'yı vurdu. Boş kovanlar kaldırıma yayılmış, gümüş gibi parlıyordu.

Arkadaşı Kübalı'yı geri çekerken zencinin tekrar yayılım ateşe başladığını gördüm. Sonra Pancho'nun arabanın arkasından çıkarak sağlam atın gerisine geçtiğine dikkat ettim. Yüzü bembeyazdı. Atı siper aldı ve elindeki Luger'le şoförün alnına iki kurşun yaptırdı. Hâkim olabilmek için tabancayı iki eliyle birden tutuyordu. Sonra zenciye nişan alarak iki kere daha ateş etti.

Kurşunlardan biri otomobilin lastiğine isabet etmişti. Sokaktaki tozun hızla savrulduğunu gördüm. Pancho ileri atıldı. Zenci on metreden Thompson'la onu karnından vurdu. Her halde bu, tüfekteki son kurşundu. Çünkü daha fazla patlamadı. Pancho dizleri üzerine çökmüş, zenciye doğru sürünmeye çalışıyor, fakat kafasını kaldıramıyordu. Luger hâlâ elindeydi. Bu sırada zenci arabanın yanında yatmakta olan şoförün tabancasını kaparak Pancho'nun kafatasını dağıttı ve yere yıkıldı. Zvalı zenci.

Gördüğüm ilk açık şişeden büyük bir yudum içtim. Hiçbir şeyi anlamıyordum. Gördüklerim beni perişan etmişti. Tezgâhın arkasından fırlayarak, mut-

bağa daldım ve gerideki kapıdan çıktım. Koşarak meydanın öbür ucuna, dokların yanına gittim. Bağışarak hâdise yerine yaklaşan kalabalığa bakmak bile istemiyordum.

Tekneyi kiralayan adam rıhtımda bekliyordu. Ona neler olduğunu anlattım. Adı Johnson olan bu adam:

— Eddy nerde? diye sordu.

— Silâh sesleri başladıktan sonra onu görmedim.

— O da vuruldu mu acaba?

— Yok canım, Kurşunlar bidadette karşıdan gelmedi. Otomobil onların arkasından yaklaştı. Bu sırada vitrinin önündeki adama ateş ettiler. Şu şekilde geldiler.....

— Pek emin konuşuyorsun

— Seyrediyordum da ondan.

Bu sırada Eddy'nin doklar tarafından doğru geldiğini gördüm. Boyu uzamış gibiydi. Yürürken adımlarını şaşıyor, sendeliyordu.

— İşte geliyor.

Eddy berbat vaziyetteydi. Zaten hiçbir sabah iyi olmazdı ama bu sefer daha da kötü görünüyordu

— Neredeydin? diye sordum.

— Yere yattım.

Johnson:

— Onları gördün mü? diye sordu.

— Allahaşkına bahsetmeyin Mr. Johnson. Düşünmek bile beni hasta ediyor.

— Bir şey içsen iyi olacak.

Johnson, sonra bana döndü:

— Balığa çıkıyor muyuz?

— Bu sana bağlı.

— Hava nasıl olacak dersin?

— Dünkü gibi. Belki daha iyi olur.

— Öyleyse çıkalım.

— Olur. Yemler gelir gelmez açılırız.

Bu müşteri üç haftalık akıntı balığı mevsimi için tekneyi kiralamıştı ama bugüne kadar sadece yüz dolar vermişti. Bunu da benzin almak, çıkış müsaadesi masrafını karşılamak filân gibi işler için koparabiliştik. Pazarlığımız günde otuz beş dolara idi. Johnson bir otele yatıp kalkıyor ve her sabah rıhtıma damlıyordu. Müşteriyi Eddy bulmuştu. Ona da günde

dört dolar yevmiye veriyordum.

Johnson'a:

— Benzin oymalıyım, dedim.

— Pekâlâ.

— Ama bunun için para lâzım

— Ne kadar?

— Bir galonu yirmi sekiz sent. Hiç olmazsa kırk galon koymalıyım. Hepsi onbir dolar yirmi sent eder.

Onbeş dolar verdi. Ona sordum:

— Gerisi ile de buz ve bira alayım mı?

— İyi olur! Bunu borcumdan düşmeyi unutma.

Üç haftanın uzun bir müddet olduğunu düşünüyordum. Fakat ne zararı vardı ki? Her hafta paramı ödedikten sonra mesele yoktu. İsteddiği kadar evlanabilirdi. Kutuyu açarak sordu:

— Bir şişe bira ister misin?

— Sağ ol. İstemem.

O sırada yemleri satın aldığımız zenci rıhtıma geldi ve Eddy'e yola çıkmaya hazırlanmasını söyledim.

İyi bir zenciydi bu. Boynuna mavi bir eşarp sarmış, başına bir hasır şapka geçirmişti. En çok hoşuna giden şey gemide uyumak ve gazete okumaktı. Fakat çok güzel ve sür'atlı yem takardı.

Johnson:

— Hava nasıl görünüyor sana? diye sordu.

— Daha iyisi olamaz! Hakikaten güzel bir gün...

Dümeni zenciye verip, akıntının kenarını takip ederek doğu tarafı takip etmesini söyledikten sonra, suyun üstündeki yemi dikkatle gözleyen Johnson'un oturduğu yere gittim.

— Öteki oltayı da atmamı ister misin?

— Lüzum yok. İğneyi taktıktan sonra mücadele edip kendi avımı kendim çekmek istiyorum.

— İyi. Ama Eddy oltasını salsın. Büyük bir şey vurursa sana yardım eder.

— Hayır. Sadece bir olta yeter.

— Pekâlâ öyleyse.

Zenci dümeni kırmıştı. Onun anaforun az ötesinde havaya fırlayan uçan balıklara baktığını gördüm. Her halde orada balık olacağını düşünmüştü. Arkada Havana, güneş ışığında pırl pırl yanıyor, bir ge-

mi körfezden çıkmış Morro kayalıklarının hizasından geçiyordu.

Johnson'a dönerek:

— Bana kalırsa kocaman bir balıkla mücadele etmek fırsatı bugün eline geçecek.

— Geçsin ya. Ne zamandanberi denize çıkıyorsunuz?

— Bugün tam üç hafta oldu.

— Balık tutmak için epey zaman bu.

— Tuhaf balıktır bunlar. Mevsimi gelinceye kadar burada bir tane bile bulunmaz. Ama bir kere akmaya başladılar mı neredeyse denizi dolduracaklar sanırsın. Tükensem bilmezler. Arkaları kesildi mi de bir daha rastlayamazsın. Şimdi ay tam kıvamına geldi Akıntı da iyi. Yakında da müsait bir rüzgâr çıkacak.

— İlk geldiğimizde küçüklerine rastlıyorduk.

— Evet. Söyledim ya. Büyükleri gelince ufakları kaybolur gider.

— Siz kaptanlar hep birbirinize benziyorsunuz. Yok vakit erkenmiş, geçmiş, ayın vaziyeti kötüymüş, müsaitmiş, bir sürü lâf edersiniz Fakat parayı alırken ses çıkarmazsınız.

— Tabii. Biz doğruyu söyleriz. Vakit erkendir. Yahut geçtir. Yahut rüzgâr biçimsizdir. Size kalırsa tam havasında sahilde kalıp denizi seyredersiniz.

— Her neyse, bugünü beğeniyorsun ya?

— Evet iyi bir gün. Bol balık tutacağına bahse girerim.

— İnşallah dediğin gibi olur.

Akıntının kenarındaydık. Eddy aşağıya inip yatmıştı. Ben ayakta durmuş, suda bir balık kuyruğu farketmeye çalışıyordum. Arada bir zencinin başı önüne düşüyor ve uyukluyordu. Onu da gözden kaybetmemek zorundaydım. Zavallı geceleri uykusuz kalıyordu Johnson:

— Zahmet olmazsa bir şişe bira getirir misin kaptan? dedi.

— Başüstüne. diyerek aşağıya indim ve buz dolu kutunun içinden soğuk bir şişe seçtim.

Şişeyi açtım ve tam ona uzatmak üzereyken, kol kadar kılıklı kocaman bir kılıç balığının yarı beline

kadar sudan fırlayarak, uskumruya doğru atıldığını gördüm. Hayvan koca bir odun kütüğü kadar büyüktü.

— Gevşet oltayı, diye bağırdım.

— Yutmadı ki.

— Dikkat et öyleyse.

Balık çok derinden diklemesine çıktığı için yemi kapamamıştı. Tekrar dönüp geleceğini biliyordum.

— Yemi kapar kapmaz oltayı gevşetmeye hazır ol. diye tembih ettim.

O sırada balığın yemin arkasından, suyun içinde geldiğini gördüm. Yanlarındaki mor kanatlar kah-verengi derisinden kolaylıkla ayırdedilebiliyordu. Bir denizaltı gibi geliyordu Sırtındaki dikenler su yüzüne çıkarak bir bıçak gibi suyu kesmeye başladılar. Yemin tam arkasına gelince o' uzun kılıcı tekrar suyu yarararak havaya fırladı, Johnson'a bağırdım:

— Bırak yemi iyice yutsun.

Johnson elini makaradan çekti ve eski gurcula vızıldayarak misinayı boşaltmağa başladı. Kıyıya doğru baş vermeye çalışan balık döndükçe karnının altı gümüş gibi parlıyordu.

— Oltayı biraz sar. Pek fazla değil.

Makarayı çevirmeye başladı.

— Pek fazla değil. Misinin gerildiğini görmüş-tüm. Arada bir sarıp yine bırak. Olta gerilince bırak.

Johnson oltayı serbest bırakarak çelik çubuğu sıkıca kavradı.

— Çok bırakma. Arada bir beş altı defa tartakla.

Balık birkaç defa altaya asıldı Çubuğun eğildiğini farkediyordum. Kılıç, tekneye yaklaşıyor, sonra birden dönerek sahile doğru atılıyordu. Bazan da olduğu yerde ters dönerek suları iki yana sıkratıyor, karnı gümüş gibi parlıyordu.

— Şimdi kaçmaya çalışacak, dedim. İğne iyice takılmışsa enseledik demektir. Oltayı sal gitsin. Makarada kgfi derecede misina var.

Koca kılıç bütün büyük balıkların yaptığı gibi kuzey-batıya dümen kırmıştı. Durup durup hamle ediyor ve her hamlede suyu bir yarış kanosu gibi yarıyordu. Bir hamle arasından istifade ederek tekneyi döndürüp onu takibe başladık Dümene ben geçmiş-tim. Durmadan, oltayı serbest bırakması için Johnson'a

bağırıyordum. Birden çelik çubuk eğildi ve olta boşaldı. Tecrübesiz biri onun boşaldığını hemen farke demezdi. Çünkü ne de olsa suyun misina üzerinde bir tazyiki vardı. Fakat ben boşaldığını anladım.

— Kaçtı, dedim.

Balık hâlâ sığıyordu Gözden kayboluncaya kadar da sığramasına devam etti. Ne güzel bir balıktı! Acı-mıştım doğrusu.

Johnson:

— Hâlâ oltaya asılıyor, dedi.

— Bu oltanın ağırlığıdır.

— Bir türlü saramadım. Ama belki de ölmüş-tür.

— Baksana, dedim. Hâlâ sığıyor.

Balık yarım mil ötedeydi, iki yana saçtığı sular görülebiliyordu. Johnson haklıydı. Büyük balık yakalanınca olta kolay kolay çekilemezdi. Balığın suyuna gitmek lâzımdı Makaraya baktım. Boşalmamıştı.

— Dinle, dedim Eğer iğneye takıldıklarında misinayı salıvermezsen olta şimdiki gibi kopar işte. Onları tutacak misina yoktur. Kaçmak istediklerinde oltayı onların arzusuna bırakmalısın. Serbest tutma-lısın. Profesyonel balıkçılar bile balina oltası kul-landıkları halde kılıç takılınca hemen çekmezler. Bu tekneye onları takip etmek için bindik. Ellerinden gel-diği kadar uzağa kaçarlar, biz de kovalarız Balık yo-rulunca oltayı sarıp onu güverteye çekmek işten bile değildir.

— Olta kopmasaydı yakalıyacak mıydım dersin?

— Ümid vardı.

— Başka bir şey yapmaz mıydı?

— Birçok usulleri vardır onların. Fakat kaçınca-ya kadar hiçbirine baş vurmazlar. Asıl mücadele on-lar kaçarken başlar.

— Öyleyse başka birini yakalıyalım, dedi.

— Önce şu oltayı sarmağa başla.

Balığın yakalanmasından ve kaçmasından Eddy'-nin haberi yoktu. Baktım, güverteye çıkmış.

— Ne oluyor? diye sordu.

Eddy sarhoş oluncaya kadar, çok iyi bir adamdı. Ama ondan sonra işe yaramazdı. Şimdi de öyleydi. Ona baktım. Uzun boyuyla ayakta duruyordu. Ağzı

bir yana sarkmıştı. Gözlerinin etrafındaki kırışıklıklar güneşte bembeyaz görünüyordu. Aşağıda sızmış olduğunu farkettim.

— Bir şişe bira içsen iyi olacak, Kutudan bir şişe alarak içti.

— Demek bir şey yok. Öyleyse biraz daha kestireyim ben Biraya çok teşekkürler.

Zavallı Eddy. Balık onun için hiçbir şey ifade etmiyordu.

Öğleye doğru bir balık daha iğneyi yuttu, fakat sonra kaçtı. İğneyi fırlatırken öyle bir savurdu ki görmeliydiniz. Johnson sordu:

— Şimdi ne hâta yaptım?

— Hiçbir şey. Sadece balık yemi attı.

Bir şişe daha bira içmek için uyanan Eddy:

— Mr. Johnson, dedi. Hiç de talihsizlik yok Ama belki kadından yana talihlisiniz.

Sonra tekrar aşağıya inerek yattı.

Saat dörde doğru, güneşi arkamıza alarak sahile yaklaştığımızda kocaman bir kılıç Johnson'un yemine vurdu. Bu zamana kadar tüylü zoka ile dört tane küçük tuna yakalamıştık. Zenci bunlardan birini yem olarak takıyordu. Johnson'un olmasına vuran kılıç bir müddet asıldıktan sonra anı bir dönüşle iğneden kurtuldu ve uzaklaştı. Johnson makarayı tesbit ederek çubuğu dizlerinin arasına sıkıştırdı. Bütün gün tuta tuta kolları yorulmuştu. Balık vurmasa bile büyük yemin sudaki tazyiki epey fazlaydı. Ne olursa olsun bu benim hoşuma gitmiyor ve onu daha fazla ikaz etmek istemiyordum. Bu vaziyette bir balık vurursa tehlike yoktu ama, balığın vurma imkânı da azalıyordu.

Tekneyi Çimento Fabrikasının hizasındaki anaforun kenarında dolastırıp duruyordum. Bu sırada bir bomba patlamış gibi sular kabardı. Arkasından suyun yüzüne kocaman bir kılıç, yarı açık bir ağız ve mor renkli bir sırt fırladı. Sırt yüzgeçleri suyu yardı ve ol-tadaki tunaya doğru atılırken koca kuyruğu suyu dövdü. Kılıcı hemen hemen bir beyzbol sopası kalınlığındaydı. Yemi kaparken bir sopa gibi dikildi. Derisi koyu mor renkli, gözleri bir el sabunu büyüklüğündeydi. Cana

var gibi bir şeydi. Rahatça iki yüz kilo geleceğine bahse girerdim.

Bağırarak için ağzımı açtım fakat bir kelime söyleyemedim Johnson'un yerinden fırladığını, çubuğun eğildiğini ve karnına çarptıktan sonra öteki takımlarla birlikte denize uçtuğunu gördüm.

Makarayı vidalayıp tesbit etmiş ve çubuğu bacaklarının arasına sıkıştırmıştı. Kayışlarla iskemleye bağlı olmasaydı muhakkak o da denize fırlayacaktı.

Motoru durdurarak kış üstüne gittim. Johnson karnını tutmuş acıyla kıvranıyordu.

— Zannedersem bugünlük bu kadar kâfi, dedim.

— Neydi o? diye sordu.

— Koca bir kılıç.

— Nasıl oldu anlamadım.

— Her neyse, Makara iki yüz elli dolara malolmuştu. Şimdi daha pahalıdır. Çubuk da kırkbeş dolar. Üstelik altı yüz yardadan fazla da otuzaltılık misina vardı.

Bu sırada Eddy onun omuzunu okşadı:

— Size söyledim Mr. Johnson. Hiç talihiniz yok. Biliyor musunuz hayatımda ilk defa böyle garip bir şey gördüm.

— Kapa çenenin sarhoş herif diye bağırdım.

— Hakikaten, diye devam etti. İnsan böyle bir vaziyetle çok nadir olarak karşılaşır.

— Bunun gibi bir balığa ne yapabildim ki?

— Kendi başına mücadele edebileceğin bir balık vurmasını istiyordun ya!

Hakikaten canım sıkılmıştı Johnson hırsla söylendi:

— Çok büyüktü. Sanki beni cezalandırmak için yaptı bunu.

— Dinle, dedim. Bunun gibi bir balık seni öldürebilir.

— Ama böylelerini de yakalıyorlar.

— Onları balık tutmasını bilenler yakalıyor. Fakat onların da bu işi kolayca yaptıklarını zannetme.

— Böyle bir balık yakalayan bir kızın resmini görmüştüm.

— Tabii, dedim. Hâlâ da yakalıyorlar. Yemi iyice yutturup birden çekiyor ve barsaklarını dışarı dö-

küyorlar. Balık da ölüp suyun yüzüne çıkıyor. Benim bahsettiğim şey iğne ağzın kenarına takıldıktan sonra balığı çekebilmektir.

— Hakkın var Ama zevki olmadıktan sonra niçin yapıyorlar?

Eddy lâfa karıştı:

— Evet, Mr. Johnson, niçin yapıyorlar? Dinleyin beni. Siz burada oturmuş olta atıyorsunuz. Zevki yoksa niçin paranızı boş yere harcıyıp duruyorsunuz?

Hâdiseler canımı okadar sıkımtı ki konuşmalarını dinlemek istemiyordum. Zenciye tekneyi Morro'ya çevirmesini söyledim. Ötekilere hiçbirşey demedim. Eddy ve Johnson ellerinde birer bira şişesile kış üstünde oturuyorlardı. Az sonra Johnson:

— Kaptan, dedi Bana bir viski getirebilir misin?

Ağzımı açmadan ona ve kendime bir viski doldurdum. Düşünüyordum. Bu herif onbeş gündür ava çıkıyordu. Nihayet en usta balıkçının bile yakalamak için bir senesini feda edeceği bir balığa çatmış, üstelik en güzel oltalarını berbat etmişti. Şimdi de aptallığını anlamış, bir sarhoşla birlikte kafayı çekiyordu.

Rihtima yanaştığımızda:

— Yarın da çıkacak mıyız? diye sordum.

— Boşver, dedi. Artık ava doydum

— Zencinin parasını vermek istemez misin?

— Ne kadar borcum var?

— Bir dolar. Arzu edersen bahşiş de verebilirsin.

Johnson, zenciye bir dolar ve iki tane yirmibeş sentlik verdi, Zenci nikel paraları göstererek bana:

— Bunlar niçin? diye sordu.

İspanyolca:

— Bahşiş! İyi iş gördün. Sana bahşiş veriyor, dedim.

— Yarın gelmiyor mu?

— Hayır.

Zenci yemleri getirdiği torbayı aldı, siyah gözlüklerini taktı ve birşey söylemeden uzaklaştı. Öyle bir adamdı ki, hiçbirimize metelik bile vermiyordu.

— Hesabı ne zaman görmek istersiniz Mr. Johnson, diye sordum.

— Yarın sabah bankaya uğrayacağım. Yarın öğleden sonra halledebiliriz.

— Hesap kaç günlük biliyor musunuz?

— Onbeş.

— Hayır Bugünle beraber onaltı. İki gün de boş geçti. Eder onsekiz. Sonra olta parası da var.

— Olta da hesaba dahil!.

— Öyle şey olmaz. Senin beceriksizliğinden dolayı berbat oldu.

— Her gün ayrıca olta kirası verdim ya. Kaybolsa ben ödeyecek değildim ki.

— Anlamam, dedim. Oltayı balık kopardıysa bu senin dikkatsizliğindendir.

— Balık onu ellerimden çekip aldı.

— Çünkü makarayı tesbit etmiştin ve çelik çubuğu yuvasına sokmamıştın.

— Bundan dolayı beni suçlu göremezsin.

— Dinle bak. Bir otomobil kiralar ve onu uçurumdan aşağıya yuvarlarsan parasını ödemiyeceğini mi zannediyorsun?

— İçindeysem tabii ödemem

Eddy:

— Bak bu güzel işte sayın bayım, dedi. Anlıyorsun ya kaptan. İçinde olursa ölecek. Tabii o zaman da parayı ödemesine imkân olmayacak. Bayıldım doğrusu.

Sarhoşun sözlerine aldırış etmiyerek:

— Olta takımı için tam ikiyüz doksan beş dolar vereceksin, dedim.

— Buna hakkın yok ama her neyse.

— Ne demek hakkım yok Bugün o takımları üçyüz altmış dolardan aşağıya yerine koyamam. Misina parasını istemiyorum. Böyle bir balık bütün misinayı götürebilir. Bu avcının hatası değildir. Eğer burada şu sarhoştan başka biri olsaydı nekadardır doğru söylediğimi tasdik ederdi. Para epey fazla ama bir de onu tekrar olta takımına yatıracağımı düşünüm. İyi bir olta olmadan balık tutulmaz.

Eddy, Johnson'a:

— Mr Johnson! Kaptan sarhoş olduğumu söylüyor ama aldırma. Size hakikati söyleyebilirim. Kaptan haklı ve makuldür. İnanın buna.

Nihayet Jonhson:

— Güçlük çıkarmak istemem, dedi. Alkım ermediği halde paranızı ödeyeceğim. Otuz beş dolardan onsekiz günlük, ayrıca iki yüz doksan beş dolar da olta için vereceğim Yarın bankaya gideceğim. Öğleden sonra dönerim. Ertesi gün vapurla giderim.

Üçümüz birden kıştüstüne oturarak birer viski yuvarladık.

**

Ertesi gün bütün sabah teknenin motoru ile uğraştım. Motorun yağını değiştirdim, kirlenen parçaları sildim. Öğleyin, kırk sente iyi yemekler veren bir Çin lokantasında karnımı doyurarak evdeki karıma ve üç kızıma götürmek için çarşıdan ufak tefek aldım. Birkaç şişe parfüm, iki yelpaze ve üç tane yaldızlı tarak

Sonra Donovan'a uğrayıp bir bira içerek ihtiyarla konuştum ve rıhtıma gelene kadar yol boyundaki meyhanelerde birer bira yuvarladım. Nihayet Cunard Bar da iki bira daha içerek Frankie ile birlikte tekneye geldik. Cebimde sadece kırk sent kalmıştı. Beraberce oturup buz sandığında kalan biraları bitirmeye koyularak Johnson'u beklemeye başladık.

Eddy bütün gece gözükmemişti. Fakat para kokuşu alır almaz damlıyacağını biliyordum. Donovan bir gece evvel onun Johnson'la birlikte içtiklerini ve hesabı deftere yazdırdıklarını söylemişti. Bekledik. Jonhson görünmeyince endişelenmeğe başladım. Barlara haber bırakmış, görünce tekneye yollamalarını söylemiştim. Geç kalmış, yahut öğleye kadar uyanamamış olduğunu düşünüyordum. Bankalar üç buçuğa kadar açıldı. Saat dörtte Amerikaya giden tayyarenin havalandığını gördük. Beş buçuğa doğru iyiden iyiye meraklanmıştım.

Saat altıda orada olup olmadığını öğrenmesi için Frankie'yi Johnson'un oteline gönderdim. Hâlâ rahatsızlandığını ve otelden çıkamadığını zannediyordum. Hava kararınca kadar bira içerek bekledim. Çok merak ediyordum, çünkü bana tam sekiz yüz yirmi beş dolar borcu vardı.

Frankie gideli yarım saatten fazla olmuştu. Az sonra hızlı hızlı yürüyerek geldiğini gördüm. Başını iki yana sallıyordu:

— Tayyareyle gitmiş, dedi.

Tamam. Şapa oturmuştuk. Konsolosluk kapanmıştı. Tayyare ise, şimdi çoktan Miami'ye varmıştı. Oraya telgraf bile çekemezdik. Cebimde kırk sent vardı. Mr. Johnson'un kabahati yoktu. Bütün suç bendeydi. İşleri daha iyi düşünmem icab ederdi.

— Otur! dedim, Frankie'ye. En soğuklarından içmeliyiz. Bunların parasını Johnson vermişti.

Üç şişe birayla, bir şişe Tropical viskisi kalmıştı.

Frankie de benim kadar üzülmüştü. Yüzü öyle gösteriyordu. Başını sallayarak sırtımı okşadı.

Olan olmuş, meteliksiz kalmıştım. Kiradan zararım beş yüz dolardı. Olta ise su içinde üçyüz elli ederdi. Bu vaziyet kimbilir rıhtımda ben çekemiyenleri ne kadar memnun edecekti. Biner dolara gizlice Amerikaya adam taşıyanlar bu halime güleceklerdi.

Şimdi ne yapacaktım? Kaçak içki getiremezdim. Çünkü onu almak için para isterdi. Üstelik kaçak içki satanlar arı gibi kaynıyordu. Bu işi akıllıca yapmaktan sonra para yoktu. Fakat eve meteliksiz olarak dönüp bütün yaz açlıktan kıvranamazdım ve hem bir de bakmaya mecbur olduğum kimseler vardı. Al-lahtan limana giriş ücretimiz ödenmişti. Fakat benzin alacak param dahi yoktu. Belâya çatmıştık Hep M. Johnson'du bunları yapan.

— Birşeyler taşımalyım Frankie, dedim. Para kazanmalıyım.

— Anlıyorum, diye cevap verdi.

Doklarda ne iş bulursa yapar, sonra bütün parasını içkiye verirdi. Fakat dünyada onun kadar sadık ve iyi kalpli arkadaş bulunmazdı. Tekneyi aldığımdan beri onu tanırdım. Kaçak içki taşırken hep bana yardım etmişti. Fakat o işleri bırakıp Küba'da kılıç balığı partilerine başlayalı beri onu sadece rıhtımda ve meyhanede görür olmuştum. Çoğu zaman konuşacağı yerde gülümserdi. Bu kulaklarının ağır işitmesi yüzünden böyleydi.

— Ne olursa taşır mısın? diye sordu.

— Tabii. Artık hiçbir şeyi ayırdetmem

— Hiçbir şeyi mi?

— Evet.

— Peki. Sen nereye böyle?

— Perla'ya. Gidip bir yemek yiyeyim.

İnsan Perla'da yirmi beş sente karnını doyurabilirdi. Listedeki her yemek, çorbalar hariç on sentti. Çorbayı beş sente veriyorlardı Frankie ile beraber yürüdük. Perla'ya gelince elimi sıktı ve yine sırtımı okşadı:

— Ben, Frankie iyiyim, dedi. Bende iş çok. İçki çok. Ama para yok. Fakat büyük arkadaş üzülme.

— Güle güle Frankie Sen de üzülme oğlum.

II

Perla'ya girerek bir masaya oturdum. Evvelki sabah tabanca hâdisede parçalanmış vitrin camının yerine yenisini koymuşlardı. İçerisi epey kalabalıktı. Kimi içki içiyor, kimi de yemek yiyordu. Birkaç masada da domino oynuyorlardı. Onbeş sente bir bürölce çorbasıyla, iki kalem de pirzola yedim. Çeyrek galon Hatuey birasına da beş sent verdim. Garsona hâdiseyi sorunca ağzını açmadı bile. Hepsi epeyce korkmuşlardı. Yemeği bitirip arkama yaslanarak bir sigara yaktım ve olanları düşünmeye başladım. Bu sırada Frankie'nin birisiyle beraber içeri girdiğini gördüm. Yanındaki bir Çinliyd. Sarı ırktan biri.

Frankie gülümseyerek:

— Bu bay, Mr. Sing'dir, dedi. İsteki çabukluğundan dolayı gururlandığını hissettim

Mr. Sing gibi birini veni görüyordum. Çinliyd, ama İngilizceyi mükemmel konuşuyordu. Beyaz bir elbise, ipek gömlek giymiş, siyah kravat takmıştı. Başında yüz elli dolarlık bir Panama şapkası vardı.

— Bir kahve içer misiniz?

— Siz de içerseniz kabul.

Mr. Sing söze başladı:

— Burada sakince konuşabiliriz, değil mi?

— İçerdekileri saymazsanız, yalnızız

— Ziyarı yok onların. Bir tekneniz varmış?

— Evet. Otuz sekiz ayak uzunluğunda. Yüz beygirlik Kermath marka motoru var.

— Ah! Ben daha büyük birşey zannetmiştim.

— İki yüz altmış beş tane sandığı kolayca taşır.

— Onu bana kiralar mısınız?

— Nasıl?

— Sizin gelmenize lüzum yok. Ben bir kaptan ve bir tayfa bulurum

— Olmaz. Nereye giderse gitsin teknede bulunmalıyım.

— Anlıyorum. Frankie'ye döndü:

— Bizi yalnız bırakır mısınız?

Frankie ona bakarak memnuniyetle gülümsedi:

— Sağırdır, dedim. Üstelik iyi - İngilizce anlamaz.

— Öyleyse siz ıspanyolca söyleyin. Yanımıza sonra gelsin.

Parmağımla Frankie'ya bir işaret ettim. Kalktı ve tezgâha doğru yürüdü.

— Siz ıspanyolca bilmez misiniz? diye sordum.

— Hayır bilmem. Ne şartlarla, yani nasıl yapacaksınız bu işi?

— Meteliksizim

— Biliyorum. Kimseye borcunuz yok ya. Yani tekne rehinde filân değil ya?

— Hayır...

— İyi, Talihsiz vatandaşlarımdan kaç tanesi sığabilir tekneye?

— Onları mı taşıyacağım?

— Evet.

— Ne kadar uzağa?

— Bir günlük mesafeye

— Bilmem, dedim. Şayet eşyaları yoksa bir düzinesini alır.

— Eşyaları yoktur.

— Onları nereye götürmek istiyorsunuz?

— Bunu size bırakıyorum.

— Yani istediğim yere çıkarabiri miyim?

— Onları Tortugas'a bıraksanız iyi olur. Oradan geçen bir gemiye binecekler,

— Ama Tortugas burnunda Loggerhead Key'de koca bir telsiz istasyonu var.

— Doğru. Onları Tortugas'a bırakmak kötü bir şey.

— Şu halde?

— Dedim ya oralarda bir yere bırakacaksınız. Bu yeri seçmek sizin dirayetinize kalmış birşey.

— Gemi onları almak için Tortugas'a gelecek mi?

— Orasına karışmayın artık.

— Adam başına ne vereceksiniz?

— Elli dolar.

— İmkânı yok.

— Yetmiş beşe ne dersiniz?

— Siz adam başına ne kazanıyorsunuz?

— Bu ayrı mesele. Biliyorsunuz bu iş bir ke-relik değildir. Ucunda büyük kârlar var.

— Bu fiatların düşmesine tesir etmez değil mi?

— Her neyse. Adam başına yüz olsun.

— Bana bakın. Eğer enselenirsem ne kadar ya-tacağımı biliyor musunuz?

— On sene. En az on sene. Ama kodese gitme-niz için hiçbir sebep yok azizim. Yükü aldıktan sonra herşey sizin elinize kalır.

— Ya tekrar dönüp gelirlerse?

— Bundan sizi mes'ul tutacak değilim. Birçok metotlarımız var bizim. Dönerlerse tekrar gönderme-sini biliriz. Onlar da bu ikincisinin hiç de iyi bir se-yahat olmayacağını idrak ederler zaten.

— Ya benim başımı belâya sokmaya çalışırlarsa?

— Bunun da bir çaresine bakarız.

— Pekâla.

— Başlangıç için bin iki yüz dolar fena para de-ğildir kaptan.

— Parayı ne zaman alacağım?

— İki yüzünü, kabul eder etmez Binjini de yükü aldığınız zaman.

— Ve iki yüzü aldıktan sonra kaybolursam ne yaparsınız?

— Tabii hiçbir şey yapamam. Ama böyle hare-ket etmiyeceğinizden eminim kaptan.

— Yanınızda iki yüz dolar var mı?

— Tabii.
— Örtünün altına koyun. Söylediğimi yaptı.
— Yarın akşam işi yaparız. Sahi, nerede alacağım onları?

Bacurranao nasıl?

— Güzel. Vaziyeti siz ayarlayın artık.
— Şüphesiz.
— Şimdi ana hatlarını konuşalım. İki defa fener yakıp söndürün. İşareti görünce yaklaşırım. Herifleri bir kayığa yükleyin getirin. Kayıkla siz de gelin. Paraya da yanınızda olsun. Parayı almadan bir kişi dahi alman.

— Olmaz. Yüklemeye başlayınca yarısını alırsınız. İş bitince de öteki yarısını.

— Peki. Bu daha mâkul

— Demek her hususta anlaştık?

— Öyle zannedirim. Yanlarında eşya ve silâh olmayacak. Ne tüfek, ne bıçak, ne de ustura. Hiçbir şey istemem. Bundan emin olmalıyım.

— Kaptan Bana itimadınız yok mu? Görmüyor musunuz menfaatlerimiz müsavî.

— Emin misiniz?

— Canımı sıkmayın lütfen. Menfaatlerimiz aynı derecede.

— Pekâlâ. Oraya ne zaman geleceksiniz?

— Gece yarısından az önce.

— Peki. Zannedersem hepsi bu kadar.

— Parayı nasıl istiyorsunuz?

— Hepsî yüzlük olsun.

Kalktı ve bardan çıktı. O giderken Frankie gülmüsedî, Mr. Sing ona bakmadı bile. Hoş bir Çinliydi.

Frankie masaya geldi:

— Ne oldu? diye sordu.

— Mr. Sing'i nerden tanıyorsun sen?

— Çinli kaçırdı. Büyük bir iş.

— Ne zamandan beri tanıyorsun?

— Buraya geleli iki sene oldu. Ondan önce bu işi başkası yapardı. Onu birisi öldürdü.

— Mr. Sing'i de birisi öldürecek

— Tabii. Niçin olmasın? Büyük bir iş bu.

— Kıyak iş, dedim.

— Büyük iş. Giden Çinliler bir daha dönmezler. Ötekilere gidenlerden, herşeyin mükemmel olduğunu bildiren mektuplar gelir durur.

— Karışık işler.

— Buradaki Çinliler yazıdan filân anlamazlar. Ötekiler zengin olduklarını yazarlarmış. Buradakiler birşey yemezler. Sadece pirinçle yaşarlar. Bin tane Çinli erkek var burada. Sadece üç kadın yaşıyor aralarında.

— Niçin?

— Hükümet kadınların girmesine müsaade etmiyor.

— Kötü bir vaziyet.

— Onunla beraber çalışacak mısın?

— Belki.

— İyi iş. Öteki işlerden daha iyi. Para çok. Hakikaten iyi iş.

— Bir şişe bira iç benden.

— Artık üzölmüyorsun ya?

— Yok canım. Bu iyi iş. Çok memnun oldum.

— Mükemmel, diyerek sırtımı okşadı. Ben de çok memnun oldum. Bütün arzum, senin memnun olmandı zaten. Çinli işi iyi değil mi?

— Hârikulâde.

— Çok memnun oldum.

Baktım, nerdeyse ağlıyacaktı. İşlerin yoluna girmesi hoşuna gitmişti. Omuzunu okşadım. İyi çocuktu şu Frankie.

Sabahleyin ilk iş olarak liman idaresine gidip çıkış müsaadesi istedim. Tayfa listesini istediler. Yalnız başıma gideceğimi söyledim.

— Tek başına mı gideceksin kaptan?

— Evet.

— Eski arkadaşın ne olacak?

— O sarhoşun biri.

— Yalnız gitmek çok tehlikelidir.

— Yolum sadece doksan mil. Tekneye bir sarhoş almamın bir faydası var mı?

Tekneyi Standard Benzin deposunun önüne çekerek iki depoyu da doldurdum. Hemen hemen iki yüz galon benzin aldı. Galonu yirmi sekiz sentten bir hayli para dökmek hoşuma gitmedi ama nereye gl-

deceğimizi bilmiyordum.

Çinliyle konuşup, parayı aldığımdan beri bu işten şüphe etmeye başlamıştım. Bütün gece düşünce-den uyukum kaçmıştı. Tekneyi çevirip San Francisco dokuna getirdiğimde Eddy'nin rıhtımda beni beklediğini gördüm. Elini sallayarak:

— Hey Harry, diye bağırdı.

Palamarı fırlattım. Yakalayarak hızla babaya takıp bağladı. Sonra güverteye atladı. Eskisinden daha sarhoştı. Kendisine birşey söylemedim.

— Johnson denen herifin kalkıp gitmesine ne buyurursun Harry? diye sordu. Ne dersin buna?

— Defol buradan, dedim. Benim baş belâmsin sen.

— Kardeşim, ben senin hakkında bu kadar kötü fikirler beslemiyorum.

— Çık tekneden, diye bağırdım.

Kıçüstündeki iskemleye oturarak bacak bacak üstüne attı.

— Bugün tekrar sefere çıkacağımızı işittim. Burada vakit geçirmemize lüzum yok zannedersen.

— Sen gitmiyorsun.

— Ne oluyor Harry? Bana böyle davranmanın sebebi ne?

— Defol buradan

— Hey, yavaş ol.

Yüzüne bir tokat attım. Yavaşça kalkarak rıhtıma çıktı.

— Ben sana böyle birşey yapmazdım Harry, dedi.

— Tabii yapamazdın. Seni tekneye almayacağım. Hepsi bu kadar

— Peki niçin tokatladın beni?

— Buna inanman için.

— Ne yapmamı istiyorsun? Burada kalıp açlıktan ölmemi mi?

— Açlıktan ölmek mi? Canın cehenneme. Gidip yine feribotlarda çalışabilirsin. Bundan sonra kendi başının çaresine bak.

— İyi muamele etmiyorsun bana Harry.

— Kim iyi muamele eder sana? Sen ananı bile kandırırsın.

Bu doğrudu. Fakat ona vurduğum için müteessirdim. Bir sarhoşa vurunca insan üzülüyordu. Fakat bu sefer istesem bile onu taşıyamazdım.

Arkasına bakmadan rihtimde yürümeye başladı. Sonra dönüp tekrar yaklaştı.

— Bana iki dolar verebilirmisin Harry?

Ona Çinli'nin parasından beş dolar verdim.

— Her zaman arkadaşım olduğumu biliyorum Harry. Niçin beni tekneye almıyorsun?

— Uğursuzluk getiriyorsun da ondan.

— Senin aklın dönmüş arkadaş. Ama ziyan yok. Beni arayacağın günler de olacak.

Şimdi parası vardı ve daha hızlı yürüyordu. Onun yürüyüşünü görmek bile insanın sinirine dokunuyordu. Vücudunun her yanı mafsallıymış gibi sallanıyordu.

Perla'ya girdim. Liman memuru beni bekliyordu. Evrakları verdi ben de ona bir içki ısmarladım. Yemek yerken Frankie içeri girdi.

— Birisi senin için bunu verdi, diyerek elime boru şeklinde katlanmış ve ortasından kırmızı bir kordela ile bağlanmış bir karton tutuşturdu.

Bir fotoğrafa benziyordu. Kordelâyı açarken bunun, birisi tarafından çekilmiş olan teknemin resmi zannettim.

Bu, boğazı bir kulağından ötekine kadar kesilmiş olan bir zencinin başıyla göğsünü gösteren bir resimdi. Kanlı göğüsteki bir yaftada İspanyolca şu kelime yazılıydı:

«İşte Lenguas Larga'lara böyle yaparız.»

Frankie'ye:

— Bunu kim verdi sana? diye sordum.

Doklarda çalışan bir İspanyol çocuğunu işaret etti. Çocuk tezgâhın başında yemek yiyordu.

— Buraya gelmesini söyle ona.

Çocuk masaya geldi. Resmî saat onbire doğru iki genç adamın kendisine verdiğini söyledi. Beni tanıyıp tanımadığını sormuşlar, o da «evet» demişti. Sonra da bana vermesi için resmi Frankie'ye teslim etmişti. Emin olmak için çocuğa bir dolar vermişlerdi. Söylediğine göre bunlar iyi giyinmiş iki kişiydi.

Frankie:

- Siyasetçiler herhalde, dedi.
— Evet, onlar.
— Hâdise sabahı gördüklerini polise söyleyeceğini zannediyorlar galiba.
— Ben de öyle zannediyorum.
— Kötü siyasetçi onlar, dedi Frankie Gitsen iyi olacak.
İspanyol çocuğuna dönerek:
— Başka bir haber bıraktılar mı? diye sordum.
— Hayır, dedi. Sadece bunu verdiler.
— Ben hemen gidiyorum, dedim Frankie'ye.
— Güle, güle, dedi. Onlar kötü, çok kötü siyasetçi.

Liman memurunun verdiği kâğıtları cebime koyarak, parayı ödedim ve kahveden çıkarak rıhtıma doğru yürüdüm. Rıhtımda olduğuma memnundum. Herifler bana çok kızmışlardı. Beni, para mukabilinde kendilerini polise gammazlıyacak kadar enayi zannediyorlardı. Hepsi Pancho gibi insanlardı. Korkunca heyecanlanıyorlar, heyecanlanınca da birisini öldürmek istiyorlardı.

Tekneye atlayarak makineyi çalıştırdım Frankie rıhtımda durmuş beni seyrediyordu. Sağirlara mahsus gülümseme vardı dudaklarında. Yanına çıkarak:

— Bana bak, dedim. Sen bu hususta başını belâya sokma sakın.

Beni işitemiyordu. Bağırarak zorunda kaldım.

— Ben iyi siyasetçi, dedi ve halatı çözerek bana fırlattı

III

Halatı fırlatan Frankie'ye elimi salladım. Sonra tekneyi tornistanla rıhtımdan ayırarak kanala girdim. Bir İngiliz şilebi de denize açılıyordu. Yanına yaklaşarak onu geçtim. Şilep şeker yüklüydü. Kapa-lamaları paslanmıştı. Yanından geçerken mavi kazıklı bir tayfa, bordasından eğilerek bana baktı Körfezden çıktım, Morro'yu geçtim ve dümeni kuzeye, Key West'e kırdım. Dümeni bırakıp halatı topladım. Sonra tekrar dümene geçtim. Havana'yı arkaya aldım. Bu şekilde tekneyle büyük dağları yedeğe almış çekiyor gibiydim.

Morro'yu ve National Hotel'i gözden kaybettikten sonra sadece başşehrin kenar mahallelerini görebiliyordum. Dünküne nazaran akıntı hiç yok gibiydi. Sadece hafif bir rüzgâr esciyordu Bir kaç balıkçı salapuryasının batıdan Havana'ya doğru ilerlediklerini görerek akıntının çok az olduğunu anladım.

Kontağı kapayarak motoru öldürdüm. Benzin harcamak manâsız bir şeydi. En doğru şey tekneyi akıntıya bırakmaktı. Hava kararınca Morro'nun, çok sürüklenmişsek de Cojimar'ınkileri görüp, kolayca Bacuranao'yu tutturabilirdim. Akıntı tekneyi Bacuranao'nun on iki mil uzağına sürüklese bile oranın ışıklarını görebileceğimi hesapladım. Yahut Baracoa'nın ışıklarını görebilirdim.

Motoru durdurduktan sonra etrafa bir göz atmak için gezinmeye başladım Görebildiğim şeyler Havana'ya giden iki balıkçı salapuryası ile, Başşehrin ufuktaki hayali idi. Akıntının üstünde birkaç martı dolaşıyordu. Kamaranın üstüne oturarak sulara baktım. Fakat ortada birkaç ufak balıktan başka birşey yoktu. Sakın birisi size Havana ile Key West arası yakındır, derse inanmayın. Ben daha bu yolun ilk merhalesindeydim ve yol bitmiyecekmiş gibi bir sıkıntı vardı içimde.

Az sonra başaltına indim. Eddy oradaydı.

— Ne oldu? diye sordu. Motor niye durdu?

— Durdu işte.

— Niye kapağı açıp bana seslenmedin?

— Canın cehenneme! dedim.

Ne yapmıştı biliyor musunuz? Tekneye gelmiş, kapağı açarak başaltına girmiş ve uykuya dalmıştı. Yanında iki şişe içki vardı. Gördüğü ilk meyhaneden içkileri alarak tekneye girmişti. Motoru çalıştırınca uyanmış, sonra tekrar uyumuştı Motoru durdurunca da tekne akıntıyla sallanmağa başlamış, sallantı onu uyandırmıştı.

— Benj de götüreceğini biliyordum Harry, dedi.

— Allah belânı versin. Limana verdiğim listede bile yoksun. Yapmam gereken en doğru işin seni denize atmak olduğunu biliyor musun?

— Çok şakacısın Harry, dedi. Biz denizciler başımız dertte olunca birbirimize yardım etmeliyiz.

— Ne çene var sende! dedim. Kim güvenir acaba sana?

— Ben iyi bir insanım Harry Beni imtihan et de anla ne kadar iyi adam olduğumu.

— Şişeleri ver, dedim. Başka bir şey düşünüyordum.

Şişeleri verdi. Açık şişeden büyük bir yudum aldım. Sonra dümenin yanına koydum. Eddy orada duruyordu. Ona yaptıklarımı müteessirdim ve kendisine acıyordum. Halbuki onun iyi bir insan olduğu zamanları biliyordum.

— Tekneye ne oldu Harry? diye sordu.

— Bir şeyi yok.

— Peki mesele ne öyleyse? Niçin bana öyle bakıp duruyorsun?

Acıyarak ona:

— Kadreşim, dedim. Sen tam bir belâya çattın.

— Ne demek istiyorsun Harry?

— Henüz ben de bilmiyorum, dedim. Şimdilik ben bile düşünemiyorum bunu.

Bir müddet karşılıklı oturduk. Onunla daha fazla konuşmak hoşuma gitmiyordu. Konuşmak çok zor geliyordu bana. Aşağıya inerek olta astığımız yerde duran su tüfeği ile Winchester 30-30 luğu kılıflarından çıkarıp güverteye tırmandım. Onları dümenin yanına, kolayca alabileceğim bir yere koymalıyım. İkisi de yünlü bezlere sarılmış ve iyice yağlanmıştı. Teknenin rutubetile paslanmaları için alınacak yegâne tedbir buydu.

Su tefeğini bırakç kere çalıştırdım, sonra dolurarak bir yana bıraktım. Sonra Winchester'in namlusuna bir kurşun sürerek şarjörü kurşunla doldurdum. Daha sonra kamaradaki minderin altından otuzsekizlik Smith-Wesson tabancamı çıkarıp yağlarını sildim, doldurup kemerimin arasına soktum. Bunu Miami Polis kuvvetlerinde çalışırken almıştım.

Eddy:

— Ne oluyor? diye sordu. Bunları ne cehenneme çıkardın?

— Birşey yok, dedim.

— Peki bu Allahın belâsı silâhlar ne?

— Onları daima yanımda taşıyım. Yeme musal-

lat olan kuşları, köpek balıklarını, zararlı balıkları vurmak için lâzım olurlar.

— Mesele nedir Allahın belâsı? diye sordu. Hakikati söyle bana.

— Birsey değil, dedim. Oturarak ona baktım. Tekne sallandıkça otuzsekizliğin namlusu karnımı dürtüyordu. Onu gücendirmemeliydim. Bilhassa ihtiyacım olan şu anda.

— Ufak bir iş yapacağız, dedim. Bacuranao'da. Zamanı gelince ne şekilde davranacağını söylerim

Meseleden bahsetmek istemiyordum. Çünkü heyecanlanacak ve büsbütün işe yaramaz bir hale gelecekti.

— Sana benden daha iyi hiç kimse yardım edemez Harry, dedi. Tam sana lâzım olan adamım ben. Herseyde seninle beraberim .

Onun kemikli yüzüne ve uzun vücuduna bakarak birsey söylemedim.

— Bana bak Harry, dedi. Bana bir yudumcuk içki verir misin? Her yanımın titremesini istemiyorum

Şişeden bir yudum aldı. Sonra oturarak ortalığın kararmasını bekledik. Güneş çok güzel batıyor, ufku kıvıllı bir renge boyuyordu. Hafif bir rüzgâr vardı. Güneş tamamiyle battıktan sonra motoru işlettim. Yavaş yavaş kıyıya doğru ilerlemeye başladık.

IV

Karanlıkta sahile bir mil kadar yaklaşmıştık. Güneşin batmasıyla akıntı da fazlaşmıştı. Kıyıya doğru aktığımızı farkettim. Geride Morro'nun ve Havana'nın beyaz ışıklarını görüyordum. Sağımızda ise Rincon ve Baracoa'nın kiler vardı.

Bacuranao'yu geçip Gojimar önlerine gelinceye kadar akıntıya baş verdim. Sonra motoru durdurup tekneyi akıntıya bıraktım. Ortalık çok karanlıktı ama nerede olduğumuzu kolayca tahmin edebiliyordum. Bütün ışıkları söndürmüştüm.

Eddy:

— Ne olacak Harry? diye sordu. Yine titremeye başlamıştı.

— Sen ne zannediyorsun?

— Bilmiyorum, dedi. Beni meraka düşürdün.

Titremesi gittikçe artıyordu. Yakınıma gelince hinde gibi soluk aldığını gördüm.

— Saat kaç?

— Aşağıya gidip bakayım, dedi. Az sonra gelerek saatin dokuz buçuk olduğunu söyledi.

— Aç mısın? diye sordum.

— Hayır, dedi. İçki içerken yemek yemediğimi bilirsin Harry.

— Pekâlâ, dedim. Bir yudum daha içki içebilirsin.

Şişeyi indirdikten sonra ona kendini nasıl hissettiğini sordum. Mükemmel olduğunu söyledi.

— Arada bir sana daha çok içki vereceğim, dedim. İçki içmeden cojones'li (1) olamayacağını biliyorum. Fazla içkimiz de yok. Hesaplı içmelisin.

— Ne olacağımı anlat Allah aşkına, dedi Eddy.

— Dinle, dedim. Karanlıkta konuşuyordum: Buncuranao'ya gidip on iki tane Çinli alacağız. Sana söyleyince dümene geç ve lâflarımı harfi harfine tatbik et. Çinliler tekneye bindikten sonra onları başaltına kapayacağız. Şimdi başa gidip kamara kapağını sıkıca kapa.

Başüstüne gitti. Orada hareket ettiğini görebiliyordum. Geri dönünce:

— Harry, dedi. Bir yudum daha içebilir miyim şimdi?

— Hayır, dedim. İçkiden cesaret almanı istiyorum. Sarhoş olmanı değil.

— İyi bir adamım Harry. Bunu göreceksin.

— Sen sadece sarhoşun birisin, dedim. İyi dinle beni. Bu oniki kişiyi bir Çinli getirecek. İşe başlar-ken de biraz para getirecek. Çinlilerin hepsi güverteye çıktuktan sonra da paranın tamamını verecek. Bana ikinci defa parayı vermeğe başladığını görür görmez teknenin burnunu açığa çevirip son sür'atle

(1) Cojones: Hüsye (İs.) M.N.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

açılacaksınız. Ne olursa olsun hiç aldırış etme. Sadece tekneyi sahilten uzaklaştır. Anladın mı?

— Evet.

— Hareket ettikten sonra Çinlilerden biri güverteye çıkacak yahut kapağı açmaya davranacak olursa su tüfeğini alıp onları mümkün olduğu kadar geri püskürtmeye çalış. Tüfeğin nasıl kullanılacağını biliyor musun?

— Hayır. Fakat sen öğretebilirsin.

— Öğretsem bile hatırlayamazsın. Winchester'i kullanabilir misin?

— Mekanizmayı çekip tetiğe basılmayacak mı?

— Tamam, dedim. Yalnız teknede kurşun deliği açmamaya bak.

— Bana biraz daha içki versen iyi olacak.

— Pekalâ. Bu sefer bardakla vereceğim. Biraz Lâfımın aksine bardağı silme doldurarak ona uzattım. Artık sarhoş olmayacağını biliyordum. Bilâ-kis korkusu geçecekti. Fakat her bardağın tesiri ancak bir an sürecekti. Bardaktakini bitirdikten sonra neş'eli bir sesle:

— Demek Çinli taşıyacağız ha! dedi. Vallahi her zaman meteliksiz kalınca Çinli taşıyıp para kazanacağımı kendi kendime tekrarlayıp dururdum.

— Fakat şimdiye kadar hiç meteliksiz kalmadın ha? diye sordum.

Kahkahayla güldü. Hoş adamdı vesselâm.

Saat onbuçuktan önce, cesaretini takviye etmesi için üç bardak daha içki verdim. Onun halini seyretmek çok hoştu. Bu bana kendi düşüncelerimi unutturuyordu. Beklemek aklımdan geçmemişti. Ben ortalık kararınca Havana'dan ayrılmayı ve Cojimar'a tam zamanında varmayı plânlamıştım.

Saat onbirden biraz önce Bacuranao burnundan iki ışıqla işaret verildiğini gördüm. Bir müddet bekledikten sonra teknenin burnunu sahile çevirip motoru hafifçe çalıştırdım. Bacuranao ufak bir koydu. Sahilde gemilere kum yüklenen bir rıhtım bulunuyordu. Havalar yağmurlu gidince bu koya ince bir dere akardı. Kışın yağmurların getirdiği kum biriktirilir, sonra yüklenirdi. Vaktile şilep ve mavnalar buraya kum almaya sık sık geldikleri için Bacuranao'da bir

kasaba kurulmuştu. Fakat bir kasırga kasabayı yerle bir etmiş, şimdi sadece birkaç baraka kalmıştı. Bu barakaların çoğu pazarları, Havana'dan yüzmek ve eğlenmek için pikniğe gelenler tarafından kullanılırdı. Kıyıdan uzaktaki tek evde de bir meb'us otururdu.

Sahil boyundaki küçük yerlerden herbirinde bir meb'us otururdu zaten. Fakat Çinli herhalde vaziyeti ayarlamıştı ve kendi kayığını kullanacaktı.

Yaklaşırken burnuma meyva ağaçlarının kokusu geldi.

— Başa geç, dedim Eddy'ye.

— Bu yandan birşey yapamazsınız, dedi. Kayalık-teknenin ötesinde kalıyor.

Aklı başına gelmişti. Eski hatıraları canlanıyor, kıyının vaziyetini hatırlıyordu

— Dikkat et, dedim ve tekneyi sahilden görebilecekleri tarafa, kayalıkların berisine çevirdim. Motorun sesini kolaylıkla duyabilirlerdi. Burada çok kalmak istemiyordum. Tekneyi görüp görmediklerine aldırmış etmeden projektörleri iki defa yakıp söndürdüm. Önce yeşil, sonra kırmızı işaretleri gösterdim.

Sonra tekneyi çevirip biraz açığa aldım ve orda beklemeye başladım. Motor hafifçe tıkırdayarak çalışıyordu. Eddy'ye:

— Buraya gel, diyerek bir bardak içki verdim.

— Silâhları iyi yere koydun mu? diye sordu.

Dümenin yanına gelmişti. Eğilerek silâhları yokladım. Kolayca uzanıp alabilirdim.

— Tamam, dedim.

— Mükemmel.

Bir bardak içkinin ânî tesirine hayret etmiştim.

Beklemeye başladık. Çalıların arasındaki meb'usun evinde bir ışık vardı. İki ışığım Bacuranao burnuna doğru ilerlediğini gördüm. Sonra biri kayboldu. Her halde söndürmüşlerdi.

Az sonra bir kayığın koydan çıkarak tekneye yaklaştığını gördüm. Bir kişi kürek çekiyordu. Adamın öne arkaya sallanışından bunu anlıyordum. Herhalde kürek büyük olacaktı. Küreğin tek olduğunu farkettim. Adam sırayla sandalın iki yanına uzanıyordu. Bu hoşuma gitti. Tek kürek olduğuna göre sandalda sadece bir yabancı var demektir.

Epeyce yaklaşmışlardı.

— İyi geceler Kaptan. Bu Mr. Sing'ti.

— Kış tarafa gelip yavaşın, dedim.

Sing kürek çeken çocuğa birşeyler söyledi. Fakat çocuk sandalı yanaştıramadı. Büyük kancayı fırlatarak yanaşmalarına yardım ettim. Sandalda sekiz kişi vardı. Altı Çinli, Mr Sing ve kürek çeken çocuk. Kancayı çekerken kafama inecek darbeyi bekliyordum. Ama tahminim hilâfına böyle birşey olmadı. Doğrudum ve Mr. Sing'in güverteye çıkması için elimi uzattım.

— Paraları görelim bakalım, dedim.

Bir demet para verdi. Alarak Eddy'nin dümeni kullandığı tarafa gidip göz lâmbasını yaktım. Paralara dikkatle göz attım. Bana tamam gibi geldi. Lâmbayı söndürdüm. Eddy titriyordu.

— Bir bardak daha iç, dedim. Şişeyi kavrayarak başına diktğini gördüm.

Tekrar güverteye döndüm.

— Tamam, dedim Haydi altı kişi içeri gelsin.

Mr. Sing çince birşeyler söylendi ve Çinliler hep birden tekneye doğru atıldılar.

— Birer birer, dedim.

Tekrar birşeyler söyledi ve adamlar birbirlerinin arkasından güverteye tırmandılar. Hepsinin boyları ve cüsseleri aynıydı. Eddy'ye dönerek:

— Başaltına götür onları, dedim.

— Bu taraftan sayın baylar, dedi Eddy. Yemin ederim ki, epey içki yuvarlamıştı

Arkasından:

— Kamara kapağını kilitle, diye bağırdım.

— Başüstüne efendim, dedi.

Mr. Sing:

— Şimdi ötekileri de getireceğim, dedi.

— Pekalâ,

Kancayla tekneyi ittim. Çocuk tekrar kürek çekmeye başladı.

Eddy'ye dönerek:

— Bana bak, dedim Şu şişeyi bırak artık. Kâfi derecede cesursun.

— Peki şef.

— Ne oluyor sana?

— Hiçbirşey yok şef.
— Pis sarhoş sen de. Bir bardak da bana doldur.
— Hepsi bitti. Kusura bakma şef.
— Dinle. Şimdi yapacağın şey, herif bana para vermeye başlayınca dümeni açığa kırmaktır. Anladın mı?

— Evet şef.

Dolu şişeye uzanarak mantarını çıkardım ve büyük bir yudum aldım. Sonra mantarı yerine koyup şişeyi içi su dolu olan kovalardan birinin içine bıraktım. Eddy'ye seslendim:

— İşte Mr. Sing geliyor.

— Evet efendim.

Sandal bize doğru yaklaşıyordu

Yanaşmaları için kancayı uzattım. Mr. Sing, büyük balıkları tekneye almak için küpeşteye bağladığımız sırığa tutundu.

— Haydi birer birer gelsinler, dedim.

Altı Çinli daha güverteye çıktılar. Eddy'ye:

— Bunları da başaltına götür.

— Peki efendim.

— Kamara kapağını da kilitle

— Peki efendim.

Tekrar dümene geçtiğini görünce Çinliye söyledim:

— Haydi Mr. Sing. Paranın üstünü görelim.

Elini cebine sokarak paraları bana doğru uzattı. Paraları tutan elinin bileğini yakaladım ve kendime doğru çekerek öteki elimle herifin gırtlığına yapıştım. Motorun homurdandığını ve teknenin yem yutmuş balık gibi ileri atıldığını farkettim. Mr Sing'le boğuşuyordum ama Kübalı çocuğun sandalın ortasında durmuş hayretle baktığını da görebiliyordum. Mr. Sing yunus balığı gibi çarpınıp sığıyor, kurtulmak istiyordu.

Kolunu arkaya bükerek olanca kuvvetimle kıvırdım. Her halde biraz fazla olmuştu ki, kemiğin çatırdadığını duydum. Bu sırada Mr. Sing boğuk bir feryat kopararak can havliyle omuz başımı ısırды. Kolun kırıldığını anlayınca bıraktım. Yere yatırarak iki elimle gırtlığına sarıldım. Mr. Sing balık gibi çarpınıyordu. Kırık kolu hareketsiz duruyordu. Onu kendi-

me doğru çekerek baş parmaklarımla kırtlağının kırdağını tuhaf bir sesle kırılıncaya kadar sıktım. Vallahi kırdağın kırılırken çıkardığı sesi pekâlâ duymuştum.

Bir an onu tuttum, sonra güverteye yatırdım. Güzel elbiseleriyle yüzükoyun uzanmış, ayacağının biri küpeşteden dışarı sarkmıştı.

Yerdeki paraları topladım ve göz lâmbasını yakarak saydım. Sonra dümeni alarak Eddy'ye, derinlerde yahut kayalıklarda balık tuttuğumuz zaman, çıpa atmamak için kullandığımız demir parçaları gibi ağırlıklardan bularak getirmesini söyledim. Az sonra gelerek:

— Birşey bulamadım, dedi. Güvertede Mr. Sing'in cesediyle birlikte bulunmaktan korkuyordu. Kendisine hırsıyla bağırırdım:

— Dümene geç. Rotayı kaybetme

Aşağıda Tortugas doklarından aldığım iki büyük demir parçası buldum ve tellerle bu demirleri Mr. Sing'in ayak bileklerine bağladım. Sahilden iki mil kadar açılınca cesedi küpeşteden aşağı yuvarladım. Ceplerine bakmamıştım bile. Ondan daha fazla birşey almak istemiyordum.

Ölürken Mr. Sing'in ağzından ve burnundan boşanan kan güverteyi kirletmişti. Bir kova su alırken az daha denize yuvarlanıyordum. Sonra bir süpürgeyle güverteyi süpürüp kanları temizledim. Eddy'ye:

— Motorun hızını kes, dedim.

— Ya ceset su üstüne çıkarsa?

— Onu takriben yedi yüz kulac derine attım. Kolay kolay üstte çıkamaz. Ancak içindeki gazlar uzun zaman sonra onu yukarıya iter. O zaman da ya akıntıyla sürüklenir, vahut da balıklara yem olur Canı cehenneme. Mr. Sing için bu kadar üzülmemelisin.

— Ona karşı olan hıncın nedendi?

— Hiçbir seyden. Simdive kadar karşılaştıklarım arasında en kolay is yapabildiğim insan oydu. Her an başıma bir belâ geleceğini zannetmiştim halbuki.

— Peki niçin öldürdün öyleyse?

— Aşağıdakiler gibi yüzlerce Çinli'yi öldürmesine manî olmak için

— Harry, dedi. Şişeyi bana uzatmalısın. Çünkü

kendimi iyi hissetmiyorum. Kafasının boş bir torba gibi sallanmasını görmek bana dokundu.

Bir bardak içki verdim.

— Pekî aşağıdaki Çin'liler ne olacak? diye sordu.

— Onları mümkün olduğu kadar çabuk defetmek istiyorum. Kamarayı kokutmadan önce bu işi yapmalıyız.

— Nereye defedeceğiz onları?

— Karşıdaki kumluk sahile bırakacağız.

— Şimdi mi?

— Tabii. Motoru yavaşlatıp oraya dümen kır.

Yavaş yavaş kayalıkları geçip sahile yanaştık. Kumların parıltısını görebiliyordum. Kayalıkların önü derindi ama, içeride kumlu bir burun uzanıyor ve sahile kadar gidiyordu.

— Buruna geç de iskandile başla.

Üstü işaretli sopa ile derinliği ölçüp bana haber vermeye başladı. Az sonra durmamı söyledi. Teknenin kıçını sahile çevirdim.

— Derinlik beş ayak.

— Demir atmamız, dedim. Şayet birşey olur da demiri çekemezsek ipi keseriz.

Eddy demiri bıraktı ve ip gevşeyince kıçtaki balardan birine bağladı.

— Burası bir kum burnu biliyor musun? diye sordu.

— Kıç taraf ne kadar derin acaba?

— Beş ayaktan fazla değil.

— Tüfeği al ve dikkatli ol

— Müsaade et de önce bir yudum birşey içeyim.

Epey sinirli görünüyordu. Şişeyi başına dikti. Su tüfeğini aldım. Kamara kapağının kilidini açtım ve kapağı kaldırarak:

— Dışarı çıkın, diye seslendim.

Hiçbir hareket olmadı. Sonra bir Çinli kafasını dışarı uzattı ve elinde tüfekte bekleyen Eddy'yi görünce tekrar içeri kaçtı

— Dışarı çıkın, diye tekrarladım. Size birşey yapacak değiliz.

Yine hiçbir hareket olmadı. Sadece içerden gince konuşmalar duyuldu.

Eddy:

— Çıkmı be dışarı, diye bağırdı. Yemin ederim ki, şişenin hepsini bitirmişti.

— Şişeyi bir kenara bırak, yoksa seni denize atarım, dedim

Sonra kamara kapısına dönerek:

— Çıkmı dışarı, diye bağırdım. Aksi halde ateş edeceğim.

Bir tanesi kamara kapağından başını uzattı. Sahili görünce titremeye başladı.

— Gel. Yoksa kurşunu yersin.

Birer birer güverteye çıktılar.

Şimdi, bu bir avuç zavallı Çinli'nin canına kıymanın vahşiyane birşey olduğunu anlıyordum Korkuyorlardı. Silâhları yoktu ama tam oniki kişiydiler. Birkaç adım gerileyerek su tüfeğini üzerlerine çevirdim.

— Suya dalın bakalım, dedim. Korkmayın başınızı geçmez.

Hicbiri hareket etmedi.

— Haydi diyorum size.

Yine oldukları yerde durdular

Eddy:

— Sizi gidi fare yiyici sarı domuzlar, diye bağırdı. Atlayın suya.

— Sarhoş çeneni kapa, dedim.

Çinlilerden biri:

— Bizde yok yüzde, dedi.

— Yüzmeye ihtiyaç yok. Derinde değiliz.

— Haydi atlayın, diye Eddy tekrarladı.

Ona dönerek:

— Kış üstüne gel, dedim. Silâhını öbür eline alarak sırtıyla suyun derinliğini ölçüp şu heriplere göster.

Sırıgın ıslanan kısmını onlara gösterdi.

Çinli:

— Demek yüzmeye lüzum yok? diye sordu.

— Hayır.

— Sahi mi?

— Evet.

— Neredeyiz?

— Küba'da.

Çinli:

— Allahın belası kalles herif, diye bir küfür salayarak küpeşteye tutundu ve kendini suya bıraktı. Başı önce suya gömüldü, fakat sonra doğruldu ve çenesine kadar başını suyun üstüne çıkardı. Allah belânı versin, dedi. Pis yalancı. Kızmıştı ve çok cesurdu. Ötekilere çin'ce birşeyler söyledi. hepsi küpeşteye tutunarak suya atladılar.

— Tamam, dedim Eddy'ye Çabuk demir al.

Teknenin başını açığa çevirdim. Ay bulutların arkasından çıkmıştı ve aydınlıkta başları suyun üstünde, kıyıya doğru yürüyen Çin'lileri görebiliyordum.

Kayalıkları geçtik. Tekrar arkaya dönerek sahile ve arkadaki dağlara baktım, sonra dümeni Key West istikametine kırdım.

Eddy'ye:

— Şimdi uyuyabilirsin artık, dedim. Hayır, dur biraz. Aşağıya inip bütün lomboz deliklerini aç. Çinlilerin kokusu çıksın Sonra bana biraz tentürdiyot getir.

Şişeyi getirince:

— Neyin var? diye sordu.

— Parmagımı kestim.

— İstersen dümene ben geçeyim.

— Git biraz uyu. 4 saat sonra seni uyandırırım.

Güvertedeki gaz tankının yanı başına kıvrıldı. Az sonra uykuya dalmıştı bile.

V

Dümeni dizimle idare ederek gömleğimi yırttım ve Mr. Sing'in ısırdığı yere baktım. Kâfir herif dişlerini epey geçirmişti. Yaraya tentürdiyot sürdükten sonra dümenin başına oturarak Çin'inin dişlerinin zehirli olup olmayacağını düşünmeye başladım. Motor gayet muntazam bir sesle çalışıyor, dalgalar tekneyi yalayarak iki yanımızdan akıp gidiyordu. Allah belâsını versin. Çin'inin dişleri zehirli filân olamazdı. Herhalde Mr Sing gibi bir adam dişlerini günde iki-üç kere fırçalıyor olmalıydı. Zavallı Mr. Sing. Muhakkak ki, iyi bir iş adamı değildi. Belki iyi iş adamıydı da bana biraz fazlaca itimad etmişti. Evvelce ona aldırış etmediğimi söylemiştim size. Bütün işler yo-

lundaydı ama Eddy vaziyeti bulandırıyor. O sarhoşun biriydi ve içki boğazını kızıştırınca ağzında birşey tutamazdı Oturarak ona baktım. Şu ölü halini hep muhafaza etseydi ne iyi olurdu. Güvertede onu ilk görüşümde ondan kurtulmaya karar vermiş, fakat işler yoluna girince kalbini kırmaktan vazgeçmiştim. İnsan sonradan pişman olacağı bir şeyi hiç yapmamalıydı. Sonra onun liman idaresine verdiğim tayfa listesinde olmadığını hatırladım. Üstelik epeyce de para verecektim. Şu halde konuşması için sebep yoktu.

Bütün bunları düşünmek için daha bir hayli zamanım vardı. Rotayı muhafaza ediyor, ikide bir, yanımdaki şişeden birkaç yudum alıyordum. Şişede fazla içki yoktu. Bitince son şişeyi de açtım. Ay ışığında kafayı çekerek dümen kullanmak hakikaten çok zevkli oluyordu. Başlangıcı hiç iyi görmediğim halde, sonumuz iyi olmuştu.

Tan yeri ağarırken Eddy uyandı. Kendini fevkalâde hissettiğini söyledi.

— Dümeni biraz sen al, dedim. Etrafa bir kere bakmak istiyorum.

Kiçüstüne giderek güverteyi yıkadım. Kenarlarını süpürdüm. Silâhları boşaltıp yerlerine astım. Fakat tabancayı kemerimden çıkarmadım. Sancak tarafındaki lombozdan biraz su girmişti. Bütün lombozları kapadım. Şimdi Çin'lilerin kokusunu alabilecek bir Gümrük Muhafaza Memuru tasavvur edemiyordum.

Rafta, tekneye gelince bıraktığım liman evraklarını gördüm. İncelemek için onları alıp yukarı çıktım. Tayfa listesine göz atınca Eddy'nin de ismini gördüm.

— Bana bak, dedim. Nasıl oldu da tayfa listesine girdin?

— Yolda Konsolosluga giden Liman Memurunu görüp, gideceğimi söyledim.

— Sarhoş zekâsı işe yaramış, diye söylenerek otuz sekizliği belimden çıkarıp yerine koydum.

Aşağı inip biraz kahve pişirdim, sonra Eddy'nin yanına gidip dümeni aldım.

— Aşağıda kahve var, dedim.

— Kahve bana birşey yapmaz birader, dedi.

Ona acıyordum. Hali hakikaten kötüydü.

Saat dokuza doğru aydınlıkta iyice farkedilmeyen Sand Key fenerini gördüm. Az sonra körfezden çıkan tankerler de göründü.

— İki saate kadar limana gireceğiz, dedim. Sana Johnson'un zamanındaki gibi dört dolar vereceğim.

— Dün gece ne kadar aldın? diye sordu.

— Sadece altıyüz.

İnanıp inanmadığını bilmiyordum.

— Peki o altıyüzü paylaşmıyacak mıyız?

— Senin payın bukadardır. Eğer dün geceki hâdiselerden bahsedecek olur da ben de bunu duyarsam hiç acımadan temizlerim seni.

— Boşboğaz olmadığımı bilirsin Harry.

— Sarhoşsun. Ama bu kabahatini affettiremez. Söylediğim gibi, konuştuğunu duyarsam halin kötü olur.

— Ben iyi bir adamım Bana böyle muamele etmemelisin.

— Onlar senin bu iyiliğinden de istifade etmesini bilirler.

Fakat ondan yana endişelenmiyordum artık. Ona kim inanırdı ki? Mr. Sing hiçbir itirafta bulunamazdı. Çinliler de öyle. Sandalda kürek çeken Kübalı oğlan da başını belâya sokmak istemezdi. Er geç Eddy ağzından birşey kaçıracaktı ama o sarhoşa kim inanırdı?

Öyleyse kim birşeyler ispat edebilirdi? Eddy'den kurtulmak kolaydı. Fakat tayfa listesinde ismini görünce epey dedikodu yapabilirlerdi. Bu da kolaydı. Kaza ile küpeşeden denize yuvarlandı diyebilirdim. Fakat ne var ki dedikodu istemiyordum. Bu bakımdan da Eddy'nin çok şansı vardı. Hakikaten çok şanslıydı.

Nihayet akıntıdan kurtulduk. Denizin koyu mavi rengi kaybolmuş, sular yeşillenmişti. İlerde sağlı solu kayahıkları, Key West telsiz istasyonunun anten direklerini, La Corcha otelini ve şehrin dışında yakılan göplerin kesif dumanını görebiliyordum. Sand Key feneri şimdi epey yakınımızdaydı. Fener kulesinin yanındaki küçük rıhtımı görüyor ve limana kırk da-

kikalık yolumuz kaldığını düşünerek bu işlerden selâmetle kurtulduğuma memnun oluyordum.

— Birşey içsek nasıl olur Eddy?

Gülümseyerek bana baktı:

— A, Harry, dedi. Daima arkadaşım olduğumu biliyordum zaten.

O gece oturma odasında oturmuş, sigara ve viski içerek radyoda Gracie Allen'i dinliyordum. Kızlar sinemaya gitmişlerdi. Odada kendimi rahat hissediyordum. Ön kapıda gürültüler olunca karım Marie oturduğu yerden kalkarak bakmaya gitti. Geri dönmünce:

— Kapıdaki o sarhoş, dedi. Eddy Marshall Seni görmek istediğini söylüyor.

— Kafasını kırmadan buradan defolmasını söyle.

Karım tekrar gelerek dışarı bakmakta olduğum pencerenin yanına oturdu. Ayaklarımı pervaza dayayarak oturmuş, dışarıda başka bir sarhoş arkadaşile birlikte yalpalaya yalpalaya yürüten Eddy'ye bakıyordum. Sokak lâmbasının kaldırımara düşürdüğü gölgeleri, onlardan beter yalpalamaktaydı.

Marie:

— Zavallı sarhoşlar, dedi. Ben sarhoşlara acırım.

— O talihli bir sarhoştur.

— Sarhoşun talihlisi olmaz. Bunu sen de bilirsin Harry.

— Evet. Zannedersem olmaz.

KISIM: II

HARRY MORGAN

(Sonbahar)

6

Gece denizdelerken, kuvvetli bir kuzey batı rüzgârı çıkmıştı. Güneş doğduğunda, akıntıdan bir tankerin çıkarak aşağıya doğru süzüldüğünü gördü. Gemi güneşte parlıyor ve bütün heybetile denizin ortasındaki yüksek bir binaya benziyordu. Filhakika ilk gö-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

rüşte bunu bir bina zannetti. Zenciye dönerek sordu:

— Ne cehennemdeyiz?

Zenci başını kaldırıp etrafa bakındı.

— Miami sahilinde buna benzer binalar yoktur, dedi.

— Pekalâ biliyorsun ki, Miami'ye mal taşımıyoruz.

— Ben de diyorum ki, Florida sahilinde de buna benzer binalar yoktur.

Dümeni Sand Key'e kırmıştık.

— Öyleyse görürüz. Sand Key'i yahut Amerikan kıyılarını.

Az sonra denizdeki şeyin bina değil bir tanker olduğunu farketti. Bir saat kadar sonra da Sand Key fenerini gördü. Zenciye:

— Bundan sonra dümeni ihtiyatlı kullanmalısın, dedi.

— Kullanabilirdim. Fakat bu seyahatten sonra bende ihtiyat filân kalmadı.

— Bacağın nasıl?

— Durmadan sızlıyor.

— Birşey değil, geçer, dedi. İyileşinceye kadar yarayı temiz tut ve sargıyı açma.

Dümeni Woman Key tarafındaki dere ağzını kaplayan söğütlere doğru kırmıştı. Orada kendilerini hiç kimse göremezdi. Yüku alacak olan sandal da oraya gelecekti zaten.

— İyileşeceksin, dedi zenciye.

— Bilmiyorum. Canım çok yanıyor.

— Sahile çıkınca seni tedavi edeceğim. Birşeyin kalmıyacak. Fena yerinden vurulmadım. Endişe etme.

— Vuruldum ya. Daha evvel hiç vurulmamıştım. Vuruldum şimdi.

— Sadece fazla korkuyorsun.

— Hiç bile değil. Bal gibi vuruldum işte. Ağrısı içime işliyor. Bütün gece kıvrandım.

Zenci can acısıyla mırıldanmaya devam ederken sargıyı açıp yaraya bakmaya çalıştı.

Dümendeki adam:

— Bırak sargıyı, diye bağırdı

Zenci tekrar güverteye uzandı. Güvertenin her

yanı salam şeklindeki kaçak içki şişelerile doluydu. Zenci birkaçını kenara iterek kendine yatacak bir yer açmıştı. Her kimildanışta kırılan şişelerin sesi geliyor ve ortalığa içki kokusu yayılıyordu. Güverte sanki içkiyle yıkanmıştı. Adam şimdi dümeni Woman Key'e kırmıştı. Orasını iyice görebiliyordu. Zenci:

— Canım yanıyor, dedi Çok yanıyor hem de.

— Ben de üzülüyorum buna Wesley. Fakat dümeni kullanmak zorundayım.

Zenci hiddetle söylendi:

— Senin bir insana yaptığın muamele köpeğe yapılmaz.

Can acısı onu delirtiyordu. Fakat dümendeki adam hâlâ onun haline müteessir oluyordu.

— Seni rahata kavuşturacağım Wesley Şimdi hareket etmeden yat.

— Adam gözünün önünde can verse aldırmazsın sen. Sende insanlık kalmamış.

— Derdine çare bulacağım. Şimdi yatmana bak.

— Bana çare bulamazsın.

İsmi Harry Morgan olan adam hiçbir şey söylemedi. Zenci homurdanmaya devam etti.

— Ateş etmeye başladıklarında niçin durmadık?

Adam cevap vermedi.

— Birkaç şişe içki bir insanın hayatından daha mı kıymetli?

Adam dümeni kullanmaya devam etti.

— Yapacağımız tek şey durup, içkiyi almalarına müsaade etmektir.

— Olmaz. İçkiyi ve tekneyi alırken bizi de kodese atarlardı

— Atarlarsa atsınlar. Ben vurulmak istemiyordum.

Konuşması artık Harry'nin sinirlerini bozuyor ve onu daha fazla dinlemek istemiyordu.

— Kim daha fena yaralandı be? diye bağırdı. Sen mi, yoksa ben mi?

— Sen daha fena yaralandın. Fakan ben şimdiye kadar hiç vurulmamıştım. Vurulmayı aklıma bile ge-

tiremezdim. Bunu hesaba katmamıştım. Vurulmak istemiyordum.

— Sâkin ol Wesley, Bu şekilde konuşmak bir fayda vermez.

Şimdi koya yaklaşıyorlardı. Sahil sığ ve kumluktuktu. Derenin ağzına girerken güneş kumlarda parlıyor ve görmesini güçleştiriyordu Zenci yaralandığı için aklını kaybetmiş olacak ki, durmadan konuşuyordu.

— Neden içki kaçırıyorlar sanki? İçki yasağı kalktı. Bu yollardan getireceklerine neden bir şileple taşıyorlar?

Adam önündeki kum yığınına parlak ışıklarından farkederek tekneyi çevirdi. Dümene tek koluyla kullanarak, derenin ağzındaki kanala girdi ve kenardaki sık söğütlerin arasına yaklaştı.

Dümene bırakarak teknenin burnuna geldi.

— Çıpayı atabilirim ama bu kolla çekmem, dedi.

Zenci:

— Ben de hareket edecek halde değilim.

— Billyorum senin halin de harap.

Bu iş çok zordu ama yine de çıpayı küpeşteden yuvarladı, halatı ayarladı. Tekne söğütlerin arasına girerek yarım tur yaptı. Adam güverteye döndü. Güvertenin görünüşü berbatı.

Gece zencinin bacağına sardıktan, zenci de onun kolundaki yarayı temizledikten sonra dümene geçmiş ve gözünü pusuladan ayırmadan Sand Key istikametini tutturmaya çalışmıştı. Arada bir zencinin yattığı yere bakıyor sonra tekrar pusulayı tetkik ediyordu. Sabaha kadar vaziyetin nasıl olacağını düşünmemişti bile. Ancak şimdi işlerin vehamet kesbettiğini idrak ediyordu.

Zenci bacaklarını küpeşteye dayamış, kaçak içki şişelerinin arasında yatıyordu. Güvertede ve kamara kaplamalarında sekiz kurşun deliği vardı. Kamaranın önündeki rüzgâr siperliği tuzla buz olmuştu. Nelerin hasara uğradığını, zencinin yarasının kanayıp kanamadığını bilmiyordu ama kendi yarası pek fazla kanıyordu.

Şu anda hissettiği en fena şey güverteye yayılan

içkinin kokusuydu. Tekne şimdi söğütlerin arasında hareketsiz yatıyordu ama, bütün gece açık denizde geçirdikleri sıkıntıyı unutmasına imkân yoktu.

Zenciye dönerek:

— Biraz kahve yapacağım, dedi. Sonra tekrar sargılarını değiştiririm.

— Ben kahve filân istemem.

— Ama ben istiyorum.

Fakat aşağıya inince oranın rutubetli soğuğuna dayanamıyarak tekrar güverteye çıktı.

— Zannedersem kahve içmiyeceğiz, dedi.

— Biraz su istiyorum ben.

— Vereyim.

Zenciye bir masrapa su verdi.

— Herifler ateş etmeye başlayınca niçin kaçmaya devam ettin?

Adam:

— Peki onlar niçin ateş etmek istediler sanıyorsun?

— Bir doktor isterim, dedi zenci.

— Doktor benden farklı bir şey mi yapacak san-ki?

— Doktor beni tedavi edecektir.

— Bu gece sandal gelince doktora kavuşursun.

— Ben sandalı filân beklemek istemiyorum.

— Pekâlâ. Önce şu içkileri boşaltalım.

Şişeleri alarak sığ kumsala bırakmaya başladı. Fakat bunu tek kolla yapmak çok güç bir işti. Bir şişesi ancak yarım kilo geliyordu ama yaralı biri için bu bile fazlaydı. Her tarafını halsizlik kaplamaya başladığında çok az şişe taşıyabilmşti. Önce oturdu. Sonra güverteye uzandı.

— Kendini öldüreceksin, dedi zenci.

Adam güvertede başını şişelerden birine yaslamış yatıyordu. Söğüt dalları güvertenin üzerine sarkmış, adamı gölgede bırakmıştı. Söğütlerde rüzgârın ısığını işitebiliyor ve gökyüzündeki ince uzun kuzey bulutlarına bakıyordu.

Bu rüzgârda hiç kimse koydan çıkmaz, diye düşündü. Hiç kimse bizi aramaya çıkamaz.

Zenci:

— Geleceklerini zannediyor musun? diye sordu.

- Tabî. Niçin gelmesinler?
- Rüzgâr fena esiyor.
- Bizi arıyorlardır şimdi.
- Bu havada aramazlar. Niçin bana yalan söylemek istiyorsun?

Zenci yüzünün ifadesini değiştirmeden, hissiz bir tavırla konuşuyordu. Adam ona:

- Sakin ol Wesley, dedi.
- Herife bak, sakın ol diyor. Sakin ol. Nasıl sakın olunur ki? Adam köpek gibi ölürken sakın olabilir mi? Buraya beni sen soktun. Yine sen çıkar.

Adam müşfik bir sesle:

- Sakin ol, diye tekrarladı.
- Gelmiyecekler işte, dedi zenci. Biliyorum, gelmeyecekler. Üşüyorum diyorum sana. Can acısına ve bu soğuğa dayanamıyorum artık.

Adam kararsız ve üzgün bir tavırla oturuyordu. Dizlerinin üzerinde doğrulmaya çalışırken zencinin gözleri kendisini takip ediyordu. Sağ kolu sallamıyordu. Bu kolunu sol eliyle tutup bacaklarının arasına yerleştirdi ve sağlam eliyle kenara dayanarak doğruldu. Zenciye bakıyordu. Sağ kolu hâlâ bacaklarının arasındaydı. Hayatında şimdiye kadar hiç hakikî can acısı duymadığını idrak ediyordu.

- Dik tutarsam çok acımaz, dedi.

Zenci başını ona çevirdi:

- Bırak kolunu boynuna bağlıyayım.
- Dirsek bükülmez ki. Böyle dimdik katılaştı.
- Ne yapacağız?
- İçkiyi boşaltacağız, dedi adam. Yetiştirdiklerini uzatabilir misin?

Zenci şişelerden birine doğru uzanmak istedi, fakat inleyerek tekrar sırtüstü uzandı.

- Canın çok yanıyor mu Wesley?

— Aman Allahım, dedi zenci.

— Hareket etmeye alışırsan ağrının biraz olsun dineceğini zannediyor musun?

— Vuruldum. Hareket edemiyorum. Herif gelmiş şişeleri taşı diyor. Vuruldum be.

- Sakin ol.

— Bunu bir daha söylersen aklımı kaçıracığım.

Adam mütevekkil bir tavırla:

— Sakin ol, diye tekrarladı.

Zenci hiddetle homurdanarak elleri üzerinde süründü ve az ilersinde duran büyük bileytaşını yakaladı.

— Öldüreceğim seni, dedi. Gögsünü parçalayıp kalbini çıkaracağım.

— Bu bileytaşı ile olmaz, dedi adam. Sakin ol Wesley.

Zenci inleyerek yüzünü şişelerin arasına gömdü. Adam tek koluyla yavaş yavaş şişeleri bir kenara yığmaya devam etti.

— VII —

Şişeleri boşaltırken bir motor sesi duydu ve başını kaldırıncı, bir motorun koydan çıkmış, kendilerine doğru geldiğini gördü. Bu, beyaz boyalı, ufak kameralı bir motordu.

— Motor geliyor, dedi. Buraya gel Wesley.

— Gelemem.

— Geçmiş unut. Bu andan itibaren hatırlamaya başladığını farzet. Eskiden vaziyet başkaydı.

— Öyleyse hatırlamaya devam et, dedi zenci. Ben hiçbir şeyi unutacak değilim.

Adam şimdi daha hızlı çalışıyor, karşıdan gelmekte olan motoru gözden kaçırmadan sağlam koluyla içki şişelerini kenara atmağa devam ediyordu. Ter alınından akmaktaydı.

— Kenara kaç, diyerek zencinin başının altında ki şişeyi de kenara attı, Zenci doğrularak oturdu.

— İşte geldiler, dedi Motor epey yakınlarındaydı.

Zenci :

— Bu, Kaptan Willie, dedi. Müşterilerle beraber.

İçinde beyaz spor gömlekler ve hasır şapkalar giymiş iki adamdan başka mika güneşliğini alnına indirmiş bir ihtiyar bulunan motor, kanaldan, içki dolu motorun çok yakından geçti. Geçerken ihtiyar adam:

— Ne haber Harry? diye bağırdı.

Buna cevaben Harry dediği adam sağlam kolu-

nu salladı. Motor geçip giderken, çelik olta iskemlelerinde oturan iki adam ihtiyar kaptana bir şey söylediler.

Harry zenciye:

— Koyun ağzında bir tur yapıp geriye dönecek, dedi. Aşağıya indi ve bir yorgan getirdi. Bırak üzerine örteyim.

— Beni örtmen fayda etmez ki. İçkileri kolayca görürler. Sonra ne olacak?

— Willie kıyak adamdır. Kasabadakilere burada olduğumuzu söyler. Balığa çıkan adamların da bize zararları dokunmaz. İşimize niçin burunlarını soksunlar?

Halsizlikten titreyerek dümen iskemlesine oturdu ve sol kolunu dizlerinin arasına soktu. Dizleri de titriyordu. Omuz başındaki kemiğin sızısına dayanamıyordu.

Dizlerini açarak kolunu aradan çıkardı ve eskişi gibi yanına sarkıttı.

Motor yanlarından geçip kanalın ağzına doğru uzaklaşırken o bu şekilde oturuyordu. Olta iskemlelerinde oturan iki adam birbirleriyle konuşuyorlardı. Olta-ları kaldırmışlardı. İçlerinden biri elindeki dürbünle ona bakıyordu. Sesleri işitilmeyecek kadar uzaktalardı. Hem işitse bile ne faydası olurdu ki?

South Florida isimli motorun kıcındaki Kaptan Willie Adams, Harry'nin gece karşıdan gelmiş olacağını düşünüyordu. Bu oğlan hakikaten cojones'liydi. Bütün dalgalara göğüs germiş olacaktı. Teknesi fena değildi. Fakat acaba rüzgârlığı nasıl tuzla buz olmuştu? Böyle bir havada karşıya geçersem Allah belâmi versin, diye düşündü. Küba'dan içki kaçırsam da Allah belâmi versin. Şimdi içkileri Mariel'den getiriyorlar. Daha da kolay oluyor.

— Ne dediniz?

İskemlede oturanlardan biri:

— Ne dersin bu motora? diye sordu.

— Bu motor mu?

— Evet. Bu motor.

— Bu Key West motorlarından biridir.

— Ben kimin motorudur diye sordum.

— Bilmem vallahi.

- Sahibi balıkçı mı?
- Öyle derler.
- Ne demek istiyorsun?
- O adam her işi yapar.
- İsmi bilmiyor musun?
- Hayır.
- Hayır.

- Ona Harry diye hitap ettin ya.
- Ben böyle bir şey söylemedim.
- Ona Harry diye hitap ettiğini işittim.

Kaptan Willie Adams kendisile konuşan adamı tepeden tırnağa süzdü. Hasır şapkanın altında, çıkık elmacık kemikli, ince dudaklı, merhametsiz görünüşlü, açık renk gözlü bir surat vardı.

— Ona yanlışlıkla böyle hitap etmiş olmalıyım, dedi.

Öteki adam dürbününü arkadaşına vererek:

— Bakınca adamın yaralı olduğunu görebilirsiniz doktor, dedi.

Doktor dediği adam:

— Dürbünsüz de gördüm, diye cevap verdi. Kim bu adam?

— Bilmiyorum, dedi Kaptan Willie.

İnce dudaklı:

— Öğreniriz. Sen güvertedeki numarayı bir yere kaydediver.

— Kaydettim doktor.

— Motora yaklaşıp bir göz atalım.

Kaptan Willie:

— Siz doktor musunuz? diye sordu.

Adam:

— Tıp doktoru değilim, dedi.

— Madem ki tıp doktoru değilsiniz, oraya gitmem.

— Niçin?

— Eğer bizden yardım isteseydi işaret verirdi. İstemediğine göre bu bizim vazifemiz değildir. Burada herkes kendi işine bakar.

— Pekâlâ. Öyleyse sen de kendi işine bak. Bizi motorun yanına götür.

Kaptan Willie kanalın ağzına doğru ilerlemeye devam etti. İki silindirli Palmer muntazaman sesler-

le çalışıyordu.

— Söylediğimi işitmedin mi?

— İşittim.

— Öyleyse emrime niçin itaat etmiyorsun?

Kaptan Willie:

— Siz kendinizi kim zannediyorsunuz Allah'a şükran? diye sordu.

— Bana sual soramazsın. Dediyimi yap.

— Kendinizi kim zannediyorsunuz, dedim.

— Pekâlâ. Malûmat kabilinden söylüyeyim. Ben bugün Amerikanın en mühim üç şahsiyetinden biriyim.

— Öyleyse Key West'de ne işiniz var?

Öteki adam kaptana doğru eğilerek:

— O Frederick Harrison'dur, dedi.

— Bu ismi hayatımda işitmedim.

— İşiteceksin öyleyse dedi Frederick Harrison. Ve bizi motora götürmezsen bu ismi şu pis kokulu kasabadaki herkes de işitecek.

— Kıyak adamsın, dedi Kaptan Willie. Nasıl bu kadar mühim bir şahsiyet oldun?

Öteki adam:

— O vekiller heyetinin en büyük şahsiyetidir, dedi.

— Atma dedi Kaptan Willie. Şayet öyleyse Key West'de ne arıyor?

Vekilin sekreteri:

— Buraya dinlenmeye geldi, diye ilâve etti. Yakında umumî valinin.....

— Bu kadar yeter Willis, dedi Frederick Harrison. Şimdi bizi motora götüreceksin mi?

Gülümsüyordu. Unvanının yapacağı tesirden tamamiyle emindi.

— Hayır beyim, dedi Kaptan Willie.

— Bana bak balıkçı parçası. Hayatı sana zindan ederim sonra...

— Öyle mi?

— Kim olduğumu biliyorsun.

— Bu benim için bir şey ifade etmez, dedi Kaptan Willie.

— Bu adam bir içki kaçakçısı değil mi?

— Siz ne dersiniz?

— Onu yakalayana bir mükâfat verirler.

— Acaba?

— O kanunu bozan bir adamdır.

— Onun da bir allesi var. Kendini ve onları doyurmak mecburiyetinde. Buraya yerleşip haftada altı buçuk dolar kazanan hükümet işçileriyle beraber yaşısanıza göreyim sizi.

— Yaralanmış. Baş dertte demektir.

— Belki eğlenmek için kendisini vurmıştır.

— Bırak saçmayı. Bizi oraya götüreceksin ve o adamla tekneyi gümrük muhafazaya teslim edeceğiz.

— Nereye?

— Key West'e.

— Siz gümrük memuru musunuz?

— Onun kim olduğunu söyledim, dedi sekreter.

Kaptan Willie:

— Pekâlâ, dedi.

Kanalın ağzına yaklaşmış olan motoru öyle ani bir manevrayla çevirdi ki, pervane sularda daire şeklinde bir köpük bıraktı. Motora hız vererek söğütlerin altında yatan tekneye sürdü.

Frederick Harrison:

— Silâhın var mı? diye sordu.

— Yok.

Beyaz gömlekli iki adam şimdi ayağa kalkmış, içki dolu motoru gözetliyorlardı.

Sekreter:

— Bu balık tutmaktan daha zevkli, değil mi doktor, diye sordu.

— Balık avlamak saçma bir şey, dedi Frederick Harrison. Adam tuttuğu balığı ne yapabilir? Söyle, bir yunus balığı tutsan ne yaparsın? Yiyemezsin bile. Ama bu tamamen enteresan bir şey. Allahtan karıştık. Bu yaralı adam kaçamaz da. Deniz oldukça sert. Sonra numarasını da aldık.

Sekretere tasvipkâr bir tavırla:

— Tek başınıza onu tek elli olarak yakalıyacaksınız, dedi.

— Üstelik de silâhsız, dedi Frederick Harrison.

— Federal polise ihtiyaç kalmadan hem de, dedi sekreter.

— Edgar Hoover (*) iftihar etsin, diyerek güldü Frederick Harrison. Sonra Kaptan Willie'ye döndü: Motoru ona bağlamamız lâzım. Yanaş.

Kaptan Willie birden dümeni kırdı. Tekne yana yatarak bir kavis çizdi. Kaptan öteki teknedekilere bağırdı:

— Hey, kafalarınızı çıkarmayın dışarıya.

Harrison hiddetle:

— Bu da ne demek oluyor? diye sordu.

— Kapa çeneni, dedi Kaptan Willie. Sonra bağır-maya devam etti: Hey. Dinleyin. Kasabaya çıkın ve merak etmeyin. Tekneye ben göz kulak olurum. Belki onu alırlar. Siz yükünüzü boşaltıp kasabaya çıkın. Burada, benim teknede Washinton'lu bir enayi var. Söylediğine göre cumhurreisinden daha mühim biriy-miş. Seni yakalamak istiyor. Seni içki kaçakçısı zan-nediyor. Teknenin numarasını aldı. Seni görmedim ve kim olduğunu bilmiyorum anlıyor musun? Seni tanı-yamam...

Motor uzaklaşmıştı. Kaptan Willie bağır-maya devam etti:

— Seni gördüğüm yeri de hatırlamıyorum. Bu-rayı kimseye gösteremem.

İçki dolu tekneden cevap verdiler:

— Okey.

— Bu büyük şahsiyete akşama kadar balık tut-turacağım, diye bağırdı Kaptan Willie.

— Okey.

Kaptan Willie çatallaşmış sesiyle devam etti:

— Balık tutmak hoşuna gidiyor. Yalnız kötü bir fikri sabiti var. İnsan tuttuğu balığı yiyemez diyor.

Harry'nin sesi duyuldu:

— Sağol kardeşim.

Yüzü kızarmış olan Frederick Harrison hâlâ kur-tulamadığı merak saikiyle sordu:

— Bu adam senin kardeşin mi?

— Hayır, dedi Kaptan Willie. Denizciler birbir-lerine kardeş derler.

Frederick Harrison ümitsiz bir sesle:

(*) Edgar Hoover: Amerikan Polis Teşkilâtı (F.B.I.) şefi.

— Key West'e gidelim, dedi.

— Olamaz baylar, dedi Kaptan Willie. Beni bir gün için kiraladınız. Aldığım parayı hak etmek istedim. Bana balıkçı bozması dediniz ama görüyorsunuz ya sandığınızdan çok daha namuslu iş yapıyorum.

— Bizi Key West'e götür, dedi Harrison.

— Götüreceğim bayım, dedi. Kaptan. Fakat daha sonra, Fakat dinleyin. Yunus balığı da kılıç gibi yenebilir. Yalnız yiyecek adamın durumuna bağlıdır. Yunusları vaktile; onları Havana pazarına götürecek toptancıya sattığımızda kılıç kadar para kazanırdık.

— Kapa çeneni be herif, diye bağırdı Frederick Harrison.

— Bir hükûmet adamı olmak sıfatile bunların sizi ilgilendireceğini düşünmüştüm. Yoksa yediğimiz şeylerin fiatları sizi alâkadar etmez mi? Ha ne dersiniz? Fiatların inip çıkması filân. Bunlar sizi alâkadar etmez mi?

Harrison:

— Kapa çeneni, diye bağırdı

— VIII —

Öteki motorda Harry son içki şişesini de denize atmıştı. Zenciye dönüp:

— Bahk bıçağını ver bana, dedi.

— Al.

Harry iki motoru da çalıştırdı. İçki kaçırdığı zamanlar makineye tek silindirli bir motor daha ilâve ederdi. Baş tarafa giderek sol elindeki bıçakla çıpa ipini kesti. İçkileri sudan çıkarırlarken çok hidetlenecekler, diye düşündü. Şimdi doğru Garrison Bight'a gitmeliyim. Orada tekneyi alırlarsa alsınlar. Bir doktor bulmalıyım. Tekneden sonra üstelik bir de kolumu kaybetmek istemem.

Çıpa ipi kesilince tekne hafif akıntıyla kanalın ağzına doğru kaymağa başlamıştı. Makineler muntazam seslerle çalışıyordu.

Kaptan Willie'nin motoru iki mil kadar ilerde Boca Grande'ye doğru yol almaktaydı. Harry, suyun yüksekliği herhalde göllere girmeye müsaittir, diye düşündü.

Vites kolunu itince motor hamurdanarak hızını arttırdı. Kenardan açılırken söğütler hışırdayarak güverteyi süpürdüler.

İnşallah teknemi elimden almazlar, diye düşündü. Ve inşallah kolumu tedavi ederler. Altı ay şüpheyi çekmeden gidip geldikten sonra Mariel'de üzerimize ateş açacaklarını nasıl bilebilirdim ki? Şu Kübahlar tuhaf insanlar doğrusu. Üzerimize ateş ederlerken kimse yerinden kalkıp ne oluyor diye anlamaya gelmedi. Garip insanlar.

Güvertede yatan zenciye dönerek bağırdı:

— Hey, Wasley. Nasılsın?

— Vallahi, dedi Wasley. Daha da fena olamam.

Harry gülerek:

— İhtiyar doktor yarayı açınca daha fena hissedeceksin kendini, dedi

— Sen insan değilsin zaten, dedi zenci. Sende insanıyet denen şeyden zerre bile yok.

Şu Willie çok iyi adamdır doğrusu, diye düşünüyordu Harry. Çok iyi arkadaşır. Bu beklemekten daha iyi oldu bizim için. Beklemek aptallıktı. O kadar üşümüş ve hastalanmışım ki, aklımı kaybediyordum nerdeyse.

Şimdi, ilerde La Concha otelini, telsiz direklerini ve kasabanın evlerini görebiliyordu Garrison Bight'a gitmek için burnu dönerken Trumbo doklarında yatan şilepleri de gördü. Şu ihtiyar Willie, diye düşündü. Müşterilerine aldırıyor bile. O bahsettiği herifler kimdi acaba? Şimdi daha da fenalaşmadımsa Allah kahretsin beni. Yine üşümeye başladım. Canım daha fazla acıyor. Hemen içeri girmeliyiz. Beklememeliyiz daha fazla

Zenci:

— Mr. Harry, dedi. İçkileri boşaltırken size yardım edemediğim için üzülüyorum.

— Boşver, dedi Harry. Bir zenci yaralanınca kimseye faydası dokunmaz. Sen çok iyi bir zencisin Wasley.

Motorun gürültüsünden ve sulara çarpan teknenin sesinden başka birşeyler işitti Harry kalbinde Garip bir sestli bu. Bir seyahatten sonra evine dönerken da-
ima buna benzer şeyler hissederci. İnşallah kolumu

tedavi edebilirler, diye düşündü. Bu kol uzun zaman işime yaramalı benim.

KISIM: III

HARRY MORGAN (K I Ş)

— 9 —

Albert Konuşuyor!

Uzun boylu, zayıf avukat gelip Juan'ın nerede olduğunu sorduğunda hepimiz Freddy'nin barındaydık. Birisi:

— Henüz dönmedi, dedi.

— Döndüğünü biliyor ve onunla konuşmak istiyorum.

Harry:

— Tabii, dedi. Onu belâlı işlere sokup, başına dert açıyor sonra da korumağa çalışıyordun. Onun nerede olduğunu bize sorma. Muhakkak o senin cebindedir.

— Allah belânızı versin, dedi avukat. Ona bir iş buldum.

— Öyleyse git başka yerde ara, dedi Harry. Burada değil.

— Size onun için bir iş buldum diyorum.

— Sen kimse için iş bulamazsın. Zehirli bir yılanı sen.

Bu sırada, lâstik eşyalar satan uzun kır saçlı adam elinde boş bir şişeye içeri girdi. Freddy şişeye bir galon şarap doldurdu. Adam şişenin mantarını kapatarak tekrar sokağa çıktı.

Avukat, Harry'ye:

— Koluna ne oldu? diye sordu

Harry, ceketinin boş kolunu omuzuna iğnelemişti.

— Görünüşünden hoşlanmayıp, kesiverdim, dedi.

— Kimle beraber kestin?

— Ben ve doktor, dedi Harry. Epey zamandır içiyordu. Sarhoş olmaya başlamıştı.

Devam etti:

— Ben sol elimle tuttum, doktor da kesti. Eğer insanların kolunu, başkalarının cebinden çıkmadığı için kesselerdi şimdi senin iki kolun da olmazdı.

— Peki ne oldu da onu kestiler? diye sordu avukat

— İleri gitme, dedi Harry.

— Hayır. Sadece soruyorum. Ne oldu ve neredeydin?

— Git de başkasını rahatsız et. Nerede ve neler olduğunu pekâlâ biliyorsun. Çeneni kapa da canımı daha fazla sıkma.

— Seninle konuşmak istiyorum, dedi avukat.

— Öyleyse konuş

— Burada olmaz. İçerde.

— Ben seninle konuşmak istemiyorum. Senden kimseye iyilik gelmez. Dedim ya zehirli bir yılanısın.

— Sana söyleyecek bir şeyim var. İyi bir şey.

— Pekâlâ Bir kere dinleyeceğim. Neye dair söyleyeceklerin? Juan'a mı?

— Hayır. Juan'a dair değil.

Tezgâhın arkasına geçip, fiçilerin durduğu mahzene girdiler. Bu sırada bara Big Lucie'nin kızı girdi. Yanında bir kız daha vardı, Tezgâhın başına oturarak bir coca-cola ısmarladılar.

Freddy, Big Lucie'nin kızına dönerek:

— Duyduğuma göre bundan sonra hükümet saat altıdan sonra kızların sokakta dolaşmasını ve böyle yerlere gelmesini yasak edecekmiş, dedi.

— Yâ, öyle söylüyorlar

— Kasabanın tadı kaçacak, dedi Freddy.

— Zaten cehennem gibi yer burası. Bir sandviç ve coca-cola almak için dışarı çıkınca hemen tevkif edip onbeş dolarını kesecekler. Hayata bak.

— Başka ne alabilirler zaten? Herkesi çevirecekler. Neşe denen şeye elveda desene.

Yakınlarda kasabada bir değişiklik olmazsa işler berbatlaşacak.

Harry ve avukat mahzenden çıktılar Avukat:

— Demek oraya geleceksin? diye sordu.

— Niçin onları buraya getirmiyorsun?

— Olmaz. Buraya gelmek istemezler. Oraya gel. Peki, dedi Harry.

Harry yüksek tabureye oturdu. Avukat bardan çıkıp gitti, Harry bana dönerek:

— Ne içersin? diye sordu.

— Bacardi.

— Bize iki bacardi ver Freddy. Tekrar bana döndü: Şimdi ne iş yapıyorsun Al?

— Hükümet işinde çalışıyorum.

— Ne iş yapıyorsun dedim?

— Amelelik. Sokaklardaki eski tramvay raylarını söküyoruz.

— Ne alıyorsun?

— Yedi buçuk.

— Haftada mı?

— Ne sandın ya?

— Peki burada nasıl içebiliyorsun bu parayla?

— Sen ismarlayana kadar içtiğim yoktu, dedim.

Bana doğru yaklaştı:

— Bir gezme yapmak ister misin?

— İşin mahiyetine bağlı.

— Zaten biz de bundan bahsedeceğiz.

— Peki.

— Gel arabamla gidelim, dedi. Eyvallah Freddy.

Sarhoş olduğu zamanlar yaptığı gibi derin derin nefes alarak kapıya doğru yürüdü. Onu takip ettim ve her yanı kazılmış sokağa çıktık. Akşama kadar bu sokakta çalışmıştık. Köşe başında bir otomobil duruyordu.

— Gir, dedi.

— Nereye gidiyoruz? diye sordum.

— Bilmiyorum, dedi. Bulmaya çalışacağım.

Whitehead sokağı boyunca ilerlemeye başladık. Harry konuşmuyordu. Köşeye gelince sola, White sokağına saptı. Bu yol sahile kadar uzanıyordu, Harry hâlâ susuyordu. Çakıllı bir yola girerek bulvara çıktık. Az sonra arabayı bulvardan ayırıp yan sokaklardan birine sokarak motoru durdurdu.

— Bir kaç yabancı seyahat için tekne mi kiralayacak, dedi.

— Tekneye gümrük el koydu ya?

— Yabancılar bunu bilmiyor.

— Nasıl bir seyahat bu?

— İş yapmak için Küba'ya gidecek birini taşıya-

caqlarmış. O adamın Küba'dan tayyare veya gemiyle dönmesi imkânsızmış. Bunları avukat Bee-lips söyledi.

Bunu yapacaklarından emin misin?

— Eminim. İhtilâlden beri böyle işler yapıyorlar. Kötü bir tarafı yok. Bunu yapan sadece onlar değil.

— Peki motoru nasıl alacaksın?

— Çalacağım. Biliyorsun makineye dokunmadılar. Kolayca çalıştırabilirim.

— Kapalı havuzdan nasıl çıkaracaksın?

— Çıkaracağım.

— Peki geriye nasıl döneceğiz?

— Bunu ben yoluna koyacağım. Gitmek istemiyorsan, sual soracağına onu söyle.

— Ucunda para varsa vakit kaybetmeden gitmek isterim.

— Dinle, dedi. Haftada yedibuçuk dolar kazanıyorsun. Mektebe giden ve öğleyin yemek yemeyen üç çocuğun var. Evindekilerin mideleri açlıktan durmadan bulanıyor. Bırak sana para kazanmak fırsatı vereyim.

— Paranın ne kadar olduğunu söylemedin. Şansımlı anlamalıyım.

— Şimdi hiçbir işte çok para yok, dedi. Bana bak bir kere. Balık mevsiminde müşterilerimi otuzbeş dolar yevmiye ile ava götürürdüm. Vuruldu, bir kolumu ve teknemi kaybettim. Tekne kadar kıymeti olan içkileri de denize döktüm. Fakat şunu bil ki, çocuklarımla karnı toktur ve ben de onları besliyemeyecek kadar bir para karşılığında hükümet işine girip yolları kazmakla ömrümü tüketmiyorum. Zaten şimdi yol kazanamam ya. Beni dinle Kanunları kimin yaptığını bilmeyorum. Bildiğim bir şey varsa o da, insanı açlığa mecbur eden bir kanun olmadığıdır.

— Geçen gün ücretlerin arttırılması için yapılan greve ben de iştirak ettim, dedim.

— Sonra ne oldu? Yine işe döndün. Sana hükümetin merhametine nankörlük ediyorsun dediler. Havatın boyunca çalıştın. Hickimseden merhamet dilenmedin ama? Öyle değil mi?

— İş yok ki, dedim Hayat şartlarına uyan bir ücretle hiçbir iş yok.

— Niçin?

— Bilmiyorum.

— Ben de bilmiyorum, dedi. Fakat ailem karnını doyurmağa devam edecektir. Sizlere ne yapmak istiyorlar biliyor musun? Açlıktan ölmenizi temin etmek, sonra zavallı Conch'ların yaşadığı yerlere büyük apartmanlar kurup oraları bir turist şehri haline getirmek istiyorlar. Benim duyduğum bu. Birçok arazi aldıklarını da duydum. Fakir halk açlıktan öldükten, yahut ölmek için başka bir yere gittikten sonra burasını turistler için imar edeceklermiş.

— Bir radikal gibi konuşuyorsun, dedim.

— Radikal değilim, dedi. Üzülüyorum. Hepsi bu kadar.

— Kolunu kaybetmen seni bedbinleştirdi.

— Allah kolumun belâsını versin. Kolunu kaybeden insan kolsuz kalır. Fakat kol kaybetmekten daha fena şeyler de vardır. Kolun yahut başka şeyin iki tane olabilir. Ama iki kollu, yahut iki şeyli adam yine bir insandır. Allah kahretsin, dedi. Bunlardan bahsetmek istemiyorum. Bir an durdu. Sonra: Öteki şeylerim iki tane hâlâ, dedi. Haydi, gidip şu herifleri görelim.

Tekrar bulvara çıktık. Epeyce rüzgâr vardı. Arada bir yanımızdan arabalar gelip geçiyordu. Deniz yükseldiği zaman sular sahildeki betonu aşmış ve burasını yosun doldurmuştu. Şimdi bu çürümüş yosunlar pis pis kokuyordu. Harry arabayı sol koluyla sürmekteydi. Onu severdim. Vaktile beraberce çok avlanmıştık. Fakat kolunu kaybettiğinden beri Harry değişmişti. Canı sıkılıyordu. Washington'dan dinlenmeye gelen herif, onu içki şişelerini denize atarken gördüğünü söylemiş ve gümrük teknesini elinden almıştı. Onu çalmak için bir fırsat çıktığı için çok memnun olduğunu farkediyordum. Ona tekrar sahip olamayacağını biliyor, fakat az da olsa, para kazanmak için çıkan bu fırsatı kaçırmamak istiyordu. Paraya benim de çok ihtiyacım vardı ama başımı belâya sokmak istemiyordum.

— Başıma dert açmak istemem ben Harry, dedim.

— Şimdi içinde bulunduğundan daha fena dert

olur mu? diye sordu. Açlıktan ölmek gibi büyük bir dert var mıdır?

— Açlıktan ölmüyorum, dedim. Ne halt etmeğe durmadan açlıktan bahsediyorsun?

— Belki sen ölmüyorsun ama çocukların ölüyor.

— Kes bu bahsi, dedim Seninle çalışacağım. Fakat benimle böyle konuşma.

— Pekâlâ, dedi. Fakat benimle çalışmak istediğinden emin olmalısın. Yoksa kasabada çok adam bulabilirim.

— İstiyorum, dedim. Söyledim ya.

— Öyleyse neş'elen biraz.

— Asıl sen neş'elen, dedim Bir radikal gibi konuşan ben değilim. Sensin.

— Boşver, dedi. Siz Conch'larda yürek deneyen şeyden zerresi yok.

— Sen ne zamandan beri Conch değilsin?

— İyi bir yemek yiyeli beri, dedi.

Acı konuşuyordu. Ve çocukluğundan beri hiçbir şeye acımadı. Mamafih kendine acıdığı da yoktu.

— Peki, dedim. Haklısın.

— Sâkin ol.

Karşıdan bir evin ışıkları görünmüştü.

— Onlarla burada konuşacağız, dedi. Sakın ağzını açayım deme

— Canın cehenneme.

— Sâkin ol dedim sana.

Harry yoldan ayrılarak arabayı evin arkasına çekti. Kaba bir adamdı, kötü konuşurdu ama yine de kendisini severdim.

Arka kapıdan bir kadının sobadaki tencerelerle meşgul olduğu mutbağa girdik.

Harry ona:

— Merhaba Freda, dedi. Bee-lips nerede?

— İçerde Harry Merhaba Albert.

— Merhaba bayan Richards, dedim. Onu eskiden beri tanırdım. Kasabada çok iş gören evli kadınlardan biri de oydu.

— Seninkiler nasıl? diye sordu bana.

— Hepsi iyi, dedim.

Mutbaktan geçerek arkadaki odaya girdik. Avu-

kat Bee-lips ve dört Kübalı bir masanın başında oturmuşlardı İçlerinden biri İngilizce:

— Oturun, dedi.

Kaba görünüşlü bir adamdı. Yapılı vücudu, kocaman bir suratı vardı. Sesi gırtağından çıkıyordu. İlk bakışta, çok içmiş olduğu farkediliyordu.

— İsmi ne? diye sordu.

— Seninki ne?

— Peki, dedi Kübalı. İstedığın gibi olsun Motor nerede?

— Aşağıda, kışık havuzda, dedi Harry.

Kübalı bana bakarak:

— Bu da kim? diye sordu.

— Arkadaşım, dedi Harry. Diğer iki Kübalı da bize bakıyordu. Kübalı:

— Karnı aç galiba onun, diye güldü. Ötekiler gülmediler. Bir içki ister misin?

— Peki, dedi Harry.

— Ne olsun? Bacardi mi?

— Sen ne içiyorsan ondan ver, dedi Harry.

— Arkadaşın da içermi?

— İçeyim, dedim.

Kocaman Kübalı:

— Sana soran olmadı, diye tersledi. Ben ona sordum.

Çocuk yüzlü genç Kübalı:

— Kes artık Roberto, dedi. Sinirlenmeden bir iş yapamaz mısın sen?

— Ne demek istiyorsun? Ben sadece içip içmediğini sordum. Birisini işe alırken içip içmediğini sormaz mısın?

Öteki Kübalı:

— Ona da içki ver, dedi. Sonra da işi konuşalım. Roberto dedikleri kalın sesli Kübalı, Harry'ye:

— Motor için ne istiyorsun? diye sordu.

— Bu onunla yapacağınız işe bağlı, dedi Harry.

— Dördümüzü Küba'ya götüreceksin?

— Küba'nın neresine?

— Cabanas'a. Cabanas'ın yakınına. Mariel sahlinde bir yere. Orasını biliyor musun?

— Tabii, dedi Harry. İş sadece bu kadar mı?

— Bu kadar. Bizi sahile çıkaracaksın

- Üç yüz dolar.
- Çok fazla. Motoru günlük olarak kiralayıp, iki hafta garanti etsek ne verecektik?
- Günde kırk dolar, ayrıca da bindört yüz dolar tekne depozitosu verecektiniz.
- Pek çok.
- Benzin ve yağ parası da sizden, dedi Harry.
- Bizi oraya götürüp bırakman için sana ikiyüz dolar vereceğiz.
- Olmaz.
- Ne kadar istiyorsun?
- Söyledim ya.
- Senin söylediğin çok fazla.
- Hiç de fazla değil, dedi Harry. Kim olduğunu-
zu bilmiyorum. Ne iş yaptığınızı, neden böyle gizlice
oraya gitmek istediğinizi de bilmiyorum. Bu kış gü-
nünde akıntıyı iki kere geçmek zorundayım. Teknemi
tehlikeye atıyorum. Ama dediğiniz olsun Sizi ikiyüz
dolara götüreceğim. Ama bin dolar da tekne depozito-
su vereceksiniz.

Bee-Lips, Kübalılar'a dönerek:

— Bu makûl birşey, dedi. Çok mâkul birşey.

Kübalılar İspanyolca konuşmaya başladılar. Ben
ne dediklerini anlıyamıyordum ama Harry'nin anla-
dığından emindim.

Roberto:

— Pekâlâ, dedi Ne zaman hareket edebilirsin?

— Yarın gece istediğiniz vakitte.

İçlerinden biri:

— Belki öbür geceye kadar gitmek istemeyiz,
dedi.

— Benim için hava hoş, dedi Harry. Siz sadece
vaktinde haber verin.

— Motorun vaziyeti iyi mi?

— Tabii, dedi Harry.

Genç Kübalı:

— Güzel bir motor, dedi.

— Nerede gördün onu?

— Bu avukat, Mr. Simons gösterdi.

— Öyle mi? dedi Harry.

Öteki Kübalı:

— Bir kadeh daha iç, dedi. Daha önce Küba'da bulunmuş muydun?

— Pek az kaldım orada.

— İspanyolca bilir misin?

— Bir türlü öğrenemedim, dedi Harry.

Avukat Bee-lips'in Harry'ye baktığını gördüm. O kadar dalavereci bir insandı ki karşısındakinin yalan söylemesi bile hoşuna gidiyordu. Bu iş için Harry ile konuşmaya geldiğinde o da meseleyi düpedüz anlatmamıştı. Bara girince, fakir hırsızın biri olan Juan Rodriguez'i aradığını ileri sürmüştü.

Kübalı:

— Ama Mr. Simmons iyi İspanyolca konuşuyor, dedi.

— O tahsil görmüş adam.

— Sen tekneyi idare edebilecek misin?

— Oraya gidip dönebilirim.

— Balıkçı mısın sen?

— Evet, dedi Harry.

Kocaman suratlısı:

— Tek kolla nasıl balık tutuyorsun? diye sordu.

— Senin benden farkın balığı daha hızlı çekebilmeden ibarettir, dedi Harry. Başka söyleyeceğiniz var mı?

— Hayır.

Şimdi tekrar İspanyolca konuşmaya başlamışlardı.

— Öyleyse ben gideyim, dedi Harry.

Bee - Lips:

— Teknenin vaziyetinden seni haberdar ederim, dedi.

— Benzin vesaire için para lâzım, dedi Harry.

— Bunu yarın hallederiz.

— İyi ya. Haydi eyvallah.

Hoş konuşan Kübalı:

— Güle güle, dedi. İyi geceler.

Kocaman suratlısı ağzını açmadı Hintlilere benzeyen diğer ikisi hiçbirsey söylememiş, sadece kocaman suratıyla İspanyolca konuşmuşlardı. Bee - Lips:

— Seni sonra görürüm, dedi.

— Nerede?

— Freddy'in barında.

Odadan çıktık, Mutbaktan geçerken Freda:

— Marie nasıl Harry? diye sordu.

— Çok iyi, dedi Harry. Çok iyi. Ve evden çıktık. Arabaya bindik. Bulvardan kasabaya doğru arabayı sürerken Harry hiçbirşey söylemedi. Birşeyler düşündüğünü farkediyordum.

— Seni eve bırakayım mı?

— Peki.

— Kasabanın dışında mı oturuyorsun hâlâ?

— Evet, Bu işe ne dersin?

— Bilmiyorum, dedi. Böyle bir seyahat olur mu?

Onu da bilmiyorum, yarın görüşürüz.

Beni evin önünde bıraktı. Kapı kapalıydı. Anam kapıyı açıncaya kadar, sokaklarda sürttüğüm, içki içerek, yemeğe geç kaldığım için bir sürü küfür savurdu. Parasız nasıl içeceğimi sorunca da, borç aldığımı iddia etti. İnat olsun diye, benim gibi bir hükümet işçisine kimin borç para vereceğini sordum. Bu sefer de içki kokan nefesimi suratından uzaklaştırıp masaya oturmamı söyledi. Oturdum. Çocukların hepsi tiyatroya gitmişlerdi. Anam yemek tabağını masaya bıraktı ve benimle konuşmadı.

— 10 —

H a r r y

Böyle bir şey yapmak istemiyorum ama elimden başka ne gelebilir? Şimdi insanın eline kolay kolay fırsat geçmiyor. Kadere boyun eğmeli. Fakat ya arkası çapan oğlu çıkarsa? Bir kere burnumu soktum, sonuna kadar yürümeliyim. Fakat Albert'i yanıma almamalıydım. Biraz aptaldır ama, doğruluğu seven iyi bir çocuktur. Kolay kolay bozulmaz. Fakat hâlâ onu yanıma alıp almamak hususunda tereddüttüyüm. Bu sefer tekneye bir sarhoş veya bir zenci de alamam. Güvenebileceğim birini götürmeliyim. İş başarsak ona da iyi bir pay vereceğim. Ne olursa olsun yanıma birini almak zorundayım. Yalnız başına bu işler daha iyi olur ama, bu sefer yardımcı olmadan tekneyi idare edebileceğimi sanmıyorum. Halbuki yalnız gitmem ne iyi olacaktı. Vaziyetten haberdar değilse,

Albert gelmemeliydi. Bütün iş Bee-Lips'te Herşeyi bilen sadece odur. Bunu nazarı itibara almaları lâzım... Bee-Lips'in hiçbir şey bilmeden bu işleri yapacak kadar aptal olduğunu mu sanıyorsunuz?

O heriflerin Küba'da dalavereli işler yapacağını dan eminim ben. Gizli birşey yapacakları tavırlarından seziliyordu zaten. Ya Miami'deki muhafız tayyaresine yakalanırsak ne olacak? Şimdi saat altı. Hava kararmağa başladı. Hava kararınca tayyare birşey yapamaz. Demek onun için karanlıkta hareket etmek istiyorlar. Onları taşırken tekneye dikkat etmeliyim. Onu gümrük havuzundan çıkarmak zor değil ama, kaybolduğunu farkedince arayıp bulabilirler. Bu büyük bir skandal olur. Mamafih onu ancak bu gece çıkarabilirim. Suyun yükselmesinden istifade edip çıkarır ve saklarım Eksiklerini tamamlamak zor olmaz. Benzin ve su doldurmam lâzım. Bu gece epey uğraşacağım demektir. Onu sakladığım yere, Kübalı-ları, Albert, bir kayıkla getirebilir. Walton'un arkadan takma motoru olan kayığıyla yapar bu işi. Onu kiralarım. Yahut Bee-Lips kiralar. Bu daha iyi Bu gece motoru çıkarırken Bee-Lips'in yardımı dokunabilir. Bunu sadece o yapabilir. Görseler bile onu tanıyamazlar. Ama Albert ve ben kolayca tanınabiliriz. İlk akıllarına gelen şey gördükleri adamın bir gemiciye benzeyip benzemediği suali olacaktır. Bee-Lips hiç de gemiciye benzemez Denize açıldıktan sonra nasıl döneceğimi düşünmek için epey zamanım olacak. Yalnız bir iş yapmam. Hayır, buna imkân yok. Şimdi olacak şeyleri düşünmeliyim. Bee-Lips Belki o da işin içyüzünü bilmiyordur. Bir an önce Freddy'nin barına gelse bari. Bu gece yapacak çok işim var. Şimdi birşeyler yesem iyi olacak.

— 11 —

Bee-Lips bara girdiğinde, saat dokuz buçuğa geliyordu.

Richard'ın barında çok içtiği yüzünden belliydi. Hafifçe sallanarak yürüyordu. Harry'ye yaklaşarak:

— İşte geldim, patron, dedi.

— Bana böyle şeyler söyleme.

— Seninle konuşmak istiyorum patron.
— Nerede? Büroda mı? Harry, arkadaki mahzene bu ismi takmıştı.

— Evet orada. Arkada kimse var mı Freddy?

— Yasak çıktığından beri kimse uğramıyor oraya, dedi Freddy. Saat altıdan sonra herkes işinin başına dönüyor.

Bee - Lips:

— Bırak bu yüzden hükümete kafa tutayım, dedi.

Freddy:

— Canın cehenneme sarhoş, diye cevap verdi.

Harry ve avukat, fiçılar ve boş şişelerle dolu olan mahzene girdiler.

Tavanda sadece bir ampul verdi. Harry etrafa bir göz atınca içerde hiçkimse olmadığını gördü.

— Söyle bakalım, dedi.

— Ertesi gün akşama doğru gitmek istiyorlar, dedi Bee - Lips.

— Ne yapacak o herifler?

— İspanyolca biliyorsun ya

— Bildiğimi onlara söylemedin değil mi?

— Hayır. Ben senin dostunum. Bunu bilirsin.

— Sen kendi ananı bile kazıklarsın.

— Bırak bu lâfları. Bak güzel işler buluyorum.

— Sen neden girdin bu işe?

— Dinle. Paraya ihtiyacım var Buradan gitmiyorum. Burada kötü isim yaptım. Bunu biliyorsun Harry.

— Kim bilmiyor ki?

— O heriflerin, ihtilâl için lâzım olan parayı çocuk kaçırmak ve bunun gibi dalgalı işlerle temin ettiklerini de bilirsin.

— Bilirim.

— Bu seferki de böyle bir iş. Bunu bir ideal için yapıyorlar.

— Evet. Fakat burada yapıyorlar. Doğduğumuz topraklarda. Buralarda çalışan insanları bilirsin.

— Hiçkimseye bir zarar gelmeyecek.

— Ya o herifler?

— Seni Cojones'li bir adam sanırdım Harry.

— Cojonesili adamım, Bundan yana merak etme. Fakat ben burada yaşamaya mecburum.

— Ben mecbur değilim, dedi Bee-Lips.

Aman Allahım, diye düşündü Harry. Herif bunu kendi söylüyordu.

— Ben gideceğim, dedi Bee-Lips.

— Tekneyi ne zaman çıkaracaksın?

— Bu gece.

— Kim yardım edecek sana?

— Sen

— Nereye saklıyacaksın?

— Her zamanki yere.

Motoru çıkarmanın zor bir tarafı yoktu. Bu Harry'nin tahmininden de kolaydı. Gece bekçisi ortalığa bir göz attıktan sonra Gümrük dairesindeki odasına dönmüştü.

Ufak bir kayıkla havuza girdiler ve motoru karaya bağlayan haladı kestiler. Dışarı doğru olan akıntı motoru kendiliğinden havuzdan çıkardı. Kanalda yavaşça akarlarken Harry motora baktı. Sadece distribütör başlıklarını gevşetmiş, motorun başka tarafına dokunmamışlardı. Benzin deposunda yüz elli galona yakın yakacak vardı. Benzini boşaltmamışlardı. Geçen seyahatte bidonları ve depoyu ağzına kadar doldurmuştu. Deniz dalgalı olduğundan çok sür'at yapamamışlar ve benzin olduğu gibi kalmıştı.

Bee-Lips'e dönerek:

— Evde de birkaç bidon benzin var, dedi. Bir bidonu arabamla getiririm. Ötekini de Albert taşır. Tekneyi yolu kesen derenin ağzına gizleyeceğim. Oraya otomobille gelirler.

— Porter doklarına gelmeni istediler.

— Bu çalınmış tekneyle oraya nasıl gidebilirim?

— Gelemezsin. Ama heriflerin otomobile binmek isteyeceklerini sanmam.

— Pekâlâ. Tekneyi oraya gizleriz ve ben eksiklerini tamamlarım. Sen de motorlu bir kayık kiralayıp onları getirirsin. Şimdi gitmeliyim. Yapılacak bir sürü işim var. Sen arabaya bin ve beni köprü'nün üstünde bekle. İki saate kadar orada olurum. Tekneyi gizleyip hemen geleceğim.

— Seni alırım, dedi. Bee-Lips

Harry dümeni çevirdi. Tekne akıntıyla, sessizce ilerliyordu. Tek koluyla tekneye bağladıkları küçük kayığın ipini çekti. Bee-Lips'in kayığa binmesine yardım ederek, çözdüğü ipi ona fırlattı.

— İki saate kadar gelirim, dedi.

— Peki.

Kıç üstünde oturmuş, dümeni idare ederken Bee-Lips'in para kazanmak için bu işlere girdiğini düşünüyordu. Acaba ne kadar alacağını zannediyordu. O herifleri nasıl elde edebilmişti? Bir zamanlar şanslı bir çocuktuk. İyi de avukatlık yapardı. Fakat vatanını sevmeyi söylemesi beni müteessir etmişti. Bunu ağzıyla itiraf etmişti. İnsan bu kadar adileşemezdi. Bunu söylediği an korktuğumu hissetmedim desem yalan olur.

— 12 —

Eve gelince ışığı yakmadan, holde ayakkabılarını çıkardı ve merdivenleri çoraplı ayaklarla tırmandı. Karısı uyanmasın diye aceleyle soyundu ve iç çamaşırıyla yatağa uzandı. Ama kadın uyanmıştı.

Karanlıkta:

— Harry? diye seslendi.

— Uyumana bak kocakarı.

— Harry, ne oluyor?

— Ufak bir seyahate çıkacağım.

— Kiminle?

— Hiçkimseyle. Belki Albert'le.

— Kimin motoruyla?

— Benimkini tekrar aldım.

— Ne zaman?

— Bu gece.

— Seni hapse atacaklar Harry

— Benim aldığımı hiçkimse bilmiyor.

— Nerede motor?

— Saklı.

Karısının dudaklarının yüzünde dolaştığını hissetti. Ona doğru dönerek tek kolunu kadının beline doladı.

— İstiyor musun?

— Evet, Şimdi.

— Uykum var. Hani uykumuz varken yapmıştık bir kere. Hatırlıyor musun?

— Bana bak, Ya kolumun vaziyeti. Pek gülünç gelmesin sana?

— Saçmalama. Bilâkis hoşuma gidiyor. Kolunu buraya koy. Buraya Devam et. Çok hoşuma gidiyor bu.

— Salyangozlara benziyorum tek kolla.

— Salyangoz değilsin sen. Sahi onlar üç gün fasılasız yaparlar mı?

— Tabii. Biraz yavaş ol. Kızlar uyanacak.

— Onların aklı birşeye ermez. Evet, ermez. Ah, Harry. Haydi şekerim.

— Dur biraz.

— Duramam. Gel. Haydi. Bana bak. Hiç bir zenci orospuyla böyle şeyler yaptın mı?

— Tabii

— Neler hissettin?

— Köpekbahklarıyla yatıyormuş gibi hissettim kendimi.

— Çok alaycısın. Harry, gitmeni istemiyorum canım. İstemiyorum. Bunca orospuyla yattın. En iyisi hangisiydi?

— Sen.

— Yalan. Daima yalan söylersin bana.

— Hayır. En iyisi sendin.

— Ben ihtiyarım.

— Hayır. Sen hiçbir zaman ihtiyar olmayacaksın.

— Devam et. Haydi Başparmağını koy şuraya. İşte böyle. Devam et.

— Çok gürültü ediyoruz.

— Sadece fısıldıyoruz.

— Gün aydınlanmadan gitmem lâzım.

— Uyu öyleyse. Seni uyandırırım. Geri döndüğünde bunları yapmak için çok zamanımız olacak. Eski-den olduğu gibi Miami'de bir otele gideriz. Bizi göremiyecekleri bir yere. Niçin New Orleans'a gitmiyelim?

— Olabilir, dedi Harry. Bana bak Marie. Şimdi uyumalıyım artık.

— New Orleans'a gidecek miyiz?

— Niçin olmasın? Yalnız uyumam lâzım

— Uyu. Sen benim biricik sevgilimsin. Uyu haydi. Seni uyandırırım. Merak etme.

Harry başparmağını karısının dudaklarından çekmeden uykuya daldı. Marie yattığı yerde onu seyrediyordu. Sokak fenerinin, pencereden giren ışığında onun yüzünü görebiliyordu. Talihli bir kadının, diye düşündü. Şu kızlar. Onların hiçbirseyden haberi yok.

Evet. Talihli kadının. Kesilen uzvunun, bacak değil de bir kol olmasına da çok memnunum. Bir bacağı kaybetmesini hiç istemezdim. Kolunu niçin kaybetmişti? Ama bunun ehemmiyeti yoktu. Ona alt hiçbirşeyin ehemmiyeti olamazdı zaten. Talihli bir kadının. Dünyada bunun gibi bir erkek daha yoktur. Ona malik olmam büyük bir talih. Çocuk gibi uyumasına bakın hele. Onu uyandırmak için hiç uyumasam daha iyi olacak. Allah için böyle bir adam uğrunda hiç bir gece gözümü bile kırpmam. Asla, asla uyumam. Hayır. Asla. Siz olsanız uyur musunuz? Benim yaşımdayken? İhtiyar değilim. Olmadığımı söyledi. Kırk beş yaş fazla birşey değildir. Ondan iki yaş daha gençim. Uyumasına bakın. Çocuk gibi uyumasına.

Şafaktan iki saat önce uyanmışlar, garajdaki depodan bidonlara benzin doldurup, otomobilin bagajına yerleştirmişlerdi. Harry sağ omuz başına bağladığı bir kanca ile bidonları kolayca taşıyabiliyordu.

— Kahvaltı etmek istemez misin?

— Döndüğüm zaman.

— Bir fincan kahve olsun iç.

— Hazır mı?

— Tabii. Buraya gelirken ocağa koydum.

— Getir öyleyse.

Kadının getirdiği kahveyi karanlıkta içti. Otomobilin çamurluğuna oturmuştu. Karısı boş fincan alarak garajdaki rafa koydu.

— Sana yardım etmek için ben de geleceğim.

— Pekâlâ.

Kocasının yanı başına oturdu. İri bir kadındı. Uzun bacakları, iri elleri ve iri kalçaları vardı. Sarı saçlarını örten erkek şapkası yüzünün sevimliliğini zerre kadar değiştirmemişti. Sabahın soğukunda araba, kasabadan çıkmış, sislerle örtülü bulvarda ilerliyordu.

— Niçin endişelisin Harry?

— Bilmem. Sadece endişeliyim. Bana bak. Saçlarımı uzatmağa ne zaman başladın?

— Geçenlerde Kızlar bana daha çok yakışacağını söylediler.

— Kızların canı cehenneme. Eskisi gibi kısalt onları.

— Sahiden öyle mi istiyorsun?

— Evet, dedi Harry. O şekilde daha çok hoşuma gidiyor.

— Beni daha yaşlı göstermiyor mu?

— Kızlardan daha iyi oluyorsun.

— Öyleyse kısaltırım. Arzu edersen sarılığımı da fazlalaştırırım.

— Kızlar senin işine neden karışıyorlar sanki? Bu onların vazifesi değil.

— Onların huyunu bilirsin. Genç kızların hepsi öyledir. Bak, Harry. İyi bir seyahat yaparsan New Orleans'a gideceğiz değil mi?

— Miami'ye.

— Olur. Miami'ye Kızları burada bırakınız.

— Önce seyahati bitirmeliyim.

— Artık endişe duymuyorsun değil mi?

— Hayır.

— Bu gece tam dört saat uyumayıp seni düşündüm.

— İhtiyar cadalozun birisin sen.

— Şimdi benzini dolduralım, dedi Harry karısına.

— 13 —

Öğleye doğru saat onda Harry, Freddy barında, tezgâha yaslanmış duruyordu. İçerde dört beş kişi vardı Gümrük memurları henüz gitmişlerdi. Harry'ye motoru sormuşlar, o da hiçbir şeyden haberi olmadığını söylemişti. İçlerinden biri:

— Dün gece neredeydin? diye sordu.

— Burada, sonra da evdeydim.

— Ne zamana kadar buradaydın?

— Bar kapanıncaya kadar.

— Seni burada gören oldu mu?

— Onu bir sürü insan gördü, dedi Freddy.

— Ne oluyor? diye Harry sordu. Kendi motorumu mu çaldığımı zannediyorsunuz? Onunla ne yapabilirim ki?

Gümrük memuru:

— Sana sadece dün gece nerede olduğunu sordum, dedi. Sinirlenme

— Sinirlenmedim. Onu kaçak içki taşıdığı için delil olmadan elimden aldığınız zaman sinirlenmiştim.

— O zaman bir ihbar vardı, dedi gümrükçü. Bunu ben uydurmadım, ihbarı yapan adamı tanıyorsun.

— Pekâlâ Öyleyse sinirlendiğimi nereden çıkardın? Onu tekrar bulmanızı temenni ederim. O takdirde belki tekneye tekrar sahip olabilirim. Onu çalmışlarsa ne olacak?

— Hiç. Kaybettin demektir.

— Öyleyse gidip raporunuzu hazırlayın, dedi Harry.

— Kızma, Yoksa bu işte senin de parmağın olduğuna hükmederim.

— Bunu onbeş sene sonra belki yaparsın.

— Ama onbeş senedir kızdığını görmedim senin.

— Hapise girdiğimi de görmedin.

— Kızmaya devam edersen oraya da gireceksin galiba.

— Sakin ol, dedi Harry.

Onlar çıktıktan sonra, Kübalı şöför, tayyare mevdanından aldığı bir müşteriyle bara geldi. Big Rodger ona:

— Hayzooz, dedi Bir çocuğun olduğunu söylediler, doğru mu?

Hayzooz iftiharla:

— Evet, dedi.

— Ne zaman evlendin?

— Geçen ay. Düğüne geldin miydi?

— Hayır, dedi Rodger. Düğüne gelmedim.

— Yazık, dedi Hayzooz. Mükemmel bir düğün kaçırmışsın. Niçin gelmedin?

— Çağırmadın ki geleyim

— Oh, sâhi, dedi Hayzooz. Unuttum. Seni çağırmadım.

Yabancıya döndü:

— Burası iyi mi?
— Evet, zannederim. En iyi Bacardi'niz bu mu?
— Evet bayım, dedi Freddy. İşte hakikî Carta Del Oro.

Rodger:

— Bana bak Hayzooz, dedi Bunun kendi çocuğun olduğunu nereden biliyorsun. Bu senin çocuğun değil.

— Ne demek benim çocuğum değil? Ne demek istiyorsun? Vallahi böyle konuşmana razı değilim ben. Ne demek. Bir inek alırsan buzağısı olmaz mı? O benim çocuğum. Vallahi benim çocuğum.

Bacardi şişesini alıp yabancı ile birlikte uzaklaşırken Rodger kahkahayla gülüyordu Hayzooz da, yanındaki Küba'lı da iyi insanlardı. O sırada avukat Bee-Lips içeri girerek Harry'ye:

— Gümrükçüler senin tekneyi buldular, dedi.

O anda Harry'nin yüzündeki ifade görülmeğe değirdi. Bee-Lips monoton sesiyle anlatmağa devam etti: •

— Boca Chica'da kamp kuranlardan biri onu söğütlerin arasında görmü şve Gümrük Teşkilâtına haber vermiş. Şimdi Herman Frederichs'de rastladım. O söyledi.

Harry hiçbir şey söylemedi Fakat yüzünde az önce beliren ifâde silinmiş, normal haline dönmüştü. Nihayet Bee-Lips'e dönerek:

— Herşeyi işittin demek? diye sordu.

Bee-Lips aynı heyecansız sesle:

— Bilmek isteyeceğini düşünmüştüm, dedi.

— Bunlar beni alâkadar etmez, dedi Harry. Gümrükçüler bundan böyle motoruma daha itina göstermeli.

İkisi de konuşmadan, Big Rodger ve diğer üç kişi gidinceye kadar ayakta beklediler. Sonra mahzene girdiler

— Sen zehirli bir yılanısın, dedi Harry. Dokunduğun her şeye zehir bulastırıyorsun.

— Herifin biri onu gördüyse bu benim kabahatim mi? Orasını sen seçtin. Motoru sen sakladın.

— Kapa çeneni, dedi Harry. Şimdiye kadar böy-

le bir şey olmamıştı İlk defa namusumla para kazanacaktım. Bu son şansımdı.

— Bir hâtaaya düşmemen için sana derhal haber verdim.

— Sen yılanın birisin.

— Kes bu bahsi, dedi Bee-Lips. Bu akşam gitmek istiyorlar.

— Cehenneme kadar yolları var.

— Ama sinirlenmeye başladılar.

— Saat kaçta gitmek istiyorlar?

— Beşte.

— Bir motor bulacağım. Cehenneme kadar götüreceğim onları.

— Fena fikir değil bu.

— Kapa çeneni. İsime burnunu sokma.

— Bana bak câniler kralı, dedi Bee-Lips Sana yardım etmeye, birkaç kuruş kazandırmaya çalışıyorum ben.

— Ve yaptığın bütün iş beni zehirlemekten ibaret. Kapa çeneni. Sen dokunduğun herkesi zehirler-sin.

— Asıl sen kapa çeneni.

— Sâkin ol, dedi Harry. Bırak düşüneyim. Zaten elimden başka birşey gelmez.

— Niçin sana yardım etmemi istemiyorsun?

— Saat onikide gel ve motor bulmak için lâzım olan parayı getir.

Mahzenden çıkarken Albert bara girdi ve Harry'ye yaklaştı.

Harry:

— Kusura bakma Albert, dedi. Seni götüremiyecğim.

Buna, etraflıca düşündükten sonra karar vermiş-ti

— Çok para istemem, dedi Albert.

— Çok müteessirim ama, sana ihtiyacım yok.

— Benim gibi iyi birini bulamazsın.

— Tek başıma gideceğim.

— Böyle bir seyahate yalnız başına gidemezsin.

— Çok konuşma, dedi Harry. Ne biliyorsun san-ki? Ne yapacağımdan haberin var mı?

— Cehenneme kadar git, dedi Albert.

— Belki ben de öyle yapacağım.

Yüzüne dikkatle bakan biri, onun birşey düşündüğünü ve rahatsız edilmek istemediğini anıyabilir.

— Gitmeyi çok istiyordum, dedi Albert.

— İşime yaramazsın ki. Şimdi beni yalnız bırak, olur mu?

Albert dışarı çıktı. Harry tezgâha dayanarak kumar makinelerine ve duvardaki Custer'in tablosuna onları ilk defa görüyormuş gibi baktı. Freddy:

— Big Rodger'in Hayzooz'la yaptığı şaka güzeldi, değil mi? diye sordu ve elindeki kahve fincanlarını sabunlu su dolu bir kovaya daldırdı. Harry:

— Bir paket Chesterfield ver bana, dedi

Paketi kesik koluyla göğsü arasına sıkıştırıp bir sigara çıkardı ve paketi cebine koyarak sigarayı yak-tı.

— Senin motor ne halde Freddy? diye sordu.

— Bakımını yeni yaptım. Sapasağlam.

— Onu kiralar mısın bana?

— Niçin?

— Karşıya gitmek için.

— Depozito vermezlerse kiralamam.

— Kıymeti ne kadar?

— Bin iki yüz dolar

— Kiralıyorum. Bana emanet edebilir misin onu?

— Hayır, dedi Freddy.

— Karşılık olarak evi veririm sana.

— Evini istemem. Bin iki yüz dolar isterim.

— Pekâlâ, dedi Harry.

— Parayı getir.

Hary:

—Bee-Lips gelince beni beklemesini söyle, dedi ve bardan çıktı.

— 14 —

Evde, Marie ile kızları öğle yemeğini yiyorlardı. Büyük kız:

— Merhaba baba, diye seslendi. Bakın babam geldi.

Harry:

- Ne yiyorsunuz? diye sordu.
- Pirzola.
- Motorun çalındığını söylüyorlar baba.
- Buldular, dedi Harry.
- Karısı:
- Kim buldu? diye sordu.
- Gümrük muhafızları.
- Marie üzgün bir tavırla:
- Oh, zavallı Harry, diye mırıldandı. Öteki kızı Harry'e:
- Onu bulmaları daha iyi değil mi baba? diye sordu.
- Yemek yerden konuşma, dedi Harry. Benim yemeğin nerde? Ne bekliyorsunuz?
- Şimdi getiriyorum.
- Acelem var, dedi Harry. Kızlar, yemeğinizi bitirip dışarı çıkın. Annenizle konuşacağım biraz.
- Sinemaya gitmek için para verir misiniz bize baba?
- Niçin yüzmeye gitmiyorsunuz? Yüzme parasız.
- Oh, baba, deniz çok soğuk. Biz sinemaya gitmek istiyoruz
- Pekâlâ, dedi Harry. Pekâlâ.
- Kızlar odadan çıkınca Harry, karısına:
- Eti kesiver olmaz mı? dedi.
- Peki, şekerim.
- Küçük bir çocuğa yedirecekmiş gibi eti ufak parçalara ayırdı.
- Sağol, dedi Harry. Kafam çok karışık. Kızların bir şeyden haberi yok değil mi?
- Hayır şekerim.
- Bazan erkek çocuğumuz olmadığı için Allaha şükrediyorum.
- Ben de öyle. Bütün çocuklarımız kız oldu. Ne dersin?
- Bu benim yüzümden, dedi Harry. Dinle beni. Tehlikeli bir seyahate çıkıyorum.
- Motoru nasıl bulmuşlar?
- Herifin biri görüp haber vermiş.
- Ne talihsizlik.
- Daha da kötü Felâket. Hepsinin anasını ...

— Harry, evin içinde böyle konuşma
— Sen bazan yatakta daha da kötü konuşursun.
— O başka. Masada böyle şeyler söylenmez.
— Hepsinin anasını
— Çok üzülüyorsun, değil mi şekerim?
— Hayır, dedi Harry Sadece düşünüyorum.
— Düşün öyleyse. Sana itimatım var.
— Benim de kendime itimadım var Ama hepsi
bukadar.

— Bana herşeyi anlatmak ister misin?
— Hayır. Sadece seni üzmemesini isterim
— Kırkma, üzülmem.
— Bana bak Marie. Tavan arasına çıkıp benim
Thompson'u ve mermi kutusunu getir. Kutuda dolu
şarjör olup olmadığına da bakıver.
— Bunu yapma Herry
— Yapmalıyım.
— Bütün mermi kutularını getireyim mi?
— Hayır. Tekelle şarjöre mermi dolduramam.
Dört tane dolu şarjör yeter.
— Tehlikeli bir yolculuğa çıkıyorsun, değil mi, şe-
kerim?

— Bilâkis çok tehlikeli bir yolculuğa çıkıyorum.
— Aman Allahım Senin böyle şeyler yapmanı
istemem.
— Haydi gidip dediklerimi yap. Bir fincan da
kahve ver bana.

Marie:
— Peki, dedi ve eğilerek kocasını dudaklarından
öptü.

— Bırak beni. Düşünmem lâzım
Köşedeki piyanoya, radyoya, duvardaki Eylül Sa-
bahı tablosuna, pencere perdelerine, hâlis meşeden ya-
pılmış masaya ve sandalyelere baktı. Evimden hoşla-
nıyorum, diye düşündü. Niçin büyük tehlikelere atılıyor-
rum öyleyse? Rolümü mükemmel yapamazsam herşey
mahvolacak. Evet, bu muhakkak Harcıyacak altmış
dolarım bile yok. Ama olacak. Şu kızların ihtiyaçla-
rını temin edeceğim artık.

Marie örümcek ağlariyle kaplanmış bir torbayla
içeri girerek:

— İşte getirdim, dedi. Hepsi dolu

— Gitmeliyim ,dedi Harry. Şarjörlerin bulunduğu torba ile, içindeki Thompson olan yağlı çadır bezini aldı.

— Bunları arabanın döşemesinin altına saklarım.

— Güle güle, dedi Marie

— Eyvallah kocakarı.

— Üzülmüyeceğim. Ama Allahaşkına kendine dikkat et.

— Merak etme.

Harry yarım koluyla karısının sırtını okşadı Marie:

— Oh, Harry, dedi. Dikkatli ol!

— Artık gideyim. Eyvallah kocakarı.

— Güle güle Harry.

Kocasının evden çıkışını seyretti. Uzun boylu, geniş omuzlu ,düz ve dar kalçalıydı Vahşi bir hayvan gibi daima kendinden emin, diye düşündü.

Arabaya girerken, kocasının, güneşte büsbütün sarılaşan saçlarına ,kemikli yüzüne, ufak, basık burnuna, büyük ağzına ve geniş çenesine baktı. Motoru çalıştırırken Harry ona bakıp gülümsedi. Kadın ağlamaya başladı.

«Onun şu Allahın belâsı suratına her bakışta ağlamadan duramıyorum» diye düşündü.

— 15 —

Freddy, barındaki üç turiste hizmet ediyordu. Bir tanesi, şort giymiş uzun boylu, geniş omuzlu, derisi güneşten yanmış bir adamdı. Gözlerinde geniş çerçeveli gözlükler vardı. Bıyıkları gayet ince kesilmişti. Yanındaki, saçları adamınki gibi kısa kesilmiş sarışın bir kadındı Yüzü, kadın güreşçilere benziyordu. O da şort giymişti. Üçüncü turiste dönerek:

— Nanik sana, dedi.

Bu, kırmızı suratlı, pas rengi bıyıkları olan, mika güneşlikli beyaz bir kep giymiş bir adamdı. Konuşurken ağzı, çok sıcak birşey yiyen insanlarınki gibi tuhaf hareketler yapıyordu.

— Çok güzel, dedi. Bu kelimenin muhaverelerde kullanıldığını hiç duymamıştım. Bunun sadece şeyler-

de, mizah mecmualarında geçen kelimelerden olduğunu sanıyordum. Hiç işitmemiştim.

Kadın yüzünü ona çevirerek:

— Nanik! Nanik! Üç kere nanik sana! diye tekrarladı. Gözleri içkiden kanlanmıştı.

— Ne kadar hoş! dedi adam. Çok kolaylıkla söylüyorsunuz. Brooklyn argosu mudur bu kelime?

Uzun boylu turist:

— Onun kusuruna bakmayın, dedi. Kendisi karımdır. Evvelce tanışmış mıydınız?

Kadın:

— Ona da, tanışmamıza da nanik, dedi. Nasılsınız?

Üçüncü turist:

— İyiceyim, dedi. Siz nasılsınız?

Uzun boylu:

— İyi kadındır, dedi. Ayıkken görmelisiniz.

Bu sırada içeri Harry girdi. Uzun turistin karısı onu görünce:

— Aman ne güzel? diye bağırdı. İsterim. Bana bunu al baba.

Çocuk gibi şımarık hareketler yapıyordu.

Harry, Freddy'ye yaklaşarak:

— Seninle konuşmak istiyorum, dedi.

Uzun boylu turistin karısı atıldı:

— Tabii Ne söyleyeceksen söyle,!

Harry:

— Kes sesini orospu, diye bağırdı ve Freddy'ye döndü. Mahzene gel, Freddy.

İçerde Bee-Lips onları bekliyordu. Harry'ye bakarak:

— Merhaba patron, dedi.

— Kes sesini.

— Bana bak, dedi Freddy. Bunu yapıp ismimi lekelemen doğru değil. Böyle nezih bir yerde müşterilerime orospu diye hitap edemezsin.

— Tabii, orospu, dedi Harry. Bana ne dediğini duymadın mı?

— Ne derse desin, yüzüne orospu diye bağırma malıydın.

— Pekâlâ. Hey, parayı getirdin mi sen?

— Tabii, dedi Bee-Lips. Niçin getirmiyeyim? Sana söz verdim ya!

— Peki, Ver bakalım.

Bee-Lips parayı uzattı. Harry on tane yüzlük, dört de yirmilik dolar saydı

— Hepsi bin ikiyüz dolar olacak, dedi.

— Komisyonumu hesap etmiyor musun?

— Çık gerisini.

— Olmaz.

— Çık diyorum.

— Münasebetsizlik etme.

— Seni dolandırıcı kerata

— Seni koca kaatil, dedi. Bee-Lips. Zor kullanmaya kalkma. Çünkü para yanımda değil.

— Anladım. Bunu evvelce düşünmeliydim. Bak Freddy. Beni uzun zamandır tanırsın. Motorunun bin iki yüz dolar olduğunu biliyorum. Bu para bin seksen dolar. Yani yüz yirmi dolar eksik. Bunu al. Yüzyirmi doları kira bedeline ilâve ederim.

— Üç yüz yirmi dolar olur, bununla beraber, dedi Freddy.

Rızıkoya girdiğini biliyor ve bunu düşünürken alının terlediğini hissediyordu.

— Bu borca karşılık olarak evi, otomobili ve radyoyu gösterebilirim.

— Bir de senet yaparız, dedi Bee-Lips.

— Senet filân istemem, dedi Freddy. İyice terliyordu. Sesi müteredditti. Nihayet:

— Pekâlâ, dedi. Kabul ediyorum. Ama Allahaşkına tekneye dikkat et Harry.

— Kendi malım gibi bakarım.

— Kendi malını kaybettin, dedi Freddy. Ter kaşlarının kenarından süzülüyordu.

— Onu yine elde edeceğim.

— Her neyse. Bu parayı bankadaki hesabıma yatacağım.

Harry, Bee-Lips'e baktı. Bee-Lips sırtarak:

— Bu iyi işte, dedi.

İçerden birisi:

— Garson! diye seslendi

— Bu sensin, dedi Harry.

Ses:

— Garson!» diye takrarladı.
Freddy mahzeden çıktı. Harry dışardaki kadın:

— O herif bana taarruz etti, dediğini duydu ve Bee-Lips'le konuşmaya devam etti:

— Motoru sokağın kenarındaki rıhtıma, banka-
nın birkaç blok aşağısına bağliyaacağım.

— Güzel.

— Hepsi bu kadar.

— Pekâlâ patron

— Patron deme bana.

— Nasıl istersen.

— Saat dörtten sonra orada olacağım.

— Başka bir diyeceğin var mı?

— Beni tehdit ederek bu işe zorlamış gibi hareket etmeleri lâzım. Dışardan görenler benim hiçbirşenden haberim olmadığını zannetmeli. Küba'ya gitmek için hazırlanmadım. Sadece o sırada makineyi deniyordum. Motoru Freddy'den balığa çıkarmak için kiraladım. Beni silâhla tehdit edip, halatları kendileri çözsünler. Görenler bunun evvelce hazırlanmış bir iş olduğunu anlamamalı.

— Peki, Freddy'ye ne diyeceksin? Tekneyi balığa çıkarmak için kiralamıyorsun ki!

— Ona hakikati anlatacağım.

— Anlatmasan daha iyi olur.

— Anlatacağım.

— Bana kalırsa anlatmasan iyi olur.

— Bana bak. Ben harpte Freddy ile birlikte çalışmışım. İki kere kaçak mal getirdik ve hiçbir belâyaya çatmadık. Görüyorsun fazla konuşmadan razı oldu. Şu kasabada güvенеbileceğim tek herif odur.

— Ben hiçkimseye güvenmem.

— Güvenmemelisin zaten. Bunca tecrübeden sonra..

— Benimle uğraşma.

— Pekâlâ. Göt de arkadaşlarınla konuş.

— Onları bankada bulacağım. Biri çek bozdurmak gayesiyle kasaya gidecek

— Neyle gelecekler bankaya?

— Bir taksikle.

— Şöför onları ne zannedecek? Her halde bankaya keman konseri vermeye gelmediğini anlıyacak.

— Böyle şeylere kafa yormayan bir şöför seçeceğiz. Kasabada bunlardan sürüyle var. Meselâ Hayzooz.

— Hayzooz zeki çocuktur.

— Aptalını bulurum ben.

— Çocuksuz birini bul da yazık olmasın.

— Hepsinin çocuğu var. Sen hiç çocuksuz bir takisi şöförü gördüm mü?

— Sen çok namuzsuz bir herifsin.

— Şimdiye kadar hiç kimseyi öldürmedim, dedi Bec-Lips.

— Öldürmeyeceksin de. Haydi çıkalım buradan. Seninle beraber olmak midemi bulandırıyor.

— Belki karnın bozuktur.

— Konuşmamdan anlıyabilir misin bunu?

— Ağzına kâğıt tıkamazsan anlarım belki

— Öyleyse kendi ağzına kâğıt tika.

— Gidip birşey içeyim bari.

Dışarda üç turist tezgâhın kenarındaki yüksek taburelere oturmuşlardı.

Harry dışarı çıkınca kadın gözlerini uzağa çevirdi. Freddy:

— Ne içeceksin? diye sordu.

— Bayan ne içiyor?

— Cuba Libre.

— Bana susuz bir viski ver.

İnce bıyıklı, uzun boylu turist basık burunlu suratını Harry'ye doğru çevirdi:

— Karıma ne hakla bu şekilde hitap ettiniz? diye sordu.

Harry ona baktı, sonra Freddy'ye döndü:

— Burası bar mı, yoksa umumhâne mi? dedi. Uzun turist:

— Ağzını topla, diye atıldı.

— Yavaş ol, dedi Harry.

— Benimle böyle konuşamazsın.

— Bana bak, dedi Harry. Buraya dinlenip kuvvetlenmek için geldim. Boş yere sinirimi bozma. Sâkin ol.

Sonra sağlam kolunu sallıyarak bardan çıktı.

— Ona bir yumruk atsam iyi olacaktı, dedi uzun boylu turist. Sen ne dersin sevgilim.

— Şu anda bir erkek olmak isterdim, dedi karısı

Öteki turist başını bira bardağından kaldırmadan:

— Bu yapıyla da epey dayanabilirdiniz, diye mırıldandı.

Uzun boylu:

— Ne dediniz diye sordu.

— İstedığınız takdirde onun ismini ve adresini öğrenip, kendisine bir hakaret mektubu yazabileceğinizi söyledim.

— Sâhi sizin isminiz ne? Benimle alay mı ediyorsunuz?

— Bana Profesör Mac Walsey deyiniz.

— Benim ismim de Laughton, dedi uzun boylu. Muharririm.

Mac Walsey:

— Tanıştığımıza memnun oldum. Durmadan yazı mı yazarsınız?

Uzun boylu adam etrafına bakındı:

— Yürü gidelim buradan sevgilim, dedi Buradaki insanlar ya küfür ediyor, yahut da aptalca konuşuyorlar.

— Burası garip bir yer, dedi Mac Walsey. Hakikaten sihirli bir yer. Buraya Amerikanın Gibraltar'ı diyorlar. Bilirsiniz Gibraltar, Mısırın Kahire şehrinde üç yüz yetmiş beş mil daha güneyindedir. Bu kasabada görmek fırsatını bulduğum ilk yer bu bar oldu. Güzel yer doğrusu.

Kadın:

— Profesör olduğunuz belli dedi Hoşuma gittiğinizi farkında mısınız?

— Sen de benim hoşuma gittin şekerim, dedi. Ama şimdi çıkıp biraz dolaşmalıyım.

Kalktı ve bisikletini aramak için dışarıya çıktı.

— Burada herkes deli, dedi uzun boylu. Birşey daha içer misin sevgilim?

Karısı:

— Profesörden hoşlandım, dedi. Enteresan bir adam.

— Ya öteki herif?

— Oh. Onun çok güzel bir yüzü vardı Tatarlara benziyordu. Keşke bana küfür etmeseydi. Yüzü Cengiz Han'a benziyordu. Harikulâde idi.

— Tek kolluydu, dedi kocası.

— Farketmedim. Birşeyler içelim Cengiz Han'dan başka kime benziyebilir?

— Belki Tımurlenge.

— Çok tahsilli olduğun belli, dedi karısı. Ama bana kalırsa asıl Cengiz Han'a benziyordu. Profesör niçin nanik demenden hoşlandı acaba?

— Bilmiyorum, dedi muharrir Laughton. Ben hiç hoşlanmıyorum.

— Herhalde dobra dobra konuştuğum için beni beğendi. Vallahi iyi adamdı

— Onu gene görürsün.

Freddy:

— Buraya her uğrayışınızda onu görürsünüz, dedi. Burada yaşıyor. İki hafta önce geldi.

— O kaba konuşan adam kimdi?

— O mu? Buralarda oturan bir arkadaştır.

— Ne iş yapar?

— Her işten anlar, dedi Freddy Balıkcıdır.

— Kolunu neden kaybetti?

— Bilmiyorum. Mikrop kaptırmış olacak.

— Vallahi güzel adamdı, dedi kadın.

Freddy güldü.

— Onun hakkında her sıfat kullanılmıştı ama, güzel sıfatını ilk defa sizden işittim, dedi.

— Yüzü güzel değil mi yani?

— Affedersiniz bayan, dedi Freddy, onun yüzü, ortasına kırık bir burun oturtulmuş salama benzer.

Kadın:

— Aman Allahım bu adamlar deli, dedi O benim rüyalarımın erkeği.

— Herhalde korkunç rüyalarınızın, dedi Freddy.

Onlar konuşurken muharrir oturmuş hayretle karısını süzüyordu. Böyle bir karısı olması için insan ya muharrir yahut polis olmalı zaten, diye düşündü. Allahım, müthiş bir kadın bu.

Bu sırada içeri Albert girdi:

— Harry nerede?

— Rıhtıma gitti

— Eyvallah, dedi ve dışarı çıktı.

Muharrir ve karısı hâlâ oturuyorlardı. Freddy bütün gün ayakta durduğu için her yanının sızladığını hissediyor ve motoru düşünüyordu. Rutubeti alması için betonun üzerine hasır sermişti ama bunun pek faydası olmuyordu Bacakları daima sızlardı zaten. Mamafih kasabadaki herkesten daha iyi bir işi vardı. Şu kadın kaşarlanmış biriydi. Herif yaşamak için seçecek başka karı bulamamış mıydı acaba? Adam böylesile gözleri kapalı bile yaşyamaz, diye düşündü. Hâlâ karışık içki içiyorlar. Hem de en pahalılarından.

— Buyurun efendim, diye seslendi. Böyle buyurun.

Çizgili balıkçı gömleği ve hâki şort giymiş esmer ve kırsaçlı, uzun boylu bir adam, yanında, mavî pantolon, beyaz, ince yünden dar bir süveter giymiş çok esmer, güzel bir kız olduğu halde içeri girdi Laughton aysığa kalkarak:

— Vallahi bu Richard Gordon'un ta kendisi, dedi. Bu da sevimli Miss Helen.

Richard Gordon:

— Merhaba Laughton, dedi. Buralarda sarhoş bir profesöre rasladınız mı?

— Şimdi dışarı çıktı.

Richard Gordon karısına sordu:

— Bir vermut içer misin canım?

— Sen içersen içerim, dedi. Sonra Laughton'lara döndü:

— Merhaba... Freddy!.. Benim bardağa iki Fransız bir İtalyan vermutu koy olmaz mı? Pantolonunun kısa paçalarını daha da yukarı çekerek oturdu ve bacak bacak üstüne attı. Freddy hayran hayran ona bakıyordu. Bu kırs Key West'e gelen yabancıların en güzeli bu kadın, diye düşündü. Meşhur güzel Mrs. Bradley'den de güzeldi. Mrs. Bradley ihtiyarlamağa başlamıştı. Bu kırsda İrlandalı tipj vardı. Kıvrık siyah saçları omuzlarına dökülüyordu. Derisi esmer ve pürüzsüzdü. Freddy onun kadehi tutan esmer eline baktı.

Laughton, Richard Gordon'a:

— İşler nasıl? diye sordu.

— Fena değil dedi Gordon. Siz ne âlemdesiniz?

Mrs. Laughton:

— James'in çalıştığı yok, dedi. Durmadan iğiyor. Laughton:

— Bu profesör Mac Walsey kimdir?

— Galiba bir iktisat profesörü, Helen'in arkadaşıdır.

Helen Gordon:

— Hoşuma gidiyor bu adam.

Mrs. Laughton:

— Ben de hoşlandım, dedi

Helen Gordon neş'yle:

— Ama önce ben hoşlandım ondan, dedi.

Mrs. Laughton:

— Sizin olsun, dedi. Sizin gibi genç kızlar her istediklerini elde ederler zaten.

— Onun için de hep genç kalırız,

Kocası:

— Bir vermut daha içeceğim diyerek Laughtonlara döndü: Siz içmez misiniz?

— Niye içmiyelim. Sâhi, yarın Bradley'lerin vereceği büyük partiye gidecek misiniz?

Helen Gordon:

— Tabii gidecek, dedi. Kaçırır mı hiç?

Kocası:

— Bilirsiniz Mrs Bradley'i severim, dedi. Onu, hem kadınlığı bakımından, hem de içtimai garabeti bakımından enteresan bulurum,

— Profesör kadar tahsilli biri gibi konuşuyorsunuz.

Kocası hemen atıldı:

— Cehâletini ortaya atma.

Helen Gordon gözlerini dışarıdan ayırmadan:

— İnsanlar içtimai garibelerle aynı yatakta yatar mı?

— Saçmalama:

Helen:

— Bu bir muharririn vazifesinden sayılır mı demek istedim.

— Muharrir herşeyi bilmelidir. Burjuva standardı içinde kalmakla tecrübe sahibi olamaz

— Öyle mi. Peki, bir muharririn karısı ne yapar?

— Zannedersen çok şey yapabilir. Ah, biraz evvel burada bana ve James'e hakaret eden adamı görmeliydiniz. Korkunç bir şeydi.

Laughton:

— Ona bir yumruk atmalıydım.

Karısı:

— Hakikaten korkunçtu, diye tekrarladı

Helen:

— Ben eve gidiyorum. Sen de gelecek misin Dick?

Helen Gordon, Freddy'nin arkasındaki aynaya bakarak:

— Peki, dedi.

— Güle güle.

Freddy, genç kadının ağlıyacak gibi olduğunu farketti. İnşallah burada ağlamaya başlamaz, diye düşündü.

Richard Gordon:

— Birşey daha içsen?

Karısı başını salladı:

— İstemem.

Mrs Laughton:

— Ne oluyor size kuzum? İyi eğlenmiyor musunuz?

Helen Gordon:

— Çok iyi eğleniyoruz. Fakat eve gitsem daha iyi olacak.

Richard Gordon:

— Erken dönerim, dedi. Karısı:

— Sen rahatsız olma, dyerek sokağa çıktı.

Ağlamamıştı. Fakat John Mac Walsey'i de bulamamıştı.

Harry Morgan arabasıyla rıhtımdaki teknenin yanına gidince, aşağı indi ve etrafına bakındı.. Ortalıkta kimseler göremeyince arabanın döşemesini kaldırarak yağlı çadır bezine sarılı silâhı ve şarjörleri alıp tekneye geçti. Motor kapağını açarak elindekini içeri koydu. Sonra kontağı çevirip iki motoru da çalıştırdı. Sancak tarafındaki motorun çalışması **muntazam** ama iskele tarafındakinin ikinci ve dördüncü silindirleri ârıza yapıyordu. Bujilerin kirlendiğini, akım geçirmediğini gördü ve etrafında yeni buji araştırdı, fakat bulamadı.

— Yeni buji bulup, benzin doldurmak lâzım, diye düşündü.

Silâhın üstündeki yağlı çadır bezini kaldırarak, dolu bir şarjör taktı. Kenarda bir pervane kayışı ile dört çivi buldu ve silâhı yerleştirmek için bir nevi askı yaptı. Bu askıyı kapağın soluna, silâha kolayca uzanabileceği bir yere yapmıştı. Silâhı oraya koyarak almak için bir tecrübe yapmak maksadile makinelerin arasına uzandı. Silâha yetişmek için iki hareket yapması kâfiydi.. Kayışı biraz aralamak ve silâhı yana doğru çekmek... Tecrübe etti ve tek kolla bunu yapmak çok kolay geldi. Silâhın kenarındaki mandalı iterek tek atış halinden sürekli atış haline getirdi. Emniyetin kapalı olmasına bilhassa dikkat etmişti. Silâhı tekrar askıya koydu. Şarjör kutusunu nereye koyacağını bir türlü kestiremiyordu. Nihayet kutuyu benzin deposunun altına, kolayca yetişebileceği şekilde soktu. Fırsat bulursam birkaçını cebime koyabilirim, diye düşündü. Fakat bu müsibet şeyleri üzerimde taşımasam daha iyi olur.

Ayağa kalktı. Güzel bir gündü. Hafif bir kuzey rüzgârının esmesine rağmen hava soğuk değildi. Hakikaten güzel bir gündü. Akıntı kanaldan dışarıya doğruydı. Kanalin kenarında iki pelikan kuşu hareketsiz duruyordu. Koyu yeşil boyalı bir kayık balıkhaneye doğru ilerliyor, kıçta oturan zenci balıkçı dümen yesesini tutuyordu. Harry ögle güneşinde kirli mavi gö-

rünen sulara, kanalın sonundaki kum adasına baktı. Adanın üstünde birkaç beyaz martı uçuşuyordu.

«Gece güzel olacak» diye düşündü «Tam karşıya geçilecek bir gece.» Makinaların arasında durmaktan terlemişti.. Yukarıya çıktı ve bir bez parçasıyla yüzünün terini sil-di,

Albert rıhtımda bekliyordu.

— Bana bak Harry, dedi. Beni de götürmeni istiyorum.

— Ne oluyor sana böyle?

— Artık bize haftada üç gün iş vereceklermiş. Sabahleyin çıktı bu sayıa. Birşeyler yapmalıyım.

— Pekâlâ, dedi Harry. Tekrar düşünmeye başlamıştı. «Pekâlâ» diye tekrarladı.

— Güzel, dedi Albert. Ben de eve dönüp kocakarıyla karşılaşmağa korkuyordum. Öğle yemeğinde, işi tatil eden benmişim gibi başımın etini yedi.

— O kocakarıya da ne oluyor? diye sordu Harry. Sustursana.

— Gel de sen sustur kolaysa. Ne diyeceğini görürsün.. Çenesi gevşemiş onun.

— Dinle Al, dedi Harry. Arabama bin ve parçacıya gidip buna benzer altı tane buji satın al.. Sonra parçası yirmi sentlik buzlardan beş parça ile yarım düzüne de yemlik balık al. Ayrıca iki kutu kahve, iki kutu konserve et, iki somun ekmek, biraz şeker ve iki kutu da süt tozu getir. Sinclair'e uğra ve buraya gelip yüz elli galon benzin getirmesini söyle. Mümkün olduğu kadar çabuk dön ve iskele tarafındaki motorun, pervaneden itibaren ikinci ve dördüncü bujilerini değiştir. Benzinin parasını sonra vereceğimi söyle onlara. Ya beklesinler yahut beni Freddy'nin barında bulup paralarını alsınlar. Bunların hepsini hatırlayabilecek misin? Balık avlamak için bir grubu alıp denize açılacağız.

— Balık avı için hava çok soğuk değil mi?

— Herifler senin gibi düşünmüyor, dedi Harry.

— Yemlik balıktan bir düzüne alsan daya iyi olmaz mı? Köpekbalıkları yemi parçalarsa yemsiz kalırız sonra.. Bu mevsimde kanalda bunlardan çok vardır.

— Pekâlâ bir düzine al. Fakat bir saate kadar dön ve depoları doldur

— Niçin bu kadar çok benzin koymak istiyorsun?

— Belki denizde çok kalıp tekrar doldurmak imkânı bulamayız.

— Karşıya gitmek isteyen Kübalılara ne oldu?

— O günden beri birşey işitmedim.

— O iyi bir işti.

— Bu da iyi iş. Hadi koş bakalım

— Kaça çalışacağım ben?

— Günde beş dolar, dedi Harry. İstemiyorsan gelme. Albert:

— Pekâlâ, dedi. Hangi bujileri değiştirecektim?

— Pervaneden itibaren ikinciye ve dördüncüyü.

Albert başını salladı.

— Artık unutmam, dedi.

Arabaya girdi ve motoru çalıştırarak uzaklaştı.

Harry bulunduğu yerden (Bankanın duvarlarını ve umumî giriş kapısını görebiliyordu. Bulunduğu yerden bir blok ötedeydi banka. Kenardaki kapı görünmüyordu. Saatine baktı ikiyi birkaç dakika geçiyordu. Makine dalresinin kapağını kapadı ve rıhtıma çıktı. Şimdi işler yoluna girdi, diye düşündü Freddy'ye gidip onunla biraz konuşurum, sonra tekrar buraya gelip beklemeye başlarım.. Rıhtımdan ayrılarak sağa döndü ve bankanın önünden geçmemek için arka sokağa saptı.

— 17 —

Barda herşeyi Freddy'ye anlatmak istedi ama muvaffak olamadı. Barda kimse yoktu. Bir tabureye oturdu ve Freddy'ye herşeyi anlatmaya karar verdi. Fakat bu mümkün değildi. Anlatırsa Freddy'nin buna tahammül edemeyeceğini biliyordu. Eskiden belki dayanabilirdi ama şimdi imkân yok buna müsaade etmezdi. Belki eskiden de kabul etmezdi ya.. Vaziyetin hakikaten anlatılmayacak şekilde olduğunu idrak ettiği zaman kararından vazgeçti. Oturup birkaç kadeh içki yuvarlayıp ısınmalıydı. Tehlike yoktu oturmakta. Ama silâh motorda, diye düşündü. Ama onun bana

ait olduğunu karımdan başka kimse bilmiyor.. Çok zaman önce Küba'dan almıştım onu. Aldığımı kimse bilmez. Burada rahatça oturabilirim. Peki ne kazanacağım bu işten? Marie'yi ve kızları geçindirecek para nerede? Ne motorum var, ne nakit param ne de tahsilim? Tek kollu bir adam nerede çalışabilir? Sadece dalavereli işler yapabilecek kadar cojones'liyim. Hepsi bu. Burada oturup beş kadeh içki yuvartıyabilirim. Sonra bütün bunlar geçer gider.

— Bana bir viski ver, dedi Freddy'ye.

— Vereyim.

Evi satarım. İş bulana kadar kirada otururuz. Ne iş bulacağım? Hiçbir iş bulamam ki. Bankaya gidip soyulacaklarını haber versem ne kazancım olur? Sadece bir yığın teşekkür. Evet. Sadece teşekkür. Küba Hükûmetine mensup birkaç orospu çocuğu hiç lüzum yokken üzerime ateş açtı ve bu yüzden kolumu kaybettim.. Yine birkaç Amerikan memuru da tekne mi elimden aldı. Şimdi de evime karşılık bir yığın teşekkür alabilirim. İstemem. Asıl ben teşekkür ederim. Allah belâsını versin, Kurtuluş yok bu işten.

Yaptığından hiç olmazsa bir kişinin haberdar olması için Freddy'ye vaziyeti anlatmak istiyordu. Ama dayanacağını zannetmediği için söyleyemedi. Çocuk iyi para kazanıyordu burada.. Gündüzleri çok müşteri gelmezdi ama gece ikiye kadar bar dolup taşardı. Freddy iyi çocuktu. Teknesi ile böyle işler yapmasına tahammül edemezdi.

Yalnız başıma yapmalıyım, diye düşündü Zavallı Albert'le beraber. Rıhtımdayken onun karnının aç olduğunu anlamıştı. Birşey çalmasını becermeden açlıktan ölen Conch'lar olurdu. Şu anda birçoğu karınları açlıktan zil çalarak sokaklarda dolaşıyordu. Fakat hiçbir harekette bulunmuyor, hergün birkaçı açlıktan ölüyordu. Bazıları daha doğdukları gün açlığa mahkûm olmuşlardı.

— Bana bak Freddy, dedi. İki şişe yarımılık istiyorum.

— Ne olsun?

— Bacardi.

— Peki.

— Mantarlar üzerinde kalsın. Motoru Kübalılara kiraliyacağımı biliyor musun?

— Öyle söylemiştin ya?

— Ne zaman gideceklerini bilmiyorum. Belki bu gece. Daha bir haber vermediler.

— Motor her an harekete hazırdır. Bu gece gidersen yolculuğun çok zevkli olacak Hava mükemmel.

— Eğer çalınmadıysa motorda bir olta takımı olması lâzım.

— Hâlâ duruyor.

— Güzel. İyi yolculuklar, dedi Freddy.

— Sağol. Bir içki daha ver bana.

— Ne vereyim?

— Viski.

— Bacardi içersin sanmıştım.

— Bacardi'yi denizde içürsem içeceğim.

— Rüzgârı kıptan alacaksın, dedi Freddy. Bu gece ben de gelmek isterdim.

— Hakikaten güzel bir gece olacak. Bir viski daha ver bana.

Bu sırada içeriye uzun boylu turistle karısı girdiler.

Kadın:

— İşte rüyalarımın erkeği, diyerek Harry'nin yanındaki tabureye oturdu.

Harry onu tepeden tırnağa süzerek kalktı.

— Gene geleceğim Freddy, dedi. Rıhtıma gideyim. Belki adamlar ava çıkmak isterler.

Kadın:

— Gitme, dedi. Ne olur gitme. Harry:

— Çok komik oluyorsun, diyerek dışarı çıktı.

Sokağın alt başında Richard Gordon, Bradley'lerin kışlık evine gidiyordu.. Mrs. Bradley'in yalnız olmasını temenni etmekteydi. Mrs. Bradley'in, kitaplar gibi muharrirlerden de koleksiyon yaptığını bilmiyordu henüz. Karısı da sahil boyunca eve doğru yürüyordu. Artık John Mac Walsey'i aramaktan vazgeçmişti. Belki de Profesör evde kendisini beklemekteydi.

Albert motorun güvertesindeydi ve depoya benzin koyuyordu Harry:

— Motoru çalıştırıp şu iki silindirin nasıl işlediklerine bakacağım, dedi. Halatları saıdın mı?

— Evet.

— Öyleyse biraz balık yemi hazırla.

— Yemler büyük mü olsun?

— Tabii...

Albert, teknenin kıçında yemleri kesiyor ve Harry'de motor gürültüsüne benzer bir ses işitinceye kadar dümenin yanında durmuş makineyi işletmeğe uğraşıyordu. Yolun aşağısına doğru baktı ve bankadan çıkan bir adam gördü. Adamın elinde bir silâh vardı ve koşarak geliyordu... Sonra gözden kayboldu... Bankadan ellerinde silâhlar ve ufak meşin çantalar olan iki adam daha çıkarak aynı istikâmete koştular. Harry, yemleri kesmekle meşgul bulunan Albert'e baktı...

Bu sırada bankanın kapısından elinde bir Thompson makineli tüfeği tutan, iri dördüncü adam çıktı ve onun görünmesiyle beraber bankanın zilleri acı acı çalmağa başladı. Adam sırtını kapıya yasladı ve Harry, tahlîke zillerinin sağırlatıcı sesi arasında silâhın muntazam, ta-ta-ta-ta-'larını işitti... Adam döndü ve koştı, sonra tekrar durarak bankanın kapısına ateş etti... Bu sırada Albert kıç-üstünde ayağa kalkarak:

— Aman Allahım, bankayı soyuyorlar, diye söylendi. Ne yapabiliriz ki?

Harry, Ford marka bir taksinin hızla gelerek dokların yanında durduğunu gördü. Arkada üç ve şoförün yanında da bir olmak üzere arabada dört Küba'lı vardı...

Bir tanesi İspanyolca:

— Motor nerede? diye bağırdı.

— İşte orada, aptal, dedi öteki.

— Bu motor değildi benim gördüğüm.

— İşte kaptan orada.

— Yürüyün.. Allahaşkına yürüyün. Kübalılardan biri, şoföre:

— Çık dışarı, dedi. Ellerinizi yukarı kaldır.

Şoför çıkıp arabanın yanında durunca, adam, elindeki bıçağı şoförün kemerine sokarak kesti ve pantolonlarını dizlerine kadar düşürdü. Daha aşağıya indirdi ve:

— Böylece dur, dedi. Ellerinizi valiz bulunan Kübalılar, onları güverteye fırlattılar ve içeri atladılar.. Bir tanesi:

— Haydi gidelim, dedi.

Elindeki makineli tüfek bulunan iri herif silâhın namlusu ile Harry'yi dürterek:

— Haydi Cappie (kaptan) dedi. Gidelim artık.

— Durun bakalım, dedi Harry. Hele bir kenara ilişkin de. İri herif:

— Çöz şu halatları, dedi Sen! Albert'e hitap ediyordu... Albert:

— Bir dakika durun, diye söylendi. Motoru çalıştırma Harry... Bunlar banka soyguncuları.

İri Kübalı thompson makineli silahı kavradı ve dönüp, Albert'e çevirerek ateşledi... Albert:

— Hey, yapma! Yapma! Yapma! diye can havlile haykırdı...

Namlu göğsüne çok yakın olduğundan kurşunlar gömleğinde üç büyük kan lekesi hasıl etti. Albert gözleri irileşmiş ve ağzı açılmış bir halde diz üstü çöktü... Hâlâ yapma! demeye çalışıyor gibiydi...

İri Kübalı:

— Bir arkadaşına ihtiyacın yoktu zaten, dedi. Tek kollu, köpoğlu köpek. Sonra İspanyolca:

— Şu balık bıçağı ile halatları kesin, diye devam etti... Ve İngilizce: Yürü, dedi Haydi gidelim. İspanyolca: Onun da sırtına bir silâh dayayın! ve İngilizce: Haydi diyorum sana... Çabuk. Yoksa beynini patlatırım.

Harry:

— Gidelim, dedi.

Hintliye benzeyen Kübalı, kesik kolunun bulunduğu tarafta bir tabanca tutuyordu... Namlu hemen hemen sırtına dokunacaktı... Motoru işletip, sağlam koluyla dümen tekerleğini çevirirken geride neler olduğunu anlamak için kış tarafa baktı ve Albert'in kanlı güvertede diz çökmüş vaziyette başı küpeşteye dayalı

lı, hareketsiz durduğunu gördü... Sahilde Ford marka taksinin yanında şişman şoför, pantolonu ayak bileklerine düşmüş olduğu halde, donla bekliyor ve elleri halâ yukarıda; ağzı da Albert'inki gibi açık; duruyordu... Yolda, hâlâ kimsecikler yoktu... Motor sahil iskelelerini arkada bırakmış ve koydan çıkıp fenerin bulunduğu kanala doğru ilerlemeye başlamıştı.

— Gel, dedi İri Kübalı. Dümeni tesbit et.. Arada sırada bakarsın.

Harry:

— Çek şu silâhı sırtımdan, dedi. Motoru Crawfish körfezine sokabilirim ama bu cehennem olası Kübalılar benim canıma okurlar, diye düşünüyordu...

— Bırak dümeni dedi İri Kübalı. Sonra İspanyolca: Hepiniz olduğunuz yere uzanın, diye devam etti. Kaptanın etrafını görmesine mâni olmayın.

İlk önce kendisi Albert'i de içeriye çekerek motorun kısına uzandı... Öteki üçü de onu taklid ettiler... Harry dümen iskemlesine oturdu. Şimdi kanalın dar yerlerinden geçiyorlardı. Dümeni iyi idare ederek ustaca ilerledi önce yeşil, sonra kırmızı deniz fenerini geçti ve açık denize çıkınca arkasına baktı.. İri Kübalı cebinden yeşil renkli bir fişek kutusu çıkarmış ve şarjörü doldurmaya başlamıştı Makineli tüfek yanında duruyor ve o, silâha bakmadan el yardımı ile kurşunları doldurarak, küpeşteden dışarısını seyrediyordu. Onu gözleyen birinden başka hepsi de, geride kalan sahili seyrediyorlardı... Bu; elinde silâhı ile bekleyen ve gözlerini ondan ayırmıyan, Hintliye benzeyen adamdı.. Henüz arkalarından hiçbir motor hareket etmemişti. Makineler muntazaman çalışıyordu. Akıntı da hızın armasına tesir ediyordu. Yanından geçtiği, üzeri halkalı ve yan yatmış ağır demir şamandıralara dikkat etti..

Harry: Bizî yakalayacak sür'atte iki motor var, diye düşünüyordu. Biri Matecumbe'dan posta taşıyan Ray'inki... Öteki hangisi?.. Onu birkaç gün evvel? Ed'de görmüştüm. Taylor'un ki diye düşündü.. Hatırladığıma göre iki motor daha vardı. Biri şimdi uzaktaydı... Öteki ise, Garrison Bight'da olmalıydı.. Aramızda ne kadar mesafe var? Kış tarafından geriye baktı ve ufukta kalan eski postahanenin kırmızı tuğ-

la yapısını ve sarı renkli oteller arasında kalan Bah-riye binasını gördü..

Körfezi yavaş yavaş sisler kaplıyor ve ısıt kulesi, irili ufaklı evler arasındaki cesim kış oteli güçlölkle görünüyordu. Dört mil kadar uzaklaştık, diye düşündü.. İşte geliyorlar.. İki beyaz balıkçı gemisi dönmüş onlara doğru ilerliyordu.. Ama onlar saatte on mil bile yapamazlar, diye düşündü.. Ne yazık!..

Küba'lılar ispanyolca gevezelik ediyorlardı..

İri herif kış tarafa dönerek:

— Ne kadar sür'atle gidiyoruz cappie? diye sordu.

— On iki kadar, dedi Harry.

— Ya şu tekneler kaç yapabilir?

— Belki de on.

Şimdi hepsi, beni gözleyen bile, motorlara bakıyor diye Harry düşündü.. Ama ne yapabilirim ki? Düşündü.. Henüz hiçbir şey!

İki beyaz motor halâ aynı büyüklükteydi.. Güzel konuşan Kübalı:

— Şuraya bak Roberto, dedi,

— Nereye?

— Bak!

Çok gerilerde, zorla görülecek kadar uzakta, denizden bir su sütunu yükselmışti.

Güzel konuşan:

— Bize ateş ediyorlar, dedi. Ne saçma!

İçlerinden büyük yüzlü olanı:

— Allahşkına, üç mil mesafeden bu halt yapılır mı? diye atıldı.

Harry: «Dört» diye düşündü. «Hepsi dört.» Harry, denizin düz sathından fışkıran su sütunlarını görüyor, fakat hiçbir patlama işitemiyordu..

«Ne yazık şu Conch'lara» diye düşündü. «Çok fazla... Komik oluyorlar bu halleri ile.»

Küpeşteden dışarıya bakan büyük suratlıları sordu:

— Hükûmetin motorlarına ne derler burada Cappie?

— Sâhî Muhafaza..

— Ne kadar yapabilir onlar?

— On iki filân.

— Demek ki, işimiz yolunda?

Harry cevap vermedi..

— İşimiz yolunda, değil mi?

Harry birşey demedi.. Son tarafında uzanan ve etrafı sığlık olan Sand Key burnuna bakıyordu.. On dakika sonra, orasını da geride bırakacaklardı..

— Ne oluyor sana? Dilin mi tutuldu?

— Ne sordun bana?

— Şimdi artık bizi yakalayacak birşey var mı?

Harry:

— Sâhil Muhafaza tayyaresi, dedi

Güzel konuşan, lâfa karıştı:

— Kasabaya girmeden önce bütün telefon tellerini kestik. Harry:

— Ama telsiz telgraf istasyonuna birşey yapmadınız, değil mi? diye sordu.

— Tayyarenin buraya geleceğini zanneder misin?

— Karanlık basıncaya kadar, bu teknenin kaderine tâbîsiniz, dedi Harry.

İri suratlı Roberto:

— Ne düşünüyorsun, Cappie? diye sordu..

Harry cevap vermedi..

— Söyle, ne düşünüyorsun?

Harry, yanında duran ve pusulaya bakan, güzel konuşan adama:

— Bu köpoğlu köpeğin benim arkadaşımı öldürmesine ne diye müsaade ettiniz? dedi..

— Kes sesini, diye Roberto bağırды. Seni de öldürürüm, Hary, güzel konuşan adama:

— Ne kadar para yürüttünüz? diye sordu.

— Bilmiyoruz.. Henüz sayamadık Hem onlar bizim değil ki.

— Öyle olduğunu zannetmem, dedi Harry. Fener kulesini geçip burnu kıvrılmışlardı ve motoru Havana istikametine, 225 dereceye yöneltti..

— Bunu kendimiz için yapmadık demek istedim.. Bir ihtilâl organizasyonu için yaptık.

— Arkadaşımı da bunun için mi öldürdünüz?

— Çok müteessirim, dedi oğlan. Bu meseleden dolayı ne kadar üzülüğümü anlatamam

— Lüzumu yok, dedi Harry..

Oğlan sükûnetle konuşarak:

— Gördün, dedi. Bu Roberto fena adamdır. İyi bir ihtilâlcı, fakat fena bir insandır. Machado'nun zamanında pek çok adam öldürdü ve bundan zevk durdu... Öldürmenin zevkli birşey olduğunu zanneder.. Ama iyi bir sebepten dolayı adam öldürür o.. En iyi sebepten.

Harry, arkaya, Thompson tüfeğini kucağına koymuş Roberto'ya balık avı için yapılan iskemlelerde oturan ve gerideki balıkçı motorlarına bakan Roberto'ya döndü...

Beyaz tekneler şimdi çok küçülmüşlerdi.. Roberto kış üstünden:

— Ne içeceksin? diye seslendi.. Harry:

— Hiçbirşey, dedi.

— Öyleyse ben kendim içirim, diye Roberto söylendi.

Öteki Küba'lılardan biri, benzin bidonlarının üzerine yapılmış sıralara uzanmıştı... Deniz tutmuş gibi görünüyordu.. Ötekini de deniz tuttuğu belli olmakla beraber, o halâ oturabiliyordu... Harry arkaya baktı ve körfezden gri renkli bir motorun, beyaz balıkçı motorlarına doğru ilerlediğini gördü...

«İşte Sâhil Muhafaza motoru.» diye düşündü. «Çok yazık.» Güzel konuşan oğlan:

— Deniz tayyaresinin geleceğini zannediyor musun? diye sordu, Harry:

— Yarım saate kadar karanlık olacak, dedi. Dümen iskemlesine yeşleşt: Ne yapmayı düşünüyorsun? Beni öldürmeği mi?

— Bunu yapmak istemem, dedi oğlan. Öldürmekten nefret ederim.

Elinde bir viski şişesi olduğu halde oturan Roberto:

— Ne yapıyorsun? diye sordu Kaptanla arkadaşlık mı ediyorsun? Ne yapmak istiyorsun? Yoksa kaptanın masasında mı yemek yiyeceksin? Harry, oğlana:

— Dümeni sen al, dedi. Pusulaya dikkat et. Görüyor musun? İkiyüz yirmi beş.. Doğruldu ve iskemleden indi..

— Bırak ben de içeyim, dedi Roberto'ya... İşte senin Sâhil Muhafaza motorun; ama bizi yakalayamaz

Şimdi dargınlık ve kini bir yanabırakmış, plân hazırlamaya başlamıştı...

— Tabii, dedi Roberto. Bizî yakalayamaz Şu deniz tutmuş bebeklere bak. Ne dedin? içki mi istiyorsun? Başka bir arzun da var mı Cappie? Harry:

— Siz iyi çocuklarsınız, dedi. Şişeden büyük bir yudum aldı..

— Yeter be! diye Roberto atıldı. Zaten hepsi bu kadar. Harry:

— Bende biraz var, dedi. Sana ikram ederim, Roberto şüphe ile:

— Alay etme, dedi.

— Niçin alay edecek mişim?

— Ne vereceksin?

— Bacardi.

— Getir bakalım.

— Hah şöyle, dedi Harry. Ne diye kızıp duruyorsun? *

Yürüdü ve Albert'in cesedinin üstünden atladı.. Dümenin yanından geçerken pusulaya baktı.. Oğlan denizci değil, diye Harry düşündü.. Bu bana zaman kazandırır.. Dümen suyuna bakayım... Motorun arkasındaki sular pervanenin çarpması ile köpürerek kayıyor ve teknenin burnundan gelen koni şeklindeki dalgalarla birleşerek gerilere doğru uzayıp gidiyordu. Beyaz motorlar hemen hemen görülmeyecek kadar uzaktaydılar.. Kasabada sahil boyunca sıralanmış beyaz telsiz direklerini halâ farkedebiliyordu. Makinelerin çalışması gayet muntazamdı.. Harry kamaraya eğildi ve Bacardi siselerinden birini aldı. Tekrar kıcı tarafa gitti.. Kıs üstündeki şişeden birkaç yudum içti ve sonra şişeyi Roberto'ya verdi.. Sonra ayakta durarak, içinde garip bir üzüntü ile Albert'in cesedine baktı.. Zavallı aç oğlan, diye düşündü..

Büyük suratlı Küba'lı:

— Ne oluyor? diye sordu. Seni korkutuyor mu? Harry:

— Onu denize atalım mı, ne dersin? dedi. Taşımaya lüzum yok. Roberto:

— Doğru, diye cevap verdi İyi akıl ettin. Harry:

— Sen koltuk altlarından tut, dedi.. Ben bacaklarından kaldıracığım.

Roberto, Thompson makinesini kış üstüne, makine dairesinin kapağına yakın bir yere koydu ve kal-kıp cesedi omuzlarından tuttu..

— Bilirsin ki, dünyadaki en ağır şey ölü bir adamdır, dedi. Daha önce hiç ölü bir adam kaldırmamış mıydın Cappie?

— Hayır, dedi Harry. Sen hiç ölü bir kadın kaldırmış mıydın?

Roberto cesedi kış üstüne çekti:

— İyi bir arkadaşsın, dedi. Birşey içsek mi dersin? Harry:

— İşine bak, diye söylendi:

— Dinle, dedi Roberto.. Onu öldürdüğüme hakika-ten müteessirim. Seni öldürdüğüm zaman daha çok üzüleceğim... Harry:

— Bu şekilde konuşmaktan vazgeç, diye söylendi.. Bunlardan ne kastediyorsun?

— Haydi, dedi Roberto. İşimizi bitirelim.

Cesedin zerine eğilip kaldırdılar ve küpestden fırlatacakları sırada Harry ayağı ile makineli tüfeği as-ağıya itti.. Silâhla Albert aynı anda düştüler, fakat Al-bert pervanenin köpürtüp kaynattığı duman suyunda kaybolup, dibi boylamadan önce makineli tüfek dos-doğru sulara gömüldü. Riberto:

— İyi oldu, hâ? diye sordu. En iyisi buydu. Sonra makineli tüfeğin yerinde yeller estiğinin farkına va-rarak: Nerde? diye bağırdı. Ne yaptın onu?

— Neyi? Hiddet dolu bir sesle ispanyolca cevap verdi:

— Ametralladora'yı.

— Neyi?

— Ne olduğunu biliyorsun.

— Onu görmedim bile.

— Küpestden sulara attın onu.. Şimdi öldüre-ceğim seni.. Şimdi...

— Yavaş ol, dedi Harry.. Ne cehenneme öldüre-ceksin beni?

Roberto, deniz tutan Küba'lılardan birine ispan-yolca:

— Bana bir tabanca ver, dedi. Çabuk bir taban-ca ver bana.

Harry olduğu yerde kaldı ve koltuk altlarından

doğru akan terin, beline, aşağıya doğru süzüldüğünü hissetti.. Deniz tutan Kübalı ispanyolca:

— Çok adam öldürdün, dedi. Onun arkadaşını öldürdün.. Şimdi de kaptanı öldürmek istiyorsun.. Motoru kim idâre edecek sonra? Öteki de:

— Onu yalnız bırak, diye lâfa karıştı. Karaya çıktığımız zaman öldürürsün...

Roberto:

— Makineli tüfeği denize attı, diye bağırdı.

— Paramız var. Şimdi sana makineli tüfeğin lüzumu var mı? Küba'da sürüyle makineli tüfek var.

— Size söylüyorum, onu şimdi öldürmezsek halâ etmiş oluruz.. Bana bir silâh verin.

— Eee! Kapa çeneni be.. Sarhoşsun... Ne zaman sarhoş olsan birisini öldürmek istersin

Harry kızıl güneşin neredeyse suya değecekmiş gibi görüldüğü ufka baktı:

— Birşeyler iç, dedi. Şuraya bak.. Güneş batar batmaz sular yemyeşil olacak.

— Cehennem olsun güneş, diye bağırdı büyük yüzlü Kübalı.. Sen başına gelecekleri düşün. Harry:

— Sana başka bir silâh alacağım, dedi. Küba'da onların fiatı yalnız kırkbeş dolardır. Üzülme.. Kendine gel.. Henüz üstümüze doğru gelen Sahil Muhafaza tayyaresi filân yok. Riberto ona bakarak:

— Seni öldüreceğim, dedi. Bunu bir maksatla yaptın.. Demek bana cesedi tutturman bunun içinmiş! Harry:

— Beni öldüremezsin, diye söylendi. Sonra motoru kim idare eder?

— Seni hemen öldürmeliydim.

— Kızma canım.. dedi Harry. Ben inip de makinelere bir göz atayım.

Makine dairesinin kapağını açtı, içeri girdi ve yağ depoları ile elektrik kablolarını muayene etti ve eliyle Thompson makinelişinin namlusuna dokundu...

Henüz olmaz, diye düşündü.. Hayır, henüz zamanı değil.. Ne talih Allahım.. Ama Albert öldükten sonra bunu yapmış yapmamış ne farkı vardı. Anasını onu gömmek zahmetinden kurtarmıştı. Ah o koca suratlı namussuz yok muydu!.. O pis suratlı orospu

çocuğu... O cânî... Allahım onu şu anda temizlemek istiyorum.. Fakat beklemek daha iyi..

Doğruldu, dışarıya tırmandı ve kapağı kapattı.. Roberto'ya:

— Ne haber? dedi ve elini onun omuzuna koydu. Büyük yüzlü Kübalı ona baktı ve hiçbir şey söylemedi.. Harry:

— Suların nasıl yeşilleştiğini gördün mü? diye sordu.

— Cehennem ol, dedi Roberto. Sarhoştı fakat bir şeyler döndüğünün farkında olduğundan bir hayvan gibi şüphe içindeydi. Harry dümendeki oğlana:

— Bırak biraz da ben bakayım, dedi. Adın ne senin? Oğlan cevap verdi:

— Bana Emilio diyebilirsin.

— Aşağıya in, dedi Harry. Orada yiyecek bir şeyler bulacaksın.. Ekmek ve kızarmış et var. İstersen biraz da kahve yap.

— İstemem.

— Ben birazdan yiyeceğim. Dümen iskemlesine oturarak akşamın sulara inişine baktı.. Motorda projektör yoktu. Ufak göz lâmbasından başka ışık yakmamıştı.

İyi bir gece, diye düşündü, iyi bir gece.. Günün son ışıkları da kaybolduktan sonra dümeni doğuya kırmalı. Eğer böyle yapmazsam bir saat sonra Havana'nın ışıkları görünecek.. Çok çok iki saat sonra.. Bu ışıkları görür görmez o köpoğlu köpek beni öldürmeğe kalkacak.. Şu silâhı suya atmam iyi bir talihi eseri oldu.. Vallahi çok şanslıyım.. Acaba Marie şimdi yemekte ne yapıyordur? Pek çok endişelendiğini tahmin ederim.. Yemek yiyemeyecek derecede endişeleniyordur.. Acaba bu namussuzların aşırıldığı para ne kadar? Daha saymadılar bile.. Böyle bir ihtilâl için para yürütmek de amma kıyak iş ha!, Zaten şu Kübalılar cehennem olası insanlar.

Şu Roberto da alçak herifin biri.. Bu gece onun işini göreceğim.. Ötekiler beni mahvetseler bile onu öldürecekim.. Ama gene de bunun zavallı Albert'e bir faydası dokunmaz ki.. Onun ölmesi beni çok müteessir etti.. Niçin böyle düşünüyorum bilmem..

Bir sigara yaktı ve karanlıkta içti..

İyi bir iş yapacağım, diye düşündü.. Ümid ettiğimden daha iyi bir iş yapacağım.. Şu oğlan iyi bir çocuk.. Öteki ikisini aynı köşede temizleyebilmek isterim.. Onları öldürmek zevkli olacak.. İşte böyle; elimden gelen her şeyi en iyi şekilde yapmalıyım.. İşler basit, kolay ve muntazam gidiyor.. Oğlan:

— Bir sandviç ister misin? diye sordu.

— Eyvallah, dedi Harry. Bir tane de arkadaşına ver. Oğlan:

— O içiyor. Yemez, dedi.

— Ötekilerden ne haber?

— Deniz tutmuş.

— Yolculuk için iyi bir gece dedi Harry.. Oğlanın pusulaya dikkat etmediğinin farkına vardı ve motorun asıl istikametten doğuya doğru kaymasına aldırmadı. Oğlan:

— Eğer arkadaşını düşünmeseydim, böyle bir geceden ben de zevk alacaktım, dedi.

— İyi bir arkadaştı, dedi Harry. Bankada hiç kimseyi yaraladınız mı?

— Bir avukat yaralandı.. İsmi ne idi onun?... Hah.. Simmons.

— Öldü mü?

— Zannederim.

Harry, Mr. Bee-lips, diye düşündü.. Ne halt yemeğe orada bekliyordu.. Ama bütün bunların olacağı nereden aklına gelebilirdi?.. Bu iş önceleri şaka gibi gelmişti ona... Ama şimdi işin acı tarafı meydana çıkıyordu.. Mr. Bee-lips.. Elveda Mr. Bee-lips...

— Nasıl öldürüldü o?

— Tahmin edersiniz, dedi oğlan. Arkadaşınıznki-ne hiç benzemeyen bir tarzda öldürüldü. Bundan dolayı hâlâ müteessirim.. Biliyorsunuz o, fena bir şey yapmadı.. Bu; ihtilâlin, onun aleyhine cereyan eden hareketi oldu..

— Tamamıyla iyi bir arkadaştı, dedi Harry ve Dinle bak ağzım asıl ne söylüyor, diye düşündü. Allah belâsını versin, şimdi ağzım aleyhte hiçbir şey söylememeli.. Bu oğlanla menfaatim icabı arkadaş olmalıyım.. Ve:

— Nasıl bir ihtilâl hazırlıyorsunuz? diye sordu.. Oğlan:

— Memleketteki hakiki ihtilâlcı parti bizimki... dedi. Biz bir hükümet darbesiyle, moruk politikacı idareyi almak istiyoruz.. Bir temizlik yapmak ve herkeşe müsavi şanslar vermek azmindeyiz. Guajiros'un, yani köylülerin esaretine son vermek ve büyük şeker fabrikalarını onların çalışmalarına âmâde kılmak istiyoruz.. Fakat biz Komünist değiliz.

Harry başını pusuladan kaldırarak ona baktı:

— Pekâlâ niçin buralara geldiniz? diye sordu.. Oğlan:

— Dövüşmek için ihtiyacımız olan parayı temin etmeğe, dedi. Bunu yapmak için bir daha hiç yapmayacağımız alçaklıkları irtikâp ediyoruz.. Daha sonra işimize yarayacak insanları kullanıyoruz. Bugün Rusya'da da aynı şeyi yapıyorlar. Stalin ihtilâlden önce bir soyguncudan başka neydi sanki?

Bu oğlan bir radikâl, diye Harry düşündü. Evet, bir radikâl...

— İyi bir programınız olduğunu tahmin ediyorum, dedi.. Hele eğer işçilere yardım ediyorsanız... Ben evvelce Key West'deki sigara fabrikalarında çalışırken birçok grevlere iştirak ettim. İçinde olduğunuz şartları bilseydim sizinle birlikte çalışmaktan memnunluk duyardım..

— Bize yardım eden sayısız insan var, dedi oğlan.. Fakat içinde bulunduğumuz zamanda hükümetin ne sıkı tedbirler aldığını bildiğimizden kimseye inanmıyoruz.. Bugünkü şartlar çok fena.. Ben terörizm'den nefret ederim... Aynı zamanda, muhtaç olduğumuz parayı temin için kullandığımız metotlardan dolayı da müteessirim.. Ama yapacak başka bir şey yok.. Küba'da vaziyetin ne kadar berbat olduğunu bilmiyorsun.

— Çok kötü olduğunu tahmin ediyorum, dedi Harry..

— Hayır.. Ne kadar fena olduğunu bilemezsin.. Memleketin en ufak köyünde bile kanlı bir istibdat hüküm sürüyor... Sokaklarda üç kişi bir araya gelip konuşamaz. Kübanın yabancı düşmanı yoktur ve dolayısı ile orduya da ihtiyacı yoktur gibi görünür ama, bugün memlekette, her köşede çavuşundan generali ne kadar her köşede kan dökmekle meşgul bulunan

tam yirmi-beş bin kişilik bir ordu var.. Herkes hat-tâ, hususî askerler bile mukadderatlarından bihaber-dirler. Şimdi de Machado'nun son zamanlardaki gibi, onların ellerinde aslında bir serseri güruhundan baş-ka bir şey olmayan bir ihtiyat kuvvet var ve daima onların suyundan gidiyorlar..

Her şeye başlamadan evvel orduyu elde etmemiz gerekiyor.. İdareyi ele almak için bu elzem. Eskiden bize sadece sopalarla hükmederlerdi. Şimdi ise tüfek-lerle, tabancalarla, makinelilerle ve süngülerle hükme-diyorlar.

Harry, dümeni çevirdi ve teknenin doğruya doğru kaymasına aldırmayarak:

— İşler fena görünüyor, dedi. Oğlan:

— Ne kadar fena olduğunu tahmin edemezsin, diye devam etti.. Zavallı memleketimi çok seviyorum ve onun; içinde bulunduğu zulümden kurtulması için her şeyi, her şeyi yapacağım. Nefret ettiğim şeyleri yapıyorum. Fakat vatan için olduktan sonra, nefret ettiğim şeyleri binlerce defa daha yaparım.

Canım içki istiyor, diye Harry düşündü.. Onun ih-tilâlini ne cehenneme dinliyecektmişim.. O ihtilâlin a-nasını işçilere yardım etmek için bir banka so-yuyor, oradaki adamcağızın canına kıyıyor ve sonra ona hiçbir zararı dokunmayan zavallı Albert'i öldürü-yor.. Öldürdüğü de çalışan bir iş adamıydı.. Ama o bu-nu asla düşünemez.. Ailesi olan bir adamdı.. Onlar Küba'ya koşan Kübalılar.. Sanki kendilerininkinden başka iş yok dünyada.. Birbirlerine pamuk ipliği ile bağlı onlar.. Her an biri yekdiğerini satabilirdi. Ama lâayık oldukları yere yolhyacağım ben onları.. İhtilâl-lerinin Allah belâsını versin.. Ben kendimin ve ailemin selâmetini düşünürüm. İşte o kadar.. Sonra kalkmış bana ihtilâlinde bahsediyor.. O da, ihtilâli de cehen-nemin dibine girsin..

— Çok fena olmalı, dedi oğlana Dümeni bir da-kika sen alır mısın? Biraz bir şeyler içmek istiyoyum.. Oğlan:

— Tabii dedi.. Ne tarafa gideyim.

— İkiyüz yirmibeş.

Ortalık kararmıştı ve Golf Stream'in buralara

kadar gelen akıntıları tekneyi sallıyordu. Deniz tutan iki Kübalının yanından geçti ve kıç üstündeki ay iskemlesinde oturan Roberto'ya doğru yürüdü.. Sular, motorun iki yanından hızla kayıyordu. Roberto yüzü ona doğru olduğu halde, ayaklarını başka bir av iskemlesine dayamış, oturuyordu. Harry:

— Eirak, biraz da ben içeyim, dedi.. Büyük yüz-lü herif, kaba bir tavırla:

— Cehennem ol, diye homurdandı.. Bunlar benim. Harry:

— Pekâlâ, diyerek başka bir şişe almak için iler-ledi. Aşağıdan aldığı şişeyi sağlam kolunun altına yer-leştirip doğruldu ve mantarı açıp birkaç yudum içti... Kendi kendine: Tam zamanı şimdi dedi. Artık bekle-menin mânası yok.. Küçük oğlan müstakbel sulhu dü-şünüyor.. Koca suratlı orospu çocuğu sarhoş... Öteki ikisinin de deniz tutmuş... En iyi an şimdi..

Birkaç yudum daha içti ve Bacardi vücudunun. sathını ısıttığı halde, midesinde müthiş bir soğukluk hissetti... İçersi buz gibiydi Dümendeki oğlana:

— İçki ister misin? diye sordu.. Oğlan:

— Hayır, teşekkür ederim, dedi.. Ben içki içmem.

Harry, pusula dolabından vuran ışık altında, oğ-lanın gülümsediğini gördü. Güzel görünüşlü bir oğ-landı. Hem de güzel konuşuyordu.

— Ben içeceğim, dedi.. Büyük bir yudum aldı, fa-kat alkol midesinden göğsüne doğru yayılan soğuk-luğu gidermedi.. Şişeyi yere bıraktı.. Oğlana:

— Bu istikamette yol almaya devam et, dedi. Ben motorlara bir göz atacağım.

Makine dairesinin kapağını kaldırdı ve aşağıya indi.. Kapağı, zeminle, arasında dışarısını görmek için bir aralık kalacak şekilde kapattı.. Motorun üzerine eğildi ve elfni silindirlerin, yağ kutularının üzerinde gezdirdi.. Gevşemiş iki yağ tüpünü sıkıştırdı. Kendi kendine, sersemliği bırak, dedi.. Sersemliği bırak da işe başla!.. Nerede Thompson? İşte. Burnumun di-binde...

Kapağın aralığından dışarıya baktı.. Elini uzatsa, deniz tutan Küba'lının üzerinde oturdukları benzin bidonlarına dokunabilirdi.. Oğlanın arkası ona dönük-tü ve yüksek iskemleye oturmuştu.. Pusula kutusu-

nun ışığı yüzünü aydınlatıyordu.. Döndü ve karanlık suların teşkil ettiği fon'da, kış üstündeki iskemleye yayılmış, oturan Roberto'ya baktı..

Bir şarjörde yirmi bir kurşun olduğuna göre hepsine beşerden dört atış, diye düşündü.. Parmağımı çok dikkatli kullanmalıyım.. Pekâlâ.. Haydi bakalım.. Sersemliği bırak, yüreksiz herif! Allahım, ya bir kişi daha olsaydı o zaman nasıl ateş ederdim!. Ama iyi ki dört kişi hepsi.. Elini yukarıya kaldırdı, kapakla, başı arasındaki mesafeyi ölçtü, sonra parmağını tetiğe koyup, emniyeti açtı ve silâhı kapaktan çıkardı..

Makine gürültüsü ile dolu mahzende büzülerek, dikkatle, şimdi pusula ışığının daha iyi aydınlatığı oğlanın kafasına nişan aldı..

Silâh karanlıkta büyük bir alev hasıl ederek patladı ve mermi kovanları, kapalı kapağa çarparak makinelerin üstüne düştü.. Oğlan daha yere yuvarlanmadan makineliyi sol taraftaki deniz tutmuş adamın ve daha sonra da silâhına davranmaya çalışan ötekinin üzerine boşalttı.. Adam haykırarak kış üstüne yuvarlandı.. Koca suratlı da iskemleden aşağıya kaymıştı.. Harry, bir iki boş iskemlenin silüetini görebiliyordu. Arkasında, güzel konuşan oğlan yatıyordu.. On dan şüphe etmeğe mahal yoktu... Bir kenarda deniz tutan adamlardan biri hareketsiz uzanmış, öte yanda da onun arkadaşı yüzüstü yere serilmişti..

Harry, karanlıkta, büyük yüzlü herifin yerini tâyin etmeğe uğraşıyordu..

Motor sular daire şeklinde dönüp duruyordu ve kış üstü şimdi biraz aydınlanmıştı.. Nefesini tuttu ve etrafına bakındı.. Köşede büzülmüş duran koyu renkli cisim olmalıydı.. Cismi gözetliyerek biraz hareket etti.. Evet.. O idi...

Herif sürünerek ona doğru ilerliyordu.. Hayır, ha-hayır... Yüzüstü düşmüş adama doğru... Onun silâhını almak istiyordu. Thompson'u doğrultarak, emin olmak için adamın hareket etmesini bekledi.. Sonra tetiğe bastı.. Silâhın ışığı, el ve dizlerinin üzerinde emekliyen üç herifi aydınlattı sonra ta-ta-ta-ta'lar ve alev durdu.. Harry; herifin bir külçe gibi yere yıkıldığını duydu..

— Köpoğlu köpek, dedi Harry. Koca suratlı cânî.. Orosu çocuğu.

İçini kaplayan bütün soğuk dağılmıştı.. Silâha koymak maksadı ile benzin deposunun yanındaki öteki şarjörü almak için eğildi.. Şarjörü buldu fakat eli soğuk bir mayie temas etti.

Benzin bidonu, delinmiş, dedi kendi kendine.. Motoru durdurmam lâzım.

Boş şarjörü çıkardı ve yenisini takarak, kış üstüne çıktı.. Ayağa kalktı ve Thompson'u sol eline alarak, kapağı kapatmadan önce etrafa bakındı.. Tam bu sırada yerde yatan deniz tutmuş Kübalı'lardan biri yarı doğruldu ve Harry'nin sol omuzuna doğru üç el ateş etti. Kurşunlardan ikisi benzin bidonlarını sıyrıp geçti, herifin iyi nişan alarak savurduğu üçüncüsü, gövdesine saplandı.. Harry küpestenin kenarına oturdu.. Karnından bir tabanca kurşunu ile vurulmuştu.. Sirtını av iskemlesinin demir ayaklarına dayamıştı ve Kübalı tekrar ateş edince kurşun bu demir ayakları yalayıp gitti.. Harry eğildi, Thompson'u buldu, dikkatle kaldırdı, ileriye doğru tutarak soğukkanlılıkla herife doğru ateş etti..

Herif yuvarlanınca, Harry kış üstünü araştırma-ya başladı ve büyük yüzlü herifi buldu.. Adam yüz üstü düşmüştü.. Harry sakat koluyla, onun kafasını buldu, tüfeğin namlusunu, herifin saçlarının arasına soktuktan sonra tetiğe dokundu.. Silâhın ucu kafatasına muntazam fasılalarla değişiyor ve bir balkabağına sopayla vuruluyormuş gibi bir ses çıkarıyordu.. Harry silâhı yere koydu ve kış üstüne, Roberto'nun cesedinin yanına uzandı..

— Ben köpoğlu köpeğin biriyim, dedi.. Dudakları dökme tahtalarına değişiyordu. Şimdi, işi bitmiş bir köpeğim.. Makineleri durdurmalıyım yoksa hepimiz yanarız, diye düşündü.. Hâlâ bir şansa mâliğim. Tuhaf bir şans.. Aman Allahım.. Bir şey işimi bozdu.. Tersine giden tek şey o oldu.. Allah belâsını versin.. Ah şu Küba'lı orospu çocuğu.. Onun bu işi yapacağını nasıl akıl edebildim?

Elleri ve dizleri üzerinde doğrularak, makine dai-

resinin kapağına tutuna tutuna dümen iskemlesine doğru süründü.. Nasıl olup da hâlâ hareket edebildiğine şaşarak, dümeni tuttu sonra birden kendinde bir halsizlik, bitkinlik hissetti ve pusula kutusunun arkasına uzanıp, motorun hareketine yarıyan iki kablo-yu da kopardı. Makineler durdu ve teknenin iki yanından akıp giden suların şırıltısını işitti.. Başka hiçbir ses yoktu..

Tekne, kuzey rüzgârının tesiri ile sürüklenmeye başlamıştı.. Dümen tekerliğine sarıldı ve kendini iskemlenin üzerine çekti, önündeki pusula tablasına yaslandı.

Kuvvetin, kendini terketmeye başladığını ve içinde, halsizliğin verdiği bir bulantı hasıl olduğunu hissetti. Sağlam koluyla gömleğini açtı ve kursunun deliğini parmakları ile yokladı.. Çok az bir kanama vardı.. Ne varsa içimde, diye düşündü.

Uzanıp, hareketsiz dursam daha iyi olur..

Ay, şimdi iyice yükselmmişti ve kış üstünü daha iyi görebiliyordu..

Düşmeden önce aşağıya insem daha iyi olacak, diye düşündü ve küpestden aşağı sürünüp kış üstüne indi... Tekne akıntıyla sürükleniyor ve yan üstü yatan Harry, ay ışığında motorun üstünü iyice görebiliyordu..

Vaziyet fena, diye düşündü. Evet, vaziyet fena.. Acaba o ne yapacak? Marie ne yapacak?.. Belki ona mükâfat vereceklerdi.. Şu Küba'lıların Allah belâsını versin.. Zannedirim o yalnız kalacak.. O hoş bir kadındır.. Artık ona kavuşamayacağım bir daha. İşim bitmiş sayılır.. Ağzımdaki lokma çiğneyemeyeceğim kadar büyük.. Artık uğraşmamalıydım bu işler için. Hâdiseleri olduğu gibi kabul etmeli.. Kimse bunun namâli olduğunu bilemeyecek.. Marie için bir şeyler yapmak isterdim.. Motorda bir dolu para var.. Ne kadar olduğunu bilmiyorum bile. Bu parayla birçok insan zengin olur.. Sahil muhafaza memurları bulacak onları.. Karımın neler olduğunu bilmesini arzû ederdim.. Acaba o ne yapacak? Bilmiyorum.. Ona uyup benzın

istasyonlarında yahut buna benzer yerlerde çalışmıyordım. Bir daha motora binmekten vazgeçmeliydim... Artık motor işinde namuslu para kazanılmıyor.. Ah şu köpoğlu tekne sürüklenmese.. Akıntı onu sürüklemese, belki kurtulurum.. Amma da sallanıyor ha!.. Bu sallantıları içimde hissediyorum.. Ben, Mr. Bee-lips ve Albert.. Bu vak'anın kurbanları.. Tabii bu namussuzları da saymak lâzım. Talihsiz bir işmiş bu.. Benim gibi bir herif sadece benzin istasyonlarında çalışmalı... Ne cehenneme böyle bir yere kapağı atmadım sanki... Artık Marie de çalışamaz.. Ah şu köpoğlu tekne sallanıp, sürüklenmese... Belki kurtulurum.. Ama bunlara boş vermeliyim Eğer yaralı iken su içmez ve uzanıp yatarsan bir şey olmaz, derler.. Ama en çok su içmek tehlikeliymiş.

Mehtabın aydınlattığı, kış üstüne baktı..

Artık tekneyi yolundan çevirmenin faydası yok, diye düşündü.. Sakin ol.. Zaten böyle yapmalıyım.. Sakin ol.. Elimden geldiği kadar sakın olmalıyım.. Daha biraz ümit var. Eğer yatıp, hiç su içmezsen!..

Sırtüstü uzandı ve muntazaman nefes almaya çalıştı.. Tekne Golf Stream'ın kenar akıntıları ile sürükleniyor ve Harry Morgan kış üstünde uzanmış yatıyordu.. İlkönce teknenin sarsıntısına mâni olmak için sağlam elini destek gibi kullanmak istedi. Sonra sesizce uzandı ve öylece kaldı.

— 19 —

Ertesi sabah, Key West'de Richard Gordon, banka soygunu hakkında bir şeyler öğrenmek için kasabaya inmişti. Freddy'nin barında epeyce oturduktan sonra evine dönmeye karar verdi. Bisikletle yolda ilerlerken iri yarı, mavi gözlü bir kadının yanından geçti. Kadının dağınık sarı saçları giydiği erkek şapkasının kenarlarından gelişi-güzel fırlamıştı. Gözleri ağlamaktan kıpkırmızıydı.

Gordon, kocaman bir öküze benziyor, diye düşündü. Böyle bir kadın ne düşünür acaba? Yatakta ne işe yarar bu kadın. Kocasının iriliği hakkında kim bilir ne düşünüyordur. Kocasının iş yapabilir bu kasabada? Kadın değil harp gemisi. Korkunç bir şey.

Eve gelmişti. Bisikleti kapının önüne bırakarak içeri girdi. Sokak kapısı baştan aşağıya kurt yeniği doluydu.

Karısı mutbaktaydı:

— Ne öğrendin Dick? diye seslendi.

— Bırak lâfı, dedi adam. Yazı yazacağım. İlham geldi.

— Güzel. Seni yalnız bırakacağım.

Odanın ortasındaki büyük masanın başına oturdu. Tekstil fabrikasındaki greve dair bir hikâye yazıyordu. Bugün yazacağı bölümde, yolda rastladığı ağlayan kadını kullanacaktı. O gece kocası eve geldiğinde ondan nefret ettiğini söylemişti. Günden güne şişmanlayıp, irileşmesi, memelerinin büyümesi sendika başkanının hoşuna gitmiyordu. Sendika toplantısında konuşan genç, diri memeli, dolgun dudaklı Yahudi kızından sıtayıyla bahsetmişti. Kadın denen şey öyle olmalıydı. Gordon yolda gördüğü kadının hislerini tamamiyle tahmin ediyordu.

Kadının, kocasının okşamalarına olan ilk isteksizliği. Çocuk yapma ve rahata kavuşma arzusu. Kocasının içtimai mevkiine intibak edememenin üzüntüsü.. İğrenç görünen cinsî münasebetlere alışmak için kendini boş yere zorlamasından doğan asabî ihtilâçlar.. Bu bölüm fevkalâde olacak, diye düşündü. Halbuki yolda gördüğü kadın Şerif'in ofisinden eve dönen Marie idi Harry Morgan'ın karısı Marie.

— 20 —

Freddy Wallace'ın motoru, Queen Conch 34 ayak uzunluğunda bir tekneydi. Kenarları beyaza, güverte si tatlı yeşile boyanmıştı. İsmi ve bağlı bulunduğu liman kıç tarafa siyah boya ile yazılmıştı. Tekne direksizdi. Önünde cam rüzgârlıklar vardı. Dümenin önünde bulunan rüzgârlık parçalanmıştı. Kamara kaplamalarında taze kurşun delikleri görünüyordu. Saccak tarafında, su kesiminden birkaç karış yukarıdaki deliklerden birinden, teknenin beyaz boyası üzerine kırmızı renkli bir mayi süzülüyordu.

Tekne hafif bir rüzgârla, kuzey şilep yolunun on mil kadar güneyinde sürüklenmekteydi. Gulf akıntı-

sının koyu renkli sularile teknenin beyazlığı tezat teşkil ediyordu. Teknede hiçbir hayat emaresi yoktu.. Benzin bidonunun üzerindeki sıraya bir adam yüzüko-
yun uzanmış, kolunu birşey almak ister gibi uzat-
mıştı. Bir başkası boynu küpeşteye dayalı yatıyor-
du. Kolu dışarıya sarkmıştı. Uzaktan gören biri, onun
elini denize sokmaya çalıştığını zannederdi.. Parmak-
ları neredeyse suya temas edecekti. Tam bu noktada,
denizin sathında, altın renkli, mor dikenli küçük ba-
lıklar kaynaşıyordu. Teknenin gölgesine sığınmış bek-
liyor ve suya doğru uzanan parmaktan her kan dam-
lası düşüşte atılarak, kırmızı damlacığı, dağılmadan
mideye indiriyorlardı. İki kan emici balık teknenin
gölgesinde sağa gidip geliyordu Kafalarındaki
ufak ağızları açılıp kapanıyor, ince kuyrukları suda
sabırsız bir tavırla çırpınıyordu. Ufak balıkların atıl-
dıkları kan damlalarının muntazaman düşmesi onları
alâkadar etmiyordu. Onların gözü su kesimindeki de-
likten devamlı olarak akan kirlî kandaydı. Fakat hal-
lerinden bunu da beğenmedikleri ve daha iyi yem bu-
lacakları bir yere gitmek istedikleri seziliyordu.

Güvertede üç kişi daha vardı. Bir tanesi dümen
iskemlesinin yanında sırtüstü yatıyordu. Ölmüştü. Di-
ğeri de onun gibi ölüydü Koca vücudu sancak küpeş-
tesinin kenarına uzanmıştı. Üçüncü hâlâ yaşıyordu.
Fakat baygındı. Kafasını sağlam kolunun arasına al-
mıştı.

Sintine, delinen depodan akan benzinle dolmuştu.
Tekne sallandıkça tuhaf bir ses çıkıyordu. Harry Mor-
gan bu sesin kendi karnından çıktığını zannediyordu.
Sanki karnı bir göl gibiydi ve her sallanısta suları
çalkalanıyordu. Sırt üstü yatmış olduğu için böyle
hissediordu. Dizlerini kıvrımış ayaklarını kendine
doğru çekmişti. Karnında hissettiği gölün suları çok
soğuktu. O kadar ki dayanamayıp, bayılacağını hisse-
diyordu. Her şey benzin kokuyordu. Sanki bir hor-
tumla benzin deposundakileri emiyordu. Ağzında bir
benzin tadı vardı.. Yakında benzin deposu olmadığ-
nı bildiği halde bir hortumun boğazından midesine ka-
dar sarktığını sanıyordu. Her nefes alışında bu hor-
tumun bir yılan gibi kıvıldığını hissediyordu. Bun-
dan korkuyordu. Korkuyordu bu soğuk yilandan.

Soğuk her yanını sarmıştı. Bayılmadan uzanmış yatıyor ve soğukun iliklerine işlediğini hissediyordu. İki büklüm olursa ısınabileceğini düşündü. Hakikaten soğuk bir an kayboldu. Bu karnındaki kanamanın bir an durmasından ileri gelmişti. Yara tekrar kanamaya başlayınca soğukla başa çıkamayacağını idrak etti. Yattığı yerde, yaklaşan ölüme mâni olmak için düşünmeye çalıştı. Tekne akıntıyla döndüğünden kamanın gölgesinde kalmıştı... Soğuk gittikçe artıyordu.

— 21 —

Richard Gordon karısına:

— Ne olmuş? diye sordu.

— Gömleğinde ve kulağının arkasında dudak boyası var, dedi karısı.

— Peki seninkine ne demeli?

— Neye?

— Seni o sarhoş köpekle divanda yatarken görmeme.

— Görmedin.

— Peki nerde buldum sizi?

— Bizi divanda otururken buldun.

— Ama karanlıkta.

— Sen neredeydin?

— Bradley'lerde.

— Evet, biliyorum, dedi kadın. Yaklaşma bana.

O karının kokusu var her yanında.

— Ya sende kimin kokusu var?

— Hiç kimsenin. Biz sadece oturmuş, arkadaşça konuşuyorduk.

— Onu öptün mü?

— Hayır.

— Ya o seni öptü mü?

— Evet. Bu hoşuma gitti.

— Orospu!

— Bana bir daha orospu dersin kalkıp giderim.

— Orospu!

— Pekâlâ, dedi kadın. Artık her şey bitti. Madem ki anlaşıyoruz, her şey çoktan bitmeliydi.

— Orospu!

— Hayır. Orospu değilim ben. İyi bir zevce olmaya çalıştım. Ama sen kümeşte tek kalmış bir horoz gibi egoist ve mağrurdun. Her zaman «Bak ne yaptım? Seni nasıl memnun ettim? Hadi koş ve gıdakilayarak bunu herkese haber ver,» diye ötüp duruyordun. Beni asla mes'ut edemedin. Bunu hatırladıkça midem bulanıyor.

— Gıdaklamana lüzum yoktu. Hiçbir zaman sadık bir tavuk gibi hareket etmedin.

— Bunda kim kabahatliydi. Çocuk yapmasını istemiyen ben miyim? Buna teşebbüs etmedik bile. Sadece yüzmek için Cap d'Antibes'e, kış sporları için İsviçre'ye gittik. Sonra Key West'e geldik. Senden nefret ediyorum. Anlıyor musun? O Bradley denen karı sana her şeyi unutturdu.

— Bunu bir yana bırak.

— Eve dudak boyasına bulanmış olarak geliyorsun. İnsan hiç olmazsa yıkanır. İşte alında da kırmızı lekeler var.

— Sen de o sarhoşu öptün.

— Öpmedim. Ama senin o anda yaptıklarını bilseydim memnuniyetle öperdim.

— Öyleyse seni öpmesine niçin müsaade ettin?

— Sana kızmıştım. Bekledim, bekledim. Fakat gelmedin. O karının yanına gidip saatlerce kalıyordun. John beni eve getirdi.

— İsmi John öyle mi?

— Evet. John. JOHN. John.

— Diğer ismi ne? Thomas mı?

— Hayır. Mac Walsey.

— Niçin onu da söylemedin? Karısı:

— Söyleyemem, dedi ve güldü. Fakat hemen ciddileşti. Dudakları titriyordu. Gözlerinde yaşlar vardı.

— Keyfim yerinde olduğu için güldüğümü sanma, dedi. Her şey bitti. Senden nefret etmiyorum. Ama sevmiyorum da. Seninle hiçbir âlakam yok.

— Pekâlâ.

— Hiç de âlâ değil. Her şey bitti. Anlamıyorum musun?

— Zannederim öyle.

— Zannetme. Emin ol.

— O kadar melodramatik oluyorsun ki Helen.

— Ben mi? Yanlıyorsun. Her şey bitti. Hepsî okadar.

— Bu olamaz.

— Her şeyi tekrarlatma bana.

— Peki ne yapacaksın?

— Henüz ben de bilmiyorum. Belki John Mac Walsey'le evlenirim.

— Evlenemezsin.

— Canım isterse evlenirim.

— O seninle evlenmez.

— Hayır. Evlenir. Bugün bana bunu teklif etti.

Richard Gordon bir şey söylemedi, içine öyle bir şeyler olmuştu ki sanki söylenenleri işitmiyordu.

— Ne teklif etti?

— Onunla evlenmemi.

— Niçin?

— Çünkü beni seviyor. Çünkü kendisile yaşamama istiyor. Beni geçindirecek kadar parası var

— Sen benim karımsın.

— Öyle sanıyorsun değil mi? Benimle kilisede evlenmedin ve zavallı annemin kalbini kırdın. Kendi menfaatin için başkasının kalbini kırmaktan zevk alıyorsun. Aptallık bende ki senin için ben de kalp kırdım. Hattâ kendi kalbimi bile. Kalbim parçalandı ve yokoldu. Senin için inandığım ve güvendiğim her şeyi terkettim Çünkü harikulâde bir insandın ve beni çok seviyordun.. Aşk içinde yaşıyorduk. Aşk en büyük şeydi, değil mi? Hiç kimsenin mâlik olamayacağı bir aşk yok muydu aramızda? Sen bir dâhî idin ve ben senin bütün hayatındım. Senin dostun, siyah çiçeğindim. Bunları hep sen söylüyordun. Saçmaydı. Aşk pis ve yalandı. Senin için aşk, çocuğum olmasın diye zorla yutturduğun o pis haplardı. Aşk kinindi. Bu kininden yuta yuta kulaklarım sağırlaştı. Aşk bana aşıladığın, çocuk yapma korkusuydu. Her tarafımı sardı bu korku.. Aşk karnımdaki teşekkül etmemiş çocuğu parçalayıp çıkaran operatörün kısaçlı makasıydı. Aşkı biliyorum artık Aşk daima banyo odasında kilitli bulunur. Lizol gibi kokusu vardır. Allâh belâsını versin. Aşk sensin. Geceleri ağzı bir karış açık

uyuyan sen. Bütün gece tekrarladığım duaları söylemekten korktuğum sen. Aşk kitaplarda okuyup bana öğrettiğin pis şeylerdir Evet. Artık aşkla da, seninle de işim kalmadı. Yere batsın senin iğrenç aşkın. Anladım mı muharrir bozması?

— Seni düzenbaz ahlâksız.

— Bana isim takmaya uğraşma. Senin de lâyük olduğun ismi biliyorum.

— Doğru.

— Hayır. Doğru değil Yanlış. Hepsi yanlış. İyi bir muharrir olsaydın, öteki kusurlarının topuna birden göz yumabilirdim. Fakat senin âdi bir dalavereci olduğunu, modaya uymak için siyaset değiştirdiğini, insanların yüzlerine gülüp, arkalarından atıp tuttuğunu gördüm. Bunları o kadar çok gördüm ki, senden nefret ettim. Bugün de o zengin orospu Bradley çıktı karşına. Oh, buna tahammül edemiyorum. Sana itina etmeye, seni eğlendirmeye, yemek pişirmeye uğraştım. Sus deyince sustum, gül deyince güldüm. Seni oyaladım. Kaprislerine, mânâsızlıklarına, kabalıklarına boyun eğdim. Ama şimdi hepsinden kurtuldum artık.

— Ve demek sarhoş profesörle birlikte bunlara yeni baştan başlamak istiyorsun?

— O iyi bir insan. Müşfik, müsamahakâr ve makul. İnsan onunla rahat edebilir. Onda senin asla sahip olamadığın hususiyetler var. Tamamile babama benziyor.

— Sarhoşun biri o.

— İçiyor. Babam da içerdi. Babam yün çoraplar giyer ve geceleri ayaklarını bir iskemleye dayayıp gazetesini okurdu Bize gayet iyi bakardı. Kazancı usta-sıydı ve parmak kemikleri defalarca kırılmıştı. Sarhoşken daima kavga etmek ister fakat ayıkken gayet iyi döğüşürdü. Annem arzu ettiği için Hacca gitti. Anneme ve Allaha karşı vazifesini yapmak için Hacı oldu. Fakat bunu daha çok annem için yaptı. İyi bir adamdı. Başka bir kadınla yatıp yatmadığını bilmiyorum ama böyle bir şeyi asla anneme sezdirmedi.

— Çok kadınla yatmış olduğuna bahse girerim.

— Belki yatmıştır. Fakat bunu karısına değil,

sadece günah çıkarttığı rahibe söylemiştir. Ve her seferinde yaptığı şeye nâdim olmuş, üzölmüştür. Yaptığı bu iğrenç fiilden horoz gibi gururlanıp, kollarını kabartarak karısına olanları anlatmamıştır. Şayet yaptıysa kızlarını ve annemi yazlığa gönderip, erkek kardeşlerimle evde kalıp içtiği zaman yapmıştır. Tam bir erkekti o.

— Sen muharrir olup bunları yazmalıydın.

— Herhalde senden daha iyi bir muharrir olurum. John Mac Walsey iyi bir adam. Ama sen öyle değilsin. Olamazsın da... Dinin ve inançların ne olursa olsun sen iyileşemezsin.

— Dinim yok benim.

— Benim de yok. Sen yok ettin onu. Bir zamanlar vardı ve tekrar sahip olacağım. Tekrar geri almayacaksın onu benden. Her şeyimi elimden aldığın gibi..

— Hayır.

— Tabii, hayır Helené Bradley gibi zengin bir kadının yatağına girebilirsin ama.. Seni nasıl seviyor o? Sana dünyanın en mükemmel erkeği olduğunu söylüyor mu?

Richard Gordon onun teessür dolu, aynı zamanda hiddetli yüzüne baktı.. Ağlamak daha başka bir güzellik veriyordu ona. Dudakları yağmurdan sonra kabaran toprak gibiydi. Bir müddet onu süzdükten sonra:

— Demek beni sevmiyorsun? diye sordu.

— Bu kelimeyi işitmekten bile nefret ediyorum.

Adam:

— Pekâlâ, diyerek birden karısının suratına bir tokat attı.

Kadın bu sefer hiddetten değil ızdıraptan haykırđı ve başı masaya düştü.

— Bunu yapmana lüzum yoktu, diye mırıldandı.

— Vardı, dedi kocası. Çok şeyler biliyorsun, fakat bunu yapmama ne kadar çok lüzum olduğunu bilmiyorsun.

Onun bilmediği bir şey daha var, diye düşündü. O gün akşama doğru Heléne Bradley, kucagında yattarken, kapının açıldığını ve kocasının onlara baktığını farketmemişti. Beyaz tavandan, ajorlu perdeler-

de başka bir şey görmüyor ve erkeğin kollarında ihtirasla inliyordu.

Fakat Richard Gordon başını çevirince, kapı aralığındaki iri ve sakallı adamı görmüştü.

Heléne:

«Durma» diye fısıldamıştı. «Devam et.»

Parlak saçları yastığın üzerine yayılmıştı.

Richard Gordon kollarını gevşetmiş, başını çevirmiş, hâlâ bakıyordu. Kadın yarı kalmış zevkin heycanile:

«Aldırma ona,» diye inlemişti. «Hiçbir şeye aldırma. Bu halde bırakamazsın beni.»

Sakallı adam kapıyı yavaşça kapamıştı yine. Gülmüyordu.

«Gitmeliyim.»

«Beni bu halde bırakamayacağını anlamıyor musun?»

«O adam.....»

«O Tommy. Kocam.» demişti Heléne. «O böyle şeyleri bilir. Aldırma. Haydi sevgilim. Ne olur devam et.»

«Yapamam.»

«Yapmalısın,» diye inlemişti Heléne.

Richard Gordon, kadının şehvetle titrediğini, omuzuna yasladığı başının istekle sarsıldığını hissetmişti.

«Aman Allahım. Bir kadının halinden anlamaz mısın sen?»

«Gitmem lâzım.» dedi. Richard Gordon.

Alaca karanlıkta kadının eli suratında şaklamış, gözlerinden ateş çıktığını sanmıştı. Bir tokat daha yedi. Bu sefer ki ağzına rastlamıştı.

«Demek senin erkekliğin bu kadar» diye bağırmıştı. Kadın. «Ben seni dünyada bir tane zannetmiştim. Defol buradan.»

Bu akşam olmuştu bunlar. İşte Bradley'lerdeki macerası böyle nihayet bulmuştu.

Karısı masaya dayanmış, başını elleri arasına almış düşünüyordu. İkisi de susuyorlardı. Richard Gordon saatin tıkırtısını işitiyordu. Oda sükûna gömülmüştü. Nihayet karısı ona bakmadan:

— Olanlara üzüldüm, dedi. Ama artık her şeyin bittiğini anlıyorsun değil mi?

— Sen öyle istedikten sonra ne diyebilirim ki?

— Eskiden istemiyordum. Ama uzun zamandır böyle olacağımı biliyordum.

— Seni tokatladığımı için müteessirim

— Oh, Ehemmiyeti yok bunun. Kötü bir şey değildin.. Daha iyi vedalaşamazdın benimle.

— Gitme.

— Gitmeliyim, dedi kadın. Büyük bavulu almak mecburiyetinde kalacağımı için müteessirim..

— Bu işi sabaha yap.. Sabaha daha kolay toplarsın eşyalarını.

— Şimdi yapmalıyım Dick. Daha kolay olur. Fakat öyle yorgunum ki. Münakaşa yordu ve başımı ağrıttı.

— Nasıl istersen öyle yap.

— Ah, Allahım, dedi kadın. Keşke münakaşa etmeseydik. Ama ettik bir kere.. Ama her şeyi yoluna koyacağım.. Birisinin sana bakması lâzımdı.. Bütün bunları sana söylemeseydim ve sen de bana tokat atmamış olsaydın belki tekrar barışabilirdik.

— Hayır, artık çok geç.

— Senin için üzülüyorum Dick.

— Üzülme benim için, yoksa tekrar tokatlarımı seni.

— Beni tokatlarsan belki kendimi daha iyi hissedirim. Üzülüyorum. Üzülüyorum senin için.

— Cehennem ol.

— Yataktaki halin için söylediklerime pişman oldum. Hârikulâdesin.

— Sen buna lâyık bir kadın değilsin.

Helen tekrar ağlamaya başladı.

— Bu, beni tokatlamandan daha fena, dedi.

— Peki niçin söyledin öyleyse?

— Bilmiyorum. Hatırlamıyorum bile Hiddetlenmişim ve bana kötü muamele etmişin.

— Herşey bitti. Hâlâ niçin üzülüyorsun?

— Oh, herşeyin bitmesini istemiyorum ben. Ne çare ki, bitti ve yapacak başka şey kalmadı.

— Sarhoş profesörüne koş.

— Sus, dedi kadın. Sus Daha fazla konuşmıyalım.

— Peki.

— Kabul mü?

- Evet.
- Ben burada uyurum.
- Hayır. Yatakta yatabilirsin. Yatmalısın Ben dışarı çıkacağım.
- Oh, gitme.
- Gitmeliyim.
- Gülegüle, dedi kadın.

Richard Gordon pek çok sevdiği karısının yüzüne, ağlamaktan bozulmayan yüzüne baktı. Kıvırcık siyah saçlarına, süveterinin içinde dimdik duran ufak memelerine baktı. Masaya dayandığı için karısının hoşuna giden başka tarafları görünmüyordu. Kapıya doğru yürürken karısı da onu seyrediyordu. Elini çenesine koymuş sessizce ağlamaktaydı.

— 22 —

Bisiklete binmiyerek kasabaya doğru yürüdü. Ay yükselmmişti. Mehtapta ağaçların koyu gölgeleri yola düşüyordu. Düz çatılı küçük evlerin önünden geçti. Kapalı pancurların kenarlarından parlak ışıklar sızıyordu. Conch kasabasının tek katlı evleri yolun kenarına sıralanmıştı. Az sonra Küba stili içkilî gazinoların bulunduğu meydana geldi. Bunların kapıları açık ve isimleri neon ışıklarla yazılmıştır. The Red House; Chicha's.. Az ötede kilise semaya doğru yükseliyordu. Taş merdivenleri bembeyazdı. Mehtapta piramit şeklindeki kuleleri hiç de göze hoş gelmiyordu. Benzin istasyonunun, küçük sandviçcinin önünden geçerek aydınlık meydana yaklaştı. Meydanın iki yanında üç eczane, bir müzik âletleri satan mağaza, yahudilerin işlettiği beş dükkân, üç kumarhane, iki berber dükkânı, iki birahane, dördü âdi olmak üzere beş lokanta, bir fotoğraf atölyesi, iki gazete ve tütün bayii sıralanmıştı. Fotoğraf atölyesinin üst katında dört dişçi muayenehanesi vardı. Daha aşağıda kapılarının önünde dâvetkâr tavırlı kızlar dolaşan âdi barlar bulunuyordu. Otomatik bir piyanonun sesi sokağı doldurmuştu. İlerde Adliye binası ve beyaz boyası mehtapta parlıyan hapishane gözüküyordu. Sokakta sızmış bir geminin üstünden atlayarak önünü otomobillerin doldurduğu Lilac Time salonuna doğru yürüdü.

Lilac Time ışık içinde yanıyordu. İçersi gayet kalabalıktı. Richard Gordon kapıdan girince kumar salonunun dolu olduğunu gördü. Rulet tekerleği yavaşça dönüyor ve küçük top, mâdeni yuvarlakta hoş bir ses çıkararak dolayıyordu. Yerleşecek bir numara buluncaya kadar tıkırtısı devam ediyor, sonra sadece önün tekerleğin sesi işitiliyordu.

Bar kısmında, Lilac Time'ın sahibi garsonlara emir yağdırıyordu.

— Buyrun, buyrun Mist' Gordon, diye bozuk İngilizcesiyle konuştu. Ne emrediyorsunuz?

— Bilmiyorum, dedi Gordon.

— İyi görünmüyorsunuz? Neyiniz var? Hasta mısınız?

— Hayır.

— Size mükemmel bir içki hazırlıyayım. Birşeyiniz kalmaz. Hiç ojen dedikleri İspanyol absenti içmiş miydiniz?

— Hayır.

— İçince birşeyiniz kalmıyacak. Barmene döndü: Mister Gordon'a güzel bir ojen yap.

Tezgâha dayanarak Gordon üç bardak ojen içti ama bir faydasını görmedi. Soğuk, tatlımsı ve likörü andıran bu içki başının ağrısını gidereceğine daha da artırdı.

— Bana başka bir şey ver, dedi.

Barın sahibi:

— Ne oldu? diye sordu. Ojen'den hoşlanmadınız mı? Hasta mısınız?

— Hayır.

— Ojen'in üstüne başka birşey içerken dikkat etmelisiniz.

— Susuz bir viski ver bana.

Viski dilini ve gırtlığını yakarak gitti. Fakat kafası hâlâ karmakarışıktı. Karşısındaki aynaya bakarken âni olarak içmekten fayda göremeyeceğini idrâk etti. Nêkadar çok verse içsin, bu düşünceleri defedemeyeceğini, sızıp kalsa bile ayılınca tekrar onları bulacağını biliyordu.

Yanında duran seyrek sakallı bir genç:

— Siz Richard Gordon değil misiniz? diye sordu.

- Evet,
- Ben Herbert Spellman'ım. Zannedersem vaktile Brooklyn'deki bir toplantıda tanışmıştık.
- Mümkündür, dedi Gordon, Niçin olmasın?
- Son kitabınızı pek çok beğendim. Zaten hepsini de beğendim ya.
- Memnun oldum, dedi Richard Gordon. Birşey içer misiniz?
- Kadehimdekini bitirmedim henüz, dedi Spellman. «Hiç Ojen içtiniz mi?»
- Bir fayda vermedi
- Neyiniz var?
- Canım sıkılıyor.
- Bir daha denesenez?
- Hayır. Ben viski içeceğim.
- Biliyor musunuz, sizinle tanışmak büyük şereftir. Beni o toplantıdan hatırlıyacığınızı sanmam.
- Hayır. Fakat iyi bir toplantıydı. Siz de öyle güzel bir partiyi unutmamışsınızdır herhalde?
- İmkânı var mı? Hatırlıyor musunuz, toplantı Margaret Van Brunt'larda yapılmıştı.
- Hatırlamağa çalışıyorum.
- Toplantıya en çok neş'e katan bendim zannedersem.
- Sahi mi? dedi Gordon. Spellman iftiharla:
- Evet, diye cevap verdi. Bendim. O, gördüğüm en güzel partiydi.
- Şimdi ne iş yapıyorsunuz?
- Hiçbir şey. Sadece dolaşıyorum. Buna bir seyahat da diyebilirsiniz. Yeni bir kitap yazıyor musunuz?
- Evet. Yarıyı tamamladım.
- Harikulâde, dedi Spellman. Neye dair bu kitap?
- Tekstil fabrikasındaki bir greve.
- Mükemmel. Benim sosyal mücadelelere karşı bir zaafım olduğunu biliyor musunuz?
- Anlamadım.
- Kargaşalıkları severim, dedi Spellman. Herhalde romanınızda böyle şeyler boldur. Sahi romanda güzel bir müfsit kız var mı? Bir yahudi kız?
- Richard Gordon şüpheyle:

— Niçin olsun? diye sordu.

— Olmalı. Kız, Sylvia Sydney'e benzemeli. Ben onu seviyorum Resmini görmek ister misiniz?

— Evvelce görmüştüm, dedi Richard Gordon.

Spellman neş'eli bir tavırla:

— Haydi birşeyler içelim, dedi. Sizi burada görmemi düşünün bir kere. Ne talihli adamım değil mi? Çok talihliyim.

— Niçin?

— Deliyim ben, dedi Spellman. Ne güzel değil mi? Deliler her zaman birine asık olur. Daima memnundur.

— Ne zamandan beri delisiniz?

— Zannedersem doğduğumdan beri, dedi Spellman İnsan böyle daha mes'ut bir hayata kavuşuyor.

Richard Gordon adamdan biraz uzaklaştı.

— Yok canım, dedi Spellman. Zararlı bir deli değilim ben. Asla zararlı olmadım kimseye. Haydi birşey içelim.

— Demek deliliğiniz yeni değil?

— Hayır. Söyledim ya, insan hayatta sadece bu şekilde mes'ut olabilir. Başkalarının yaptıklarından bana ne? Douglas Aireraft ne halt ederse etsin Bana dokunamaz. Ben sizin kitaplarınızdan birini alırım. yahut kafayı çekerim, yahut Sylvia'nın resmine bakarım. Böylece saadetim asla bozulmaz. Bir kuş gibiyim, Hattâ kuştan daha iyi. Ben bu...

Bir kelime arıyormuş gibi durdu, sonra:

— Ben sevimli bir leyleğim, diye lâfını bitirdi. Sâbit nazarlarla Richard Gordon'a bakıyor, dudakları birşey söylemiş gibi hareket ediyordu. Az ötedeki guruba dahil olan sarışın ve iri yapılı bir genc yanlarına yaklaşıp elini Spellman'ın omuzuna koydu.

— Haydi gel Harold, dedi Eve gitsek iyi olacak. Spellman vahşî bir tavırla Richard Gordon'a baktı:

— Bu herif bir leylekten korktu, dedi. Bir leylekten kaçtı. Gökte daireler çizmekten başka işi olmayan bir leylekten.

İri adam:

— Yürü Harold, diye tekrarladı.

Spellman elini Richard Gordon'a uzattı:

— Kusura bakmayın, dedi. İyi bir muharrirsiniz. İşinize devam edin. Daima bahtiyar olduğumu unutmayın. İşinizi bozmayın sakın. Yine görüşürüz.

İki adam kapıya doğru yürüdüler. Yarı yolda Spellman başını çevirerek Richard Gordon'a göz kırptı.

Barın sahibi az ötedeydi. Başını sallıyarak:

— İyi adamdır, dedi. İyi de tahsil görmüş. Çok okuduğu belli. Fakat daima kadeh kırmak ister. Bunu zarar olsun diye yapmaz. Kırdıklarının parasını fazlasıyla öder.

— Buraya sık sık gelir mi?

— Her gece. Size kendisinin ne olduğunu söyledi? Bir korsan mı?

— Bir leylek.

— Evvelki gece bir beygirdi. Kanatlı bir beygir. Bira şişesinin üstündeki beygir gibi. Ama kanatlı olduğunu iddia ediyordu. Dedim ya iyi adam. Bol parası var. Kezâ bol bol da fikirleri. Ailesi yanındaki bekçiyle birlikte onu buraya göndermiş. Kitaplarınızdan hoşlandığını söylemişti bana, Mr. Gordon. Haydi, benden birşey için.

— Bir viski ver, dedi Richard Gordon Sheriff'in kendisine doğru geldiğini gördü. Şerif uzunca boylu, çok zayıf ve arkadaş canlısı bir adamdı. Gordon geçen akşam onu Bradley'lerin toplantısında görmüş ve beraberce banka soygunu hakkında konuşmuşlardı.

— Merhaba, dedi şerif. Eğer işiniz yoksa benimle gelin. Gümrük memurları Harry Morgan'ın motorunu getirecekler. Bir şilep onun Matabumbe civarında olduğunu haber vermiş. Tariflerine göre bu Harry'nin bindiği motor.

— Aman Allahım, dedi Gordon. Hepsini yakalamışlar mı?

— Habere göre biri hariç motordakilerinin hepsi ölüymüş.

— Canlı adamın kim olduğunu biliyor musunuz?

— Hayır. Haberde bu yok. Neler olduğunu Allah bilir.

— Parayı ele geçirmişler mi?

— Bunu bilen yok. Küba'ya gidemediklerine göre paralar motordadır.

- Ne zaman gelecekler?
- Buraya varmaları için iki-üç saat ister.
- Motoru nereye getirecekler?
- Zannedersen Gümrük havuzuna. Gümrük motorları da oraya bağlanır.
- Peki seni nerede bulayım?
- Buraya uğrayıp alırım seni.
- Ya buraya, yahut Freddy'ye uğra. Burada daha fazla kalacağımı zannetmiyorum.
- Freddy'nin barında iş yok bu gece. Bir sürü Key West'li dolmuş oraya. Onların bulunduğu yerde daima bir hâdisе olur.
- Gidip oraya bakacağım, dedi Richard Gordon. Canım sıkılıyor burada.
- Şerif:
- Öyleyse kavgalara karışma, dedi. Seni oraya götürüyüm mi?
- Sağol.
- Kalabalıktan sıyrılarak dışarı çıktılar. Arabada Gordon, Şerif'in yanına oturdu.
- Sence Morgan'ın motorunda neler oldu? diye sordu.
- Allah bilir, dedi Şerif. Mesele çok karışık görünüyor.
- Başka bir haber gelmemiş mi gümrüğe?
- Hayır, dedi Şerif. Şuraya bak hele.
- Freddy'nin ışıklarla donanmış barının önündeydiler. Kalabalık kaldırıma kadar taşmıştı. Tulumlu, kepli, madencilere mahsus çelik başlıklı ve çıplak kafalı bir sürü Key West'li barı istilâ etmişti. Parayla işleyen gramofonda «Kapri Adası» çalmaktaydı. Gordon inmek üzereyken barın kapısı açıldı ve dışarıya iki adam fırladı. Kaldırıma yuvarlanınca, üstteki adam, alttakinin saçlarına sarılarak kafasını sert betona vurmaya başladı. Her vuruşta insanın içini tuhaflaştıran tok bir ses çıkıyordu. Hiçkimsenin bu kavgaya aldırış ettiği yoktu.
- Şerif arabadan inerek üstteki adamın omuzuna sarıldı:
- Kes kavgayı, dedi. Kalkın bakalım.
- Adam doğrularak Şerife baktı:

— Allahıniseversen, kendi işinden başkasına karışmasan olmaz mı? dedi.

Saçları ve suratı kan içinde kalan öteki adam, kulağından sızan kanları silerek Şerif'e doğru döndü. Kalın bir sesle:

— Bırak arkadaşımı, dedi. Sana ne oluyor? Tahammül ettiğimi görmüyor musun?

Arkadaşını döven adam:

— Kafan taş gibi sağlam Joey, dedi. Sonra Şerif'e döndü: Bana bir dolar verir misin?

— Hayır!..

— Öyleyse canın cehenneme, Richard Gordon'a döndü:

— Sen ne dersin arkadaş?

— Bir içki ısmarlarım, dedi Gordon.

Adam, Gordon'un koluna yapışarak:

— Haydi öyleyse, dedi.

Şerif:

— Daha sonra gelirim ben, diye seslendi.

— Güzel. Burada bekliyeceğim.

Barda bir köşeye yerleşirlerken şekilsiz, şiş suratlı, kulağından kan sızan adam Gordon'un koluna girdi:

— Eski arkadaşım, dedi.

Öteki:

— İyi adamdır, diye lâfa karıştı. Dayağa öyle tahammülü vardır ki.

Kalabalık arasından biri:

— Ama içkiye dayanamaz, dedi.

Yüzü kanlı adam:

— Haydi içelim, dedi. Arkadaşımla birlikte içelim. Richard Gordon'un kulağına fısıldadı: İçkiye dayanamam, ama gördüm dayağa karşı öyle değilim.

Arkadaşı biradan ıslanmış tezgâha dayanarak:

— Dinle bak, dedi. Onu bugün öğle üzeri beş numaralı kampta görecektin. Yere yıktım ve bir şişeyle, davul çalar gibi kafasına vurmaya başladım. Yemin ederim, elli kere vurdum kafasına.

— Daha fazla, dedi suratı kanlı adam.

— Fakat en ufak bir tesiri bile olmadı bu darbelerin.

— Dayanırım, dedi öteki. Richard Gordon'un kulağına eğildi: Bu bir sırdır.

Richard, barmene bira getirmesini işaret etti. Beyaz ceketli, şiş göbek zenci barmen tezgâhın üzerine iki bira bardağı koydu. Richard:

— Sır olan ne? diye sordu.

Yüzü kanlı:

— Ben, dedi. Benim sırrım.

Öteki arkadaş:

— Hakikaten bir sır vardır onda, dedi. Yalan söylemiyor.

Yüzü kanlı adam Gordon'un kulağına eğildi:

— İşitmek ister misiniz?

Gordon başını salladı:

— Hiç canım yanmaz.

Arkadaşı da başıyla tasdik etti:

— Dahası da var, dedi. Söylesene.

Kızıl saçlı adam, kanlı dudaklarını Gordon'un kulağına yaklaştırdı:

— Hattâ bazan bundan zevk duyarım, dedi. Nasıl? Beğendin mi?.

Gordon'un yanbaşıda zayıf, uzunboylu bir adam vardı. Gözünden çenesine kadar inen bir yara izi taşıyordu. Kızıl saçlıya bakarak sırttı:

— Bununki, önce bir san'attı, sonra zevk oldu, dedi. Ona döndü:

— Midemi bulandıran birisi varsa o da sensin Red, dedi.

Kızıl saçlının arkadaşı:

— Ya sana ne demeli? diye atıldı. Sen önce kendine bak.

— Sen karışma sarhoş, dedi uzun boylu.

Richard Gordon, uzun boylu adama:

— Birşey içer misin? diye sordu

Adam:

— Sağol, dedi. İçiyorum zaten.

Gordon'la beraber bara giren iki kişi:

— Bizi unutma, diye atıldılar.

Richard Gordon:

— Üç bira daha ver, diye seslendi. Zenci bardakları önlerine itti. İçersi o kadar kalabalıktı ki, Ric-

hard Gordon uzun boylu adama yaslanmış vaziyette duruyordu.

Uzun boylu:

— Bir seyyah gemisinden mi çıktınız? diye sordu

— Hayır, burada oturuyorum. Sen Key West'li misin?

— Bu gece Tortugas'tan geldik, dedi uzun boylu. Orada öyle kargaşalık çıkardık ki, bizi hemen sepetlediler.

Gordon'un yanındaki iki yerliden biri:

— O bir kıızıdır, dedi.

Uzun boylu:

— Kes sesini, dedi. Sonra sırtıarak Gordon'a döndü: Bizden kurtulmak için birkaçımızı oraya yollamışlardı. Ama orada da ortalığı toz duman ettik.

Birisi:

— Şu herifi ıslatın be! diye bağırdı.

Richard Gordon bir yumruğun yakınında duran adamın suratına indiğini gördü. İki kişi yumruğu yiyen adamı orta yere çektiler. Ortada birisi bir yumruk daha vurdu. Yanındaki de adamın karnına bir tekme yaptırdı. Adam yüzünü elleriyle kapıyarak beton zemine yuvarlanırken bir başkası sırtını tekmeledi. Bu zaman zarfında adam sesini çıkarmamıştı. Etrafindakilerden biri onu yakasından tutup kaldırarak duvara dayadı:

— Vurun köpeoğluya! dedi.

Suratı bembeyaz kesilen adam duvara sürünerek çökerken başka biri yaklaştı ve diziyle adamın karnına bir darbe yerleştirip sağ yumruğunu kansız suratına indirdi. Adam dizleri üstüne çöktü, sonra yavaşça ileriye yuvarlandı. Kısa zamanda kafası bir kan gölünün ortasında kaldı. İki adam onu orada bırakarak tezgâhın başına döndüler. Biri:

— İyi vurdun, dedi. Öteki:

— Bu köpeoğlu köpek, kasabaya her inişte parasını tahvilâta yatırır, sonra gelip barlarda içki dile-nir, dedi. Bu, onu ikinci ıslatışım.

— Ama bu sefer iyi marizledin.

Öteki neş'eli bir tavırla:

— Yumruğu yapıştırdınca çenesinin kırılan mermer gibi içeri göğtüğünü hissettim, dedi.

Adam duvarın dibinde yatıyordu. Kimsenin ona aldıracağı yoktu.

Kızıl saçlı:

— Dinle, dedi. Eğer bana bu şekilde vursaydın, sadece yüzüne bakıp sırtırdım.

Ötekine dayak atan adam:

— Sus be sersem, dedi. Sende yürek ne gezer?

— Dene istersen,

— Sarhoşlar midemi bulandırır. Ne diye kanınıza gireyim sanki? Parmaklarıma yazık değil mi?

— Zaten parmaklarını kırmaktan başka birşey yapamazsın, dedi Kızıl saçlı. Sonra Gordon'a döndü: Arkadaş! Bir bira daha ısmarlasana.

Uzun boylu:

— Kıyak adamlar değil mi? dedi. Böyle adamlara her zaman ihtiyacımız var bizim. Siz ne dersiniz?

— Böyle şeylere aklım ermez, dedi Gordon.

— Kavgacı ruh taşıyor bunlar. Bu meziyet insana harpler kazandırır. Wellington, Waterloo'da bu yüzden kazandı. Ama Mr. Hoover ve Mr. Roosevelt bizi bu meziyetimizden dolayı memleketten sürdü. Öleceğimizi sandılar ama umdukları olmadı. Tortugas'a atıldılar bizi. Oranın havası daha iyi. Sonra ne yapacaklar biliyor musunuz? Geri çağıracaklar bizi. Temizlemek için.

— Neden?

— Korkuyorlar da ondan. Bizim kaybedecek hiçbirşeyimiz yok. Sadece canlarımız var. Eziyet çekmeye alıştık artık.

Kızıl saçlı:

— Dinlemeyin onu, dedi. Kahrolası bir radikaldir o.

Richard Gordon'la beraber bira içen öteki adam:

— Size donanmadaki bir hâdiseden bahsedeyim, dedi. Bunu sen de dinle kahrolası radikal.

Kızıl saçlı:

— Evet, dedi. Dinleyin. Donanma New-York'tayken geceleri karaya çıkılır. Orada, Riverside Drive'da nah şu uzun boylunun cinsinden sakallı herifler dolu-

dur. Bir dolara mukabil isterseniz onların kara sakallarına işeyebilirsiniz. Buna ne buyrulur?

Uzun boylu:

— Sana birşey ısmarhyayım da unut bunu, dedi. İşitmek istemiyorum bunu.

Kızıl saçlı:

— Ben hiçbir şeyi unutmam, dedi. Ne dersin buna arkadaş?

— Sakallılar hakkında anlattıkların doğru mu? di-ye sordu Gordon. Bu lâf midasını bulandırmıştı.

— Anamın ve Allahımın üstüne yemin ederim, dedi, kızıl saçlı. Hem yaptıkları başka şeylerin yanında bu söylediğim hiç kalır.

Biraz ilerde, tezgâhın başındaki birisi içtiklerinin parası için Freddy ile münakaşa ediyordu.

— Borcun bukadar, dedi Freddy.

Richard Gordon herifin yüzüne baktı. Çok sarhoştı. Gözleri kanlanmıştı. Tavrından mesele çıkarmak istediği belliydi.

Freddy'ye:

— Sen yalancı herifin birisin, diye bağırdı.

Freddy sâkin bir tavırla:

— Seksen beş sent, dedi.

Kızıl saçlı:

— Dikkat edin, diye fısıldadı.

Freddy ellerini tezgâhın üstüne koydu. Herifin hareketlerini gözetliyordu.

Herif:

— Sen yalancı! diye bağırarak bira bardağını havaya kaldırdı. İndirmesine meydan vermeden Freddy elinin yanındaki büyük tuzluğu kapıp herifin kafasına yapıştırdı.

Kızıl saçlı:

— Ne hoş oldu, değil mi? diye sordu. Sinemalardaki gibiydi.

Öteki:

— Ya herif bilârdı stakası ile hücum etseydi? dedi.

Tuzluğu kafasına yiyip yere yıkılan herifin yanındaki iki arkadaşı hiddetle Freddy'ye bakıyorlardı.

— Ne diye ıslattın onu?

— Sâkin olun, dedi Freddy. Benden bir bira için..

Hey, Wallace! Şu herifi de duvarın dibine çek.

Kızıl saçlı, Richard Gordon'a:

— Ne güzel değil mi? diye tekrar sordu.

Geniş omuzlu bir delikanlı, tuzluğu kafasına yiyeni ayaklarından sürükleyerek duvarın dibine götürdü. Yakasından tutup kaldırarak:

— Uç bakalım, dedi. Biraz temiz hava al.

Daha önce dövdükleri adam duvarın dibine oturmuş, suratını yokluyordu. Geniş omuzlu delikanlı ona doğru yürüdü:

— Sen de uç bakalım, dedi. Burada başın belâya girecek.

Adam kısık bir sesle:

— Çenem kırıldı, diye mırıldandı.

Ağızından akan kan, çenesinden boynuna doğru süzülüyordu.

— Seni öldürmediklerine şükret, dedi öteki.

— Kırıldı. Çenem kırıldı. Çenemi kırdılar.

— Kaşsan iyi edersin. Yoksa öldürürler seni.

Çenesi kırılan adamın ayağa kalkmasına yardım etti Adam sendeleyerek sokağa çıktı.

— Bir gece daha bu duvarın dibinin baygın insanlarla dolduğunu görmüştüm, dedi. Sabahleyin bu iri herif kanları kova kova su döküp temizleyebildi ancak. Barmene döndü: Söyle, sen temizlemedin mi kanları?

— Evet. Çok kere ben temizledim. Evet, doğru. Ama hiçkimseyle kavga ettiğimi görmemişsinizdir.

— Demedim mi size? Bir kovayla temizledi.

Kızıl saçlı iyice sarhoş olmuştu. Öteki arkadaşı:

— Büyük bir gece bu, dedi. Gordon'a döndü: Ne dersin arkadaş? Bir daha içelim mi?

Richard Gordon da sarhoş olduğunu hissediyordu. Karşıdaki aynadaki hayali kendisine garip görünmeye başlamıştı. Uzun boyluya dönerek:

— İsmi ne senin? diye sordu.

— Jacks, dedi adam, Nelson Jacks.

— Buraya gelmeden önce nerede yaşıyordun?

— Her yerde, Meksikada, Kübada, Cenubi Amerikada, her yerde bulundum.

— Sana gıpta ediyorum, dedi Gordon.

— Niçin gıpta ediyorsunuz bana? Neden işinize

bakmıyorsunuz?

— Ben kitap yazarım. Üç tane yazdım şimdiye kadar. Şimdi de Gastonia hakkında yeni bir kitap hazırlıyorum.

— Güzel, dedi adam. İsminiz neydi sizin?

— Richard Gordon.

— Oh!

— Oh da ne demek? Beğendin mi ismimi?

— Onun için söylemedim.

— Kitaplarımı okudun mu?

— Evet.

— Hoşuna gitti mi?

— Hayır.

— Niçin?

— Bunu söylemek istemem.

— Söyle.

Uzun boylu:

— Bir halta benzemiyorlar da ondan! diyerek yüzünü öteye çevirdi.

— Zennederim bu büyük bir gece, dedi Gordon. Evet büyük bir gece Kızılsaçlıya döndü: Ne demek istiyorsun? Tam iki dolarım kaldı.

Kızıl saçlı:

— Bir bira, dedi. Bana bak. Benim arkadaşımın sen. Kitaplarının mükemmel olduğuna inanıyorum. Sen o radikal orospu çocuğuna bakma.

Öteki:

— Yanınızda kitaplarınızdan yok mu hiç? diye sordu. Vallahi ben okumaya bayılırım Siz hiç kovboy hikâyeleri yahut harp röportajları yazdınız mı? Ben her gün harp röportajlarını okurum.

Richard Gordon:

— Bu uzun herif kim? diye sordu.

— Onun radikal bir orospu çocuğu olduğunu söyledim ya. Kamp onun gibilerle dolu. Onları kovabiliriz ama kamptakilerin yarısından çoğu hatırlayamıyor?

— Neyi?

— Hiçbir şeyi. Beyinleri erimiş sanki Kızıl saçlı:

— Beni görüyor musunuz? diye sordu.

— Görüyorum. Ne olacak? dedi Richard Gordon.

— Benim, dünyanın en güzel mini mini kadının kocası olduğumu zanneder misiniz?

— Niçin etmiyeyim?

— Evet böyle bir karım var. Esir gibi birşey. Bir fincan daha kahve, ver, derim. Peki, der. Ve hemen verir. Herşeyi hemen verir Benimle beraber dolaşıp duruyordu bir zamanlar. Bendeki herşey onun eseri-
dir.

Öteki arkadaşı: *

— Nerede o? diye sordu.

— Evet, dedi Kızıl saçlı. Mesele bu, Nerede o?

Öteki yerli:

— Karısının nerede olduğunu bilmiyor, dedi.

Kızıl saçlı:

— Sadece bu değil, dedi Onu son defa nerede gördüğümü de hatırlamıyorum.

— Hangi memlekette olduğunu dahi bilmiyor.

— Ama beni dinleyin dedi kızıl saçlı. Nerede olursa olsun, dünyanın en sadık kadını odur.

Arkadaşı:

— Bu gayet doğru, dedi. Bu hususta hayatın üzerine bahse girebilirsin.

— Bazan onun Ginger Rogers olup, filmler çevirdiğini düşündüğüm oluyor. Öteki:

— Neden olmasın sanki? dedi.

— Bazan da, hâlâ ilk yaşadığımız yerde ben beklediğini düşünüyorum.

— Evet. Alle ocağını devam ettiriyordur.

— Doğru, dedi Kızıl saçlı. Dünyanın en iyi kadınıdır o.

— Benim anam da iyi kadındı, dedi.

— Doğru

— Öldü. Bırakalım bu lâfları.

Kızıl saçlı, Richard Gordon'a döndü:

— Sen de evli misin arkadaş?

— Tabii, dedi Gordon.

Tezgâhın başında, az ilerde, dört beş kişi ötede, Profesör Mac Walsey'in kırmızı suratını, mavi gözlerini ve bira köpüğü bulaşmış kır bıyıklarını gördü. Mac Walsey karşı tarafa bakıyordu. Richard Gordon onun bardaktaki birayı bitirdiğini ve üst dudaklarını yukarı kaldırarak bıyıklarını oynatıp bira köpüğünü dağıttığını gördü. İlk defa olarak gözlerinin çok mavi olduğuna dikkat ediyordu.

Onu seyrederken Richard Gordon göğsüne birşeyin tıkanmışlığını hissetti. Ve yine ilk defa olarak karısını elinden alan birisine karşı insanın hissedeceği şeyleri hissetti.

Kızıl saçlı:

— Ne oldu arkadaş? diye sordu.

— Birşey yok.

— İyi hissetmiyorsun kendini. Bunu sana söyleyebilirim.

— Yok canım, dedi Gordon.

— Bir hayâlet görmüş gibisin.

— Suradaki bıyıklı adamı görüyor musun?

— Şunu mu?

— Evet.

Öteki adam:

— Ne olmuş ona? diye sordu.

— Birşey yok, dedi. Gordon. Allah kahretsin. Birşey yok.

— Seni rahatsız mı ediyor. İslatıverelim gitsin. Üçümüz üstüne atılırız Sen de tekmeyi yapıştırırsın.

— Hayır, dedi Richard Gordon. Bunun faydası yok.

Kızıl saçlı:

— Dışarı çıkınca haklarız, dedi. Surağı hoşuma gitmedi. Köpeoğlu köpek uyuzun biri.

— Ondan nefret ediyorum. Hayatımı berbat etti. Kızıl saçlının arkadaşı:

— Dersini verimiz ona, dedi. Sarı sıçana gününü gösteririz. Hey Red, git iki tane şişe bul. Ölünceye kadar marizleriz onu. Bunu ne zaman yaptı o hergele? Arkadaş! Bir daha içelim mi?

— Bir dolar yetmiş sentimiz kaldı, dedi Gordon.

— Az daha içelim, dedi kızıl saçlı. Heyecandan dişlerim birbirine vurmaya başladı bile. Viski içersek cesaret gelir.

— Olmaz, dedi öteki. Bira yeter sana Sert bira bu. Hem birayı bırakıp şu herifi temizliyelim. Dönünce daha çok bira içeriz.

— Hayır. Dokunmayın ona.

— Dokunmayalım ha! Ama onun karını berbat ettiğini söyledin ya.

— Öyle mi? Affedersin arkadaş. Yanlış anladım. Öteki:

— Herhalde bankayı soyan bu heriftir, dedi. Yakaliyana mükâfat verirler. Vallahî bugün postanede onun resmini gördüm.

Arkadaşı şüpheyle:

— Postanede ne işin vardı senin? diye sordu.

— Bir mektup almış olamaz mıyım?

— Kamptayken gelir mi insana?

— Posta tahvilâtı aldığımı mı sanıyorsun?

— Peki ne işin vardı orada?

— Sadece bir uğradım.

— Al öyleyse.

Kalabalığın müsaadesi nisbetinde gerilerek arkadaşına bir yumruk indirdi.

Birisi:

— Bu da ötekilerin yanına gidiyor, dedi. İkisi de arkadaşdır.

İtille kakıla iki adam kapıdan dışarıya çıktılar. Geniş omuzlu delikanlı:

— Bırakın dışarda kavga etsinler, dedi. Bu orospu çocukları günde dörtbeş kere dövüşürler.

— İkisi de körkütük sarhoş. Red ötekini döverdi ama ne yazık ki yüreksizin biri. Hem de ince kızamık var, onda.

— Onların ikisi de yüreksiz. Hem ikisi de kızamıklı.

Kısa boylu bir adam:

— Red bir keresinde ringde dövüşüyordu, dedi. Karşısındaki herif yüreksizin biriydi. Kacarken daima sırtına yumruk yiyordu. Yakın dövüşe girdikleri zaman da omuzunu onun burnuna sürüp duruyordu. İnce kızamık kopacak diye korktum.

— Saçmalama. Red niçin kafasını oraya koyuyordu?

— Red yakın dövüşte kafasını daima aşağıda tutardı. İşte böyle.

— Saçma. Bunların hepsi uydurma. Dövüşen kimse yüreksiz değildir ve dövüşte ince kızamık kopmaz.

— Öyle mi sanıyorsun? Peki Red nasıl kaptı? O bir zamanlar tertemiz bir cocuktı. Kendisini tanıyım. Komşumuzdu. İyi de dövüşürdü. Güzel bir kızla evliy-

di. Ve göğsünün üzerinde Benny Sampson ona ince kızamık aşıladı. Gözümün önünde dediğime bakmayın. Ama eminim ben,

Arkadaşı:

— Peki Poochy nereden aldı bu hastalığı?

— Şanghai'da.

— Sen nerede aldı?

— Bende yok.

— Suds nereden aldı.

— Brest'li bir kızıdan. Amerikaya dönerken.

— Bütün lâfınız ince kızamık. Olmuş olmamış ne farkı var onun?

— Hiç, dedi bir adam. İnsan ona tutulursa daha mes'ut oluyor.

— Poochy mes'uttur. Her şeyi unuttu artık.

Profesör Mac Walsey yanındaki adama:

— İnce kızamık ne demek? diye sordu. Adam anlattı. Prof. Mac Walsey:

— Buna niçin düpedüz, frengi demediklerini merak ediyorum, dedi.

— Vallahi bilmem. Duydum duyalı ona ince kızamık derler. Başka şey diyen de vardır ama, umumiyetle bunu kullanırlar.

— Sebebini bilmek isterdim, dedi Mac Walsey. Bu kelimeler galiba eski İngilizceden alınmış.

Adam, yanındaki bir başkasına:

— Neden ince kızamık diyorlar? diye sordu.

— Ne bileyim ben?

Hiç kimse niçin böyle dendiğini bilmiyor, fakat bu ciddi lisan münakaşasından hoşlanıyordu.

Şimdi Richard Gordon, Prof. Mac Walsey'nin yanına kadar gelmişti. Red ve arkadaşı dövüşmeye gidince, tezgâhın başında hâsıl olan kargaşalıkta profesörün yanına kadar sürüklenmişti.

Profesör Mac Walsey onu görünce:

— Merhaba, dedi. Bir şey içmez misiniz?

— Seninle beraber içmem, diye cevap verdi Gordon.

— Zannedersem bunda haklısınız. Hiç böyle bir gece geçirmiş miydiniz?

Richard Gordon:

— Hayır, dedi.

— Çok garip ,dedi Mac Walsey. Bunun gibisini görmemişim. Halbuki her gece buraya geliyorum.

— Hiç başınız belâya girmedi mi?

— Hayır. Niçin girecekmiş?

— Sarhoş kavgası bu. Belli olmaz.

— Böyle bir belâya çatacağımı zannetmem.

— Birkaç dakika önce iki arkadaşım sizi dövmek istiyordu.

— Öyle mi?

— Keşke onlara müsaade etseydim.

Profesör Mac Walsey sesinin tonunu değiştirmeden konuşmaya devam etti:

— Bunun bir faydası olmazdı zannederim. Şayet burada bulunmakla sizi tâciz ediyorsam, gidebilirim.

— Hayır, dedi Richard Gordon. Yakınıınızda olmak bana bir nevi zevk veriyor.

— Sahi mi?

Richard Gordon:

— Siz hiç evlendiniz mi? diye sordu.

— Evet.

— Sonra ne oldu?

— Karım 1918 deki nezle salgınında öldü.

— Şimdi niçin tekrar evlenmek istiyorsunuz?

— Şimdi evlenmemin daha iyi olacağını, artık daha iyi kocalık yapabileceğimi düşünüyorum.

— Ve benim karımı ayartıyorsun.

— Evet, dedi Profesör Mac Walsey.

Richard Gordon:

— Allah kahretsin seni! diye bağırarak karşısındakinin yüzüne bir yumruk vurdu.

Birisi kolunu yakaladı. Silkinerek kolunu kurtarıırken, kulağının arkasına bir darbe indi. Profesörün hâlâ tezgâh başında durduğunu, gözlerini kıpırtırdığını görüyordu

Gordon'un döktüğü biranın yerine bir yenisini içmek üzereyken Gordon tekrar vurmak için gerildi. Bunu yaparken ensesinde ikinci bir darbe patladı, bardaki bütün ışıkları kararır gibi gördü, sonra hiç görmez oldu.

Neden sonra kendisini Freddy'nin barının önünde buldu. Başı dönüyordu. İçerdeki kalabalığın kaynaşmasını görmek midesini bulandırıyor. Herkesin

kendisine baktığının farkına vardı. Geniş omuzlu delikanlı yanibaşındaydı.

— Burada tekrar mesele çıkarmaya kalkmayın, diyordu. Zaten bu gece kâfi miktarda sarhoş kavgası gördük. Richard Gordon:

— Kim vurdu bana? diye sordu.

— Ben vurdum, dedi delikanlı. O bay buranın devamlı müşterisidir. Hem sinirlerinizin biraz yatışması lâzımdı. Buraya kavga etmeğe gelmediniz.

Bu sırada Gordon, Mac Walsey'in tezgâhtan ayrılıp kendisine doğru geldiğini gördü. Walsey:

— Çok müteessirim, dedi Hiçkimseye size vurmasını söylemiş değilim. Hareketinizden dolayı sizi ayıplamak doğru olmaz zannederim.

Richard Gordon:

— Allah belânı versin! diye bağırıp Profesörün üstüne yürüdü. Hatırladığı tek şey, geniş omuzlu delikanlının araya girmesi idi. Delikanlı kısa bir kroşeyle onu beton kaldırımlara yıktı. Sonra Profesör Mac Walsey'e döndü:

— İş tamam Doc, dedi. Artık sizi rahatsız edemez. Maksadı neydi bu adamın?

Profesör Mac Walsey:

— Onu eve götürmeliyim, dedi Ciddî bir şeyi yok ya?

— Sanmam.

— Yardım et de onu bir taksiye koyalım.

Şöförün de yardımıyla, ikisi, Richard Gordon'u eski model bir Ford'a taşıdılar.

— Demek iyileşeceğinden eminsiniz?

— Ayıltmak için kulaklarını iyice çekmek kâfidir. Kafasına da biraz su dökün. Yalnız dikkatli olun, kendine gelince tekrar dövüşmek istemesin. Üstünüze atılmasın Doc.

— Merak etme, dedi Profesör Mac Walsey.

Richard Gordon'un başını arabanın arka yastığına dayamışlardı. Nefes alırken gırtlığından garip bir hırıltı çıkıyordu. Mac Walsey sarsıntıdan kenara çarpmasını diye kolunu Gordon'un başının altına koydu.

Şöför:

— Nereye gidiyoruz? diye sordu.

— Kasabanın öteki tarafına. Park'ı geç. Balık

pazarına doğru sür.

— Oraya kayalık yol derler.

— Evet.

Sokakta rastladıkları ilk dükkânın önünde Mac Walsey, şoföre durmasını söyledi. Dükkâna gidip si-gara almak istiyordu. Richard Gordon'un başını arka yastığa bakarak dükkâna girdi. Geri döndüğü zaman Richard Gordon'u takside bulamadı.

— Nereye gitti?

— İşte orada yürüyor.

— Sür arabayı.

Taksi yaya kaldırımında sendeliyerek yürüten Gordon'un yanına gelince Mac Walsey aşağı atladı ve ona yaklaştı:

— Gel Gordon, dedi Eve gidiyoruz.

Richard Gordon ona baktı. Durduğu yerde sallanarak:

— Biz mi? diye sordu.

— Bu taksiyle seni eve götürmek istiyorum.

— Cehenneme kadar yolun var.

— Gelsen iyi olur. Başına bir şey gelmeden eve götürmek istiyorum seni.

— Adamın nerede?

— Hangi adamın?

— Beni döven adamın...

— O barın kapıcısıydı. Sana vuracağını bilmiyordum bile.

— Yalancı!..

Karşısındaki kırmızı surata bir yumruk savurdu. Fakat isabet ettiremiyerek dizlerinin üstüne düştü. Sert beton dizinin derisini sıyırmıştı ama o bunun farkında değildi. Yavaşça doğruldu. Kısık bir sesle:

— Gel de dövüşelim, dedi.

— Ben dövüşmem, dedi Mac Walsey. Taksiye binersen ben ayrılıp gideceğim.

Richard Gordon:

— Cehenneme git! diyerek sokakta yurumeğe başladı

Şoför:

— Bırakın gitsin, dedi. Aklı başına geldi artık.

— Ayıldı mı dersin?

— Tabii. Sapasağlam.

— Yine de merak ediyorum onu, dedi Profesör Mac Walsey.

— Kavga etmeden onu arabaya sokamazsın. Onun için bırakın yürüsün. Birşeyi yok Kardeşiniz mi bu adam?

Profesör Mac Walsey:

— Bir bakıma öyle sayılır, dedi.

Ağaçların gölgesinde kayboluncaya kadar, sallanarak yürüten Richard Gardon'un arkasından baktı. Ağaç dalları yere kadar sarkmıştı. Uzaktan bakan bunların herbirini birer kök zannediyordu. Richard Gordon'u seyrederken düşündükleri, hiç de hoş şeyler değildi. Öyle kötü, ebedi, öldürücü bir günah işlemiş bulunuyorum ki, kendimi affettirmem imkânsız birşey, diye düşündü. Ama bir cerrah, hastanın canını acıtırmam korkusuyla ameliyatı yarıda bırakamazdı ki! Bütün hayatı ameliyatlar niçin anestetik kullanılmadan yapıldı? İyi bir insan olsaydım, beni dövmesine müsaade ederdim. Bu onun için daha iyi olurdu. Zavallı aptal adam. Zavallı evsiz adam. Onun yanında kalmalıydım. Ama bana daha fazla tahammül edemeyeceğini biliyordum. Utanıyorum ve yaptıklarından dolayı kendimden nefret ediyorum. Vaziyet daha da kötüleşebilir. Artık bunu düşünmemeliyim. Onyediyıldır alıştığım anestetige dönmeliyim. İnsana ruhunu kaybettiren anestetige. Bu, kendimi mazur göstermek için uydurduğum şeylerden biri. Tam bana uygun mazeretlerden biri. Ama yine de kötü muamele ettiğim o zavallı adama yardım edebilmek isterdim.

— Beni tekrar Freddy'ye götür, dedi.

— XXIII —

Sahil Muhafaza motorunun yedeğindeki Queen Conch kayalıklarla Key West feneri arasındaki kanaldan süzülüyordu. Hafif kuzey rüzgârına ve akıntıya rağmen, muhafaza motoru, arkasındaki tekneyi çekmekte müşkülâtla karşılaşmıyordu.

Sahil Muhafazanın kaptanı:

— Rüzgâr da olmasa yağ gibi kayacak, dedi. Şu Robby mükemmel tekne yapıyor. Konuştuklarından birşey öğrenebildiniz mi Harry'nin.

İkinci kaptan:

— Birşey söylediği yok, dedi Kendinde değil.
— Bana kalırsa ölecek, Karnından vurulmuş. Ne dersin, dört Küba'ı o mu öldürdü acaba?

— Kim bilir. Sordum ama söylediklerimi anlamadı ki.

— Tekrar konuşmaya uğraşsak mı?

— Gel bir bakalım.

Dümeni çarkçıya bırakıp kaptan kamarasına girdiler. Yerde Harry Morgan yatıyordu. Kaptan omuzuna dokununca kapalı olan gözlerini açtı. Kaptan:

— Nasılsın Harry? diye sordu.

Harry Morgan ona baktı, fakat konuşmadı.

— Bir isteğin var mı oğlum?

Harry Morgan ona bakmaya devam ediyordu.

— Seni işitmiyor, dedi ikinci kaptan.

Kaptan:

— Harry, diye tekrarladı. Birşey istiyor musun oğlum?

Kaptan bir havluyu kenardaki bardakta bulunan suya sokarak Harry'nin çatlak ve kanlı dudaklarını ıslattı. Dudaklar kabuklanmış ve siyah bir renk almıştı. Harry Morgan kaptana bakarak konuşmaya başladı:

— Bir adam,

— Evet, dedi kaptan. Devam et.

— Bir adam, diye tekrarladı Harry. Bir adam için artık kurtuluş,

Durdu. Konuşurken yüz hatlarında hiçbir değişiklik olmuyordu.

— Devam et Harry, dedi kaptan. Söyle kim yaptı bunu. Nasıl oldu?

Harry gözlerini açarak birşey anlatmak ister gibi kaptana baktı.

— Bir adam,

Kaptan yardım etmek ümidiyle:

— Dört adam, dedi. Tekrar ıslak havluyu Harry'nin dudaklarına bastırdı.

Harry:

— Bir adam, diye tekrarladıktan sonra sustu.

— Pekâlâ. Bir adam,

Harry kuru gırtlığından gelen kısık bir sesle konuştu.

— Bir adam Şimdi herşey olduğu gibi, Kaderin önüne geçilmez.

Kaptan, ikinciye bakarak başını iki yana salladı.

— Kim yaptı bunu Harry? diye ikinci kaptan sordu.

Harry ona baktı:

— Kendinizi aldatmayın, dedi. İki kaptan da onun üzerine eğildiler Kendine geliyor gibiydi. Tehlikeli virajlarda otomobilleri geçmek gibi bu. Küba'daki yolda. Her yolda. Heryerde. İşte böyle. İşler böyle. Böyle devam edecek. Belki evet. Tamam. Pekâlâ Belki şans şans sayesinde Bir adam. Durdu. Kaptan tekrar başını iki yana salladı. Harry kaptana baktı Kaptan yine onun dudaklarını ıslattı. Dudaklar havluda kırmızı lekeler bırakmıştı.

Harry gözlerini iki kaptanda dolaştırarak:

— Bir adam, dedi. Yalnızken işi bitik demektir. Artık yalnız değil. Durdu, nefes aldı: Adam yalnızken kanlı işlerde hiç şansı yoktur. Gözlerini kapadı. Nefesini tutarak bekledi. Sonra gözlerini tekrar açtı. Kaptan:

— Söyle, dedi. Birşey istemediğinden emin misin Harry?

Harry Morgan ona baktı, fakat cevap vermedi. O söylemişti ama onlar işitmemişlerdi.

— Geri geleceğiz, dedi kaptan. Sâkin ol oğlum.

Kamaradan çıkarlarken Harry, arkalarından baktı.

Dışarıda hava kararıyor, Sombrero feneri iyice görünüyordu. İkinci kaptan:

— Kafasındakileri bu lâflarla anlatmak istedi, dedi.

— Zavallı çocuk. Neyse yolumuz çok değil. Akıntı sür'atimizi kesmezse geceyarısına doğru onu karaya çıkarırız.

— Yaşayacağını zanneder misin?

— Hayır, dedi kaptan. Ama yine de belli olmaz.

— XXIV —

Kendisini sedyeye yatırırlarken Harry Morgan hâlâ baygındı. İki kişi sedyeyi motorun güvertesine ge-

tirmiş, diğer ikisi de onu kamaradan alıp yavaşça sedyeye uzatmıştı. Akşamdan beri baygındı.. İri vücudu sedyenin bezini iyice çökertmişti.

— Kaldırın.

— Ayaklarından tutun. Dikkatli olun, kaymasın.

— Haydi, kaldırın.

Sedyeyi rıhtıma çıkardılar.. Sıhhiye arabasına doğru götürürlerken şerif, kamaradan çıkan doktora:

— Nasıl doktor? diye sordu.

— Yaşıyor. Şimdilik bundan başka birşey söyleyemem.

Sâhil Muhafazanın lostromosu:

— Onu bulduğumuzdan beri baygın, dedi.. Kısa boylu bir adamdı. Gözlük camları, sulardan akseden ışıktaki parlıyordu. Sakalı epey uzamıştı. Küba'lıların hepsi arkadaki tekne de. Herşeyi yerliyerinde bıraktık. Hiçbir şeye dokunmadık. Sadece denize düşecekmiş gibi duran iki cesedi içeri çektik biraz. Herşey burada. Paralar, silâhlar. Herşey.

Şerif:

— Arkadaki tekneye ışık getiremez misiniz? diye sordu.

Rıhtım bekçisi:

— Bir hat çekeyim, dedi ve tellerle ampulü almak için uzaklaştı

Şerif, lostromoya:

— Gel, dedi. El fenerini yaktı. Arkadaki tekneye geçtiler. Herşeyi ne vaziyette bulduğunuzu göstermeni istiyorum. Paralar nerde?

— Şu iki çantada.

— Ne kadar?

— Bilmiyorum. Bir tanesini açtım. Paraları görünce tekrar kapadım. Dokunmak istemedim.

— Güzel, dedi şerif. İyi yapmışsın.

— Şu iki cesedin vaziyeti hariç herşey olduğu gibi duruyor. Onları da denize düşmesinler diye oraya çektik. Sonra bir de Harry'yi kaldırıp bizim motora taşındık. Taşımadan önce hâline baktım. Çok berbat görünüyordu.

— Bulduğunuzdan beri devam etti mi baygınlığı?

— Önce öğleydi. Sonra ayıldı. Fakat söyledikleri

bir şeye benzemiyordu. Dinledik, birşey anıyamadık. Tekrar bayıldı. İşte vaziyet böyle. Harry şu simsiyah kesilen herifin yerinde yatıyordu. Şu ikisi de orada depoların üstündeydi. Şu da öyle. Dikkat et. Kibrit filân yakma. Her taraf benzin dolu.

— Bir kişi daha olması lâzım, dedi şerif.

— Hiçbirşeye el sürmedik. Paralar şu çantalar-da. Silâhlar da eski yerlerinde.

— Çantaları açmak için bankadan birisini çağır-sak iyi olacak, dedi şerif.

— Evet. İyi bir fikir.

— Onları büroma götürüp mühürleyebiliriz.

Sulardan akseñen ışıkların altında teknenin yeşil ve beyaz boyası pırıl pırıl yanıyordu. Güvertenin ve kaptan kamarasının üstünü kaplayan çiğ tanecikleri milyonlarca inci gibi görünmekteydi. Kurşunların, be-yaz boyalı kaplamada açtığı delikler ışıktaki daha iyi belli oluyordu.. İskele tarafındaki ışık denizi yeşile boyamış ve denizin bu kısmına ufak balık kümeleri toplanmıştı.

Güvertedeki cesetlerin koyu renkli yüzleri de bu ışıktaki parlamaktaydı.. Etrafa yayılan kanlar kahve-rengi bir renk alıp, kurumuştu. Ölülerin ve Harry'nin bıraktığı yerde oturan Thompson tüfeğinin yanında 45 kalibrelik boş kovanlar vardı. Heriflerin paraları koymuş olduğu iki çanta benzin bidonunun yanbaşı-n-da duruyordu.

Lostromo:

— Bunu bizim motora bağlarken para çantalarını almayı düşündüm, dedi. Ama sonra herşeyi yerli yerin-de bırakmanın daha doğru bir iş olacağını idrak et-tim.

— İyi yapmışsın, dedi şerif. Acaba öteki adam, balıkçı Albert Tracy ne oldu?

— Bilmem. Bizim bulduklarımız bu kadardı. Şu kış tarafta yatan hariç hepsi cepheden vurulmuşlar. Sadece o arkadan kurşun yemiş.. Vaziyetinden belli zaten.

— O çocuk yüzlü olanları, dedi şerif.

— Ama şimdi hiçbir şeye benzediği yok.

— Şu irisi, avukat Robert Simmons'u makineli

tüfekte öldüren herif.. Bu teknede neler oldu acaba? Hepsi birden nasıl vuruldu?

— Aralarında kavga çıkmış olmalı, dedi lostromo. Parayı paylaşırken bir münakaşaya tutuştular herhalde.

— Sabaha kadar burada kalsınlar. Ben çantaları alıyorum. Onlar güvertede dururlarken bir kadın rıhtımın aşağısından doğru koşarak geldi ve Sahil Muhafaza motorunun yanına yaklaştı.. Arkasında yerli-lerken müteşekkil bir kalabalık vardı.

Bu, zayıf, orta yaşlı, başı açık bir kadındı. Saçları sicim gibi başının iki yanından sarkıyor, uçları birbirine düğümlüymüş gibi گردanına kadar iniyordu. Arkadaki teknede yatan cesetleri görünce haykırmaya başladı. İki kadın onu kollarından tutmuşlardı. O, başını geriye atmış haykırarak ağlıyordu. Kalabalık, kadının etrafında daire olmuştu. Hepsi ses çıkarmadan güverteye bakıyordu.

Şerif:

— Allah kahretsin! dedi. Rıhtım kapısını kim açık bıraktı? Çabuk şu cesetlerin üstüne örtecek birşey bulun. Yorgan, yatak çarşafı. Ne olursa. Ben bu kalabalığı dağıtırum.

Kadın bağırmasını kesti, eğilerek güvertedeki cesetlere baktı sonra tekrar başını arkaya atıp ağlamaya başladı. Yanında duran kadın:

— Onu nereye götürdüler? diye sordu.

— Albert'i nereye götürdüler?

Ağlayan kadın, susarak tekrar güverteye baktı.

— Burada değil, dedi. Hey, Roger Johnson. Albert nerde? Nerde Albert?

— Burada yok Mrs. Tracy, dedi şerif.

Kadın başını arkaya atarak ağlamaya başladı.. Elleri birbirine kenetlenmişti. Saçları titriyor, zayıf gırtlğından çıkan sesler gittikçe kısıklaşıyordu

Arkadaki kalabalık öne yaklaşmak için, dirsekleriyle kendilerine yol açmaya çalışıyordu.

— Bırakın. Bırakın herkes görsün.

— Üstlerini örtecekler..

— Bırakın geçip bakayım. Hay cuatro muertos. Todos son muertos Bırakın ölüleri göreyim.

Şimdi kadın da haykırıyordu:

— Albert! Albert! Allahım, Albert nerde?

Bu sırada, grubun en arkasında, yeni gelen iki Küba'lı hiçkimsenin kendilerine yol vermediğini görünce, öndekilere yüklenerek yol açmak için harekete geçtiler. Arkadan gelen bu tazyiğe dayanamayan öndekiler sendeleyip, sallandılar. Haykırmaya başladılar. Bu haykırma arasında, Mrs. Tracy kendisini tutan iki kadının gayretine rağmen muvazenesini kaybetti ve yeşil sulara yuvarlandı.. Sular ağzını örterek haykırmasını yarıda kesti.

İki Sahil Muhafaza memuru Mrs. Tracy'nin çırpınmakta olduğu yeşil sulara atladılar. Şerif ona doğru bir kanca uzattı ve denizdeki iki adamın yardımı ile kadını koltuk altlarından tutup motora çekti.. Kalabalık arasından bir kişi bile ona yardım etmek için bir harekette bulunmamıştı. Kadın her tarafından sular akarak doğruldu, kalabalığa baktı ve yumruklarını sallayarak:

— Orospu çocukları! Köpoğlu köpekler! diye bağırdı. Sonra güverteye baktı, ağlamaya başladı: Alber. Nerde Alber? Şerif, kadının omuzlarına bir battaniye örterek:

— O teknede değil Mrs. Tracy, dedi Soğukkanlı olun Mrs. Tracy. Cesur olmaya çalışın.

Mrs. Tracy yüzünde feci bir ifadeyle:

— Tabagım, dedi. Elimde tabak vardı Kayboldu. Muhafaza motorunun lostromosu:

— Yarın sabah dalıp tabağınızı çıkarınız, dedi. Merak etmeyin. İki Sahil Muhafaza memuru da güverteye tırmanmıştı, elbiselerinden sular sızıyordu. Bir tanesi:

— Yürü gidelim, dedi. Donuyorum burada. Şerif:

— Şimdi iyi misiniz Mrs. Tracy? diye sordu.

— Nasıl? Nasıl iyi olabilirim?

Ellerini kenetliyerek tekrar ağlamaya başladı. İçindeki ızdırap soğuşunkinden çok daha büyüktü.

Kalabalık, onların konuşmasını dinliyor, hürmetle bekliyordu. Mrs. Tracy'nin ağlaması ve battaniyelerle örtülmüş dört haydut cesedinin manzarası onları büyülemişti sanki.. Isleno'nun line edilisinden beri Kev West'de bu kadar heyecanlı bir vak'a olmamıştı. O, linç edildikten sonra bir telefon direğine asılmış, sey-

re gelenleri taşıyan otomobillerin ışığında günlerce sallanıp durmuştu

Cesetlerin örtülmesi kalabalığın canını sıkmıştı. Bütün kasabalının onları görmesini istiyorlardı. Mrs. Tracy'nin denize düşmesini, erken gelenler ise Harry Morgan'ın sedye ile Deniz Hastahanesine götürülüşünü görmüşlerdi. Şerif onlara rıhtımı terketmelerini emre-dince bunu hemen ve memnuniyetle yerine getirdiler. Onları gördükleri için kendilerinin şanslı olduklarına inanıyorlardı.

O sırada Deniz Hastahanesinin bekleme odasında, Harry Morgan'un karısı Marie ile üç kızı, bir kanepede oturuyorlardı. Üç kız ağlıyordu, Marie elindeki mendili ısıırıyordu.. Öğleden beri bir türlü ağlamaya muvaffak olamamıştı.

Kızlardan biri ablasına:

— Babam midesinde yaralanmış, dedi.

— Ne müthiş!

En büyük kız:

— Susun, dedi. Onun için dua ediyorum. Şaşırt-mayın beni.

Marie konuşmuyordu. Oturmuş, mendilini ve alt dudacağını ısıırıyordu.

Az sonra doktor odaya girdi. Marie ona baktı. Adam başını salladı, Marie:

— Yanına gidebilir miyim? diye sordu.

— Henüz olmaz, dedi. Marie doktora doğru yürüdü:

— Fena mı?

— Korkarım ki öyle Mrs. Morgan?

— Gidip onu görebilir miyim?

— Şimdi olmaz. Henüz ameliyat odasında

— Allahım. Allahım, dedi Marie. Ben çocukları eve götürüyüm. Hemen gelirim.

Birden gırtağında tuhaf bir sertlik hisetti.

— Gelin kızlar, dedi.

Üç kız onu takip etti Marie direksiyona geçerek motoru çalıştırdı.

Kızlardan biri:

— Babam nasıl? diye sordu.

Marie cevap vermedi.

— Babam nasıl, anne?

— Konuşma benimle, dedi Marie. Konuşma.

— Ama —. Marie:

— Sus şekerim, dedi. Sus ve onun için dua et. Kızlar tekrar ağlamaya başladılar.

— Allah kahretsin, dedi Marie. Ağlayıp durmayın. Onun için dua edin.

Kayalık yol'un köşesini dönerlerken otomobilin farları, veya kaldırımında sallanarak yürüyen bir adamı aydınlattı. Marie:

«Zavallı bir sarhoş,» diye düşündü. «Sarhoşun biri.»

Karanlıkta sendeleyerek yürüyen, yüzü kan içinde kalmış adamın yanından geçtiler.. Bu adam evine gitmekte olan Richard Gordon'du.

Marie evin önünde frenlere bastı.

— Yataklarınıza girin, dedi. Doğru yatağa. Haydi.

Kızlardan biri:

— Peki ya babam? dedi.

— Konuşma benimle. Allahşkına konuşma.

Arabayı döndürdü ve hızla hastahaneye doğru sürdü.

Hastahaneye gelince Marie Morgan merdivenleri aceleyle tırmandı. Doktor onu koridorda karşıladı. Yüzü yorgundu. Evine gidiyordu.

— Çok müteessirim Mrs Morgan, dedi.

— Öldü mü?

— Ameliyat masasında öldü.

— Görebilir miyim?

— Evet, dedi doktor. Sükûnet içinde öldü Mrs. Morgan. Hiç ızdırap çekmedi. Marie:

— Oh! diye inledi. Göz yaşları yanaklarından süzülüyordu. Oh, oh, oh

Doktor elini kadının omuzuna koydu.

— Dokunmayın bana, dedi Marie. Onu görmek istiyorum.

— Gelin öyleyse.

Kadını koridorun sonundaki beyaz kapıya doğru götürdü. İçerde Harry Morgan tekerlekli bir sedyede yatıyordu. Üstünde beyaz bir çarşaf örtülüydü. Tavan-daki ışık çok parlaktı ve hiç gölge yapmıyordu. Marie

kapıda durarak, ışıktan korkmuş gibi içeriye baktı.
Doktor:

— Hiç acı çekmedi Mrs. Morgan, dedi.

Marie onun söylediklerini işitmemiş gibiydi.

Ağlayarak:

— Aman Allahım, diye mırıldandı. Şu surata
bak

— XXV —

Marie Morgan yemek odasındaki masanın başına oturmuş düşünüyordu. Günler nasıl geçti bilmiyorum. Hayatımın en kötü gecelerini yaşadım.. Şimdiye kadar kızlarımı düşünmemiştim. Artık onlar için birşeyler yapmalıyım. Birşeyler yapmaya başlamalıyım. Bugün tam bir hafta oldu. Yüzünü hatırladıkça ürperiyorum. Ama o yüzü hatırlayamadığım zamanlar bir paniğe tutuluyorum. Ne hissedersenem edeyim birşeyler yapmalıyım. Eğer geride para bırakmış olsaydı, yahut mükâfat verselerdi kendimi biraz daha iyi hissederdim. Yapacağım ilk şey bu evi satmaya uğraşmak olmalı. Orospu çocukları vurdu onu. Pis orospu çocukları. Sadece bunları hissediyorum. Nefret ve sonsuz bir boşluk. Metrük bir ev gibi boş hissediyorum kendimi. Birşeyler yapmalıyım. Cenazeye gitmeliydim. Ama gidemedim. Şimdi birşeyler yapmam lâzım.. Ölen insan bir daha geri gelmez.

O akıllı, kuvvetli, hareketli, pahalı cins bir hayvan gibiydi. Hareket ederken daima bir hayvana benzetirdim onu. Ona sahip olmak büyük bir şanstı benim için. Onun talihi ilk defa Küba'da ters gitti. Bir daha da düzelmedi. Ölümü de yine bir Küba'lının elinden oldu.

Küba'lılar, Conch'lar için daima kötü talih getirir. Küba'lılar herkese kötü talih getirir zaten. Orada da pek çok da zenci vardır. Çok para kazandığı günlerde beni Havana'ya götürmüştü. Parkta gezerken zencinin biri bana lâf atmış ve Harry herifin cenesine öyle bir yumruk yerleştirmişti ki, adam yere

düşen hasır şapkasını kapıp ardına bakmadan kaçıp gitmişti. O zaman gülmekten karnıma ağrı girmişti.

Saçlarımı da o zaman sarıya boyatmışım. Orada, Prado'daki bir güzellik müessesesinde.. Bunu yapmak için öğleden akşama kadar uğraşmıştı adamlar. Saçlarım o kadar siyahtı ki, bu işi yapamıyacıklarını söylemişlerdi önce. İşe başladıktan sonra kepazeye dönmekten korkmuş, durmadan saçlarımı biraz daha parlatmalarını tekrarlamışım. Adam, ucuna pamuk bağlı bir değneği, içinde tuhaf kokulu bir mayi olan çanağa batırarak saçlarımın diplerine sürmeğe başlamıştı. Arada bir durup saçları tarıyor, kurutuyor, tekrar işine devam ediyordu.. Bense, merakla karışık bir korkuyla neticeyi bekliyor, ikide bir saçlarımı az daha parlatmasını söylüyordum adama.

Nihayet, bundan fazla parlatamam Madam, diyerek şampuan yaptı, biraz dalgalandırdı. Aynaya bakmağa korkuyordum Ön taraflarına dalga yaparak tarakla ortadan ayırdı ve kulak hizasına gelenleri maşayla kıyırdı.. Dilim tutulmuştu sanki.. Ne diyeceğimi bilmiyordum... Aynadaki hayâlim garip görünüyordu bana Hâlâ ıslak olan saçlarıma bir file geçirerek kafamı kurutucuya soktu. Öyle korkuyordum ki. Kurutucunun altından çıkınca, adam fileyi ve firketeleri aldı ve birkaç tarak vurdu. Saçlarım altın gibi pırıl pırıl olmuştu.

Aynaya bir kere daha bakarak sokağa çıkmışım. Saçlarımın güneşte parladığını farkediyordum. Elimle yokladığım zaman ipek gibi yumuşak olduğunu hissettim. Onların benim olduğuna inanamıyor, heyecandan sanki boğuluyordum

Prado'da Harry'nin beni beklediği kahveye girerken her tarafımın titrediğini hissetmişim. Beni görünce ayağa kalkmıştı, Gözlerini benden ayırmadan, kısık ve neş'eli bir sesle:

«Aman Allahım,» demişti. «Hârikulâdesin Marie.»

«Sarışınları sever misin?» diye sormuşum.

«Bu da lâf mı? Haydi otele gidelim.

«Peki,» demiştim «Gidelim.» O zaman yirmi altı yaşındaydım. İşte o daima benimle beraberdi. Ben de onunla.. Benim gibi başka hiçbirşeye malik olmadığı-

nı söylerdi. Ben de ona benzer başka bir adam olmadığını bilirdim.

Ne mükemmel bir insandı o! Şimdi öldü.

Birşeyler yapmalıyım artık. Böyle icabettiğini biliyorum.. Ama onun gibi bir insana sahip olur ve o insan da pis bir Küba'lı tarafından öldürülürse hiçbir işe hemen başlayamazsınız. Çünkü benliğinizdeki herşey onunla beraber akıp gitmiştir.

Ne yapmam gerektiğini bilmiyorum. Seyahate çıktığı zamanlarda değilim artık. O zaman geri geleceğini biliyordum. Ama şimdi ömrümün artakalan kısmını onsuz geçirmeğe mecburum. Şimdi ihtiyarım, şişmanım, çirkinim. O burada değil ki, aksini söylesin! Böyle lâflar söylendiğini duymam için ancak bir adam kiralamalıyım. Saçma birşey bu. İşte vaziyet böyle.. O kadar iyi ve müşfik bir adamdı ki, daima biryerlerden para bulup getirirdi. Hiçbir zaman para için endişe etmedim. Daima ondan, onun sıhhatinden endişe ederdim.

Şimdi öldü o..

Başkasının ölümüne hiç aldırış etmezdim.. Hattâ ben ölsem bile Doktor Harry'nin çok yorgun olduğunu söylemişti. Uyudu ve bir daha uyanmadı.. Allah için, onun ızdırap çekmeden ölmesine sevindim. Çünkü motorda, gelinceye kadar çok acı hissetmişti. Acaba beni düşündü mü ölürken? Yahut ne düşündü? Onun yerinde olsanız siz de hiçkimseyi düşünemezsiniz. Yarası o kadar fena idi ki. Nihayet ızdıraptan bitap düşmüştü Keşke onun yerine ben ölseydim.. Temenni etmekle birşey olmuyor.

Cenazeye gidemezdim. Ama herkes bunun sebebi ni anlamaz ki. Neler hissettiğinizi kat'iyen bilmezler.. Çünkü dünyada çok az iyi insan vardır.. İnsanların çoğu böyle değildir.. Hiçkimse neler hissettiğinizi bilmez. Çünkü olanlardan bihaberlerdir. Ama ben öyle değilim. Herşeyi çok iyi biliyorum.. Şayet yirmi sene daha yaşarsam ne yapacağım ben? Hiçkimse bana ne yapmam gerektiğini söylemeyecek ve ben daima burada oturup böyle düşüneceğim. Başka ne yapabilirim ki?

Allah için, geceleri sizin ne yapacağınızı bilmek isterdim. Uyuyamazsanız uzun geceler nasıl geçer?

Zannederim o zaman kocanızı kaybetmenin ne demek olduğunu anlarsınız ancak Evet anlarsınız. Bu Allahın belâsı hayattaki herşeyi o zaman anlarsınız. Evet. Bunları ben de anlıyor, öğreniyorum. Benliğiniz öldükten sonra herşey kolay gelir size. Her zaman her insanda olduğu gibi hissizleşirsiniz. Evet. Bu böyledir işte. iyi bir başlangıç olacak bu Evet. Siz de böyle hissedersiniz kendinizi, bu benim için iyi bir başlangıç olacak. Sizin de böyle yapacağınıza inanıyorum. Evet. Öyleyse başlamalıyım artık. Şimdi herkesten daha önde, daha ilerdeyim.

Dışarda hoş ve serin bir tropik kış günü hüküm sürüyordu. Palmiya dalları hafif kuzey rüzgârıyla hisırdayarak sallanıyor, kasabaya kış için gelen insanlar bisikletleriyle evlerine gidiyorlardı. Bu insanlar gü-lüyorlardı. Sokağın karşı tarafındaki evin geniş av-lusundaki tavus kuşu çirkin çirkin haykırdı. Pencereden, bu kış gününün ışıklarında kabaran mavi deniz gözüküyordu.

Beyaz büyük bir yat limana girmekteydi. Yedi mil kadar uzakta, tâ ufukta, bir şilebin, mavi denizden ayırdedilebilen, koyu renkli küçük profili görünüyordu. Şilep akıntıya karşı fazla kömür yakmamak için güneye dönmüş, kayalıklara sokulmuştu

S O N

John Steinbeck

FELÂKET İNCİSİ

Modern Amerikan edebiyatının ünlü romancısı Steinbeck'in bu romanı hakkında dünya basını ne diyor:

"Bir şaheser... Kısa romanların en parlak örneklerinden biri."

John O'London's Weekly

"İçinde her bir kelimenin ayrı ayrı dile geldiği, sert ve güzel bir sadelikle yazılmış bir eser."

Birmingham Post

"Bu küçük şaheser, sadelik ve samimiyet bakımından büyük bir başarı olarak yükselecektir."

News Review

Bu şaheser romanın tamamı, yakında IŞIK YAYINLARI Serisinden çıkıyor.

Fiati: 100 Kuruş

Gustave Flaubert

ÜÇ HİKÂYE

Madam Bovary muharriri G. Flaubert'in son eseri Üç Hikâye hakkında:

Ünlü Fransız Şairi
Theodore de Banville
Şöyle diyor:

“... İşte san'atından emin bir şair kudretile yaratılmış mutlak ve mükemmel üç şaheser. Bu şaheserin yazarından ancak saygı dolu bir hayranlıkla bahsetmemiz gerekiyor...”

“Çünkü onda kimsenin görmediği ve duymadığı şeyleri bulup bize gösteren çok derin bir sezgi var. Üstelik her şeyi incelemiş, her şeyi biliyor; sanki kusursuz bir işçiyle bir mucit el ele vermişler...”

IŞIK YAYINLARI Serisinden çıkıyor.

Fiâtı: 100 Kuruş

O' Henry

HİKÂYELER

Büyük hikâyeci O'Henry'nin en güzel hikâyeleri, Hasan Ali Ediz tarafından dilimize çevrilmiş ve bir ciltte toplanmıştır.

Bu en özlü hikâyeler, zarif bir cilt halinde **IŞIK YAYINLARI** Serisinden çıkıyor.

Fiatı: 100 Kuruş

IŞIK YAYINLARI

ERNEST HEMINGWAY

larına dünya şaheserlerinden en güzel, en sağlam ve en değerli olanlarıdır.

İlk eserimiz bu yıl Nobel edebiyat ve sülh mükâfatını kazanan Amerikanın en meşhur yazarlarından Ernest Hemingway'nin HAYATIN ÜCRETİ (To Have and Have Not) isimli eseridir. Bütün dünya dillerine çevrilen ve film son derece beğenilen HAYATIN ÜCRETİ Dünya basınında en çok bahsedilen kitaplardan biri olmuştur.

Kuvvetli bir macera ve
CEHENNEMİN ta kendisi ...

Brooklyn Daily Eagle
Hareketli bir eser, bir kışım yağmuru
ile taşıyor ve yavaş öyle sona eriyor.

İşte sanat ve sanatkar

N. Y. Herald Tribune
Tesirli bir kitap... Hemingway'nin en kuvvetli
tarafı, ve bunu bütün Amerikan okurlarının
iyi beceriyor.

Chicago Tribune

Kapak Baskısı:

EKİCİGİL MATBAASI